

KIRKKO & KOTI

Hoksauta minut!
-kampanja auttaa
yksinäisiä

➤ 4-5

Johdatuksen
näkee usein
vasta jälkikäteen

➤ 10-11

Peace United
-hyväntekeväisyysottelu
rauhan asialla

➤ 8

Suuremman suojassa

➤ 6

kirkkojakoti.fi

Herättäjäjuhlat 2017 Nilsissä

Ensi kesän herättäjäjuhlia valmistellaan jo täydellä höyryllä.

Vantaan herättäjäjuhlat päättyivät kesällä perinteiseen polvirukoukseen. Kävijämäärä oli 34 000. Vies-
tikapula annettiin Nilsissä, jossa järjestetään seuraavat herättäjäjuhlat 7.–9.7.2017. Juhlien edustajat, juhlatuomikunnan puheenjohtaja **Reijo Leino** ja juhlien pääsihteeri **Simo Korkalainen** ottivat viestikapulasta vastaan hyvillä mielin ja kokivat saaneensa Vantaalta runsaasti tietoa, neuvoja ja vinkkejä.

Herännäisyyden syntysijoilla

Kesän 2017 herättäjäjuhlat ovat viidennet Nilsissä. Reijo Leino kertoo, että Ukko-Paavon kotiseudut ovat olleet viime vuosina uudistuksen ytimessä.

"Nilsii liittyi Järvi-Kuopion seurakuntaan 2013. Herättäjäjuhlissa haluttiin pitää kiinni ja sinnikkyydellä juhlaa on jo alettu rakentaa."

"Juhlakenttä sijaitsee Vanhan kirkon puistossa, jonne on haudattu myös **Paavo Ruot-**

salainen. Siellä on ihmisen hyvä pysähtyä sanankuuloon ja veisuuseen Paavon virren sanoin: Uudistat armollasi."

Simo Korkalainen toteaa, että juhlatunnus on sanapari, joka aukeaa myös ulkopuoliselle. "Se antaa herännäisyydestä eteenpäin katsovan kuvan ja on sisällöltään positiivinen."

Nilsin herättäjäjuhlilla julkaistaan myös uudistetut Siionin virret. Vuonna 2017 vietetään luterilaisessa kirkossa reformaation juhluutta, jonka teemana on Armoa 2017. Herättäjäjuhlat ovat osa tätä juhluutta.

Tuoleja talkoilla

Paavon pallia myydään herättäjäjuhlien hyväksi. Nilsiläinen **Eila Hiltunen** sai idean pal-
liin Aholansaaresta, jossa on Paavo Ruotsalaisen itse tekemä tuoli. Siitä otettiin mallia modernimpaan versioon. **Erkki Rissanen** koki noin kymmenen hengen talkooporukan paljella tekemään. Laadusta ollaan tarkkoja ja nautoja ei käytetä ollenkaan.

"Penkkisarjassa on kolme eri kokoa: sekä isoille että pienille Paavoille ja Riitoille", kertoo Korkalainen.

Hän iloitsee, että juhlien valmistelu on hyvässä vauhdissa.

"Juhlatuomikunta on kokoontunut useamman kerran. Rahankeräys on lähtenyt käyntiin, 100 000 euron tavoitteesta on koossa jo lähes 40 000 euroa."

MINNA SIIKANIVA

Hannu Pöntinen (oik.) ja Irja Askola luovuttivat vetovastuun Nilsissä Reijo Leinolle ja Simo Korkalaiselle.

PYSÄKILLÄ

Erityisherkkä väsyy ärs

Erityisherkkälle saattaa olla helpotus, kun omat piirteet saavat sanat ja selityksen. Sielunhoitotyössä ja erilaissa kohtaamisissa on tärkeä tunnistaa tämä ominaisuus.

Sekä miehistä että naisista 15–20 prosenttia kuuluu erityisherkkiin. Käsitteen "erityisherkkä" (highly sensitive person) on kehittänyt psykologian tohtori, psykoterapeutti **Elaine Aron**, joka on tutkinut tätä synnynnäistä ominaisuutta 1990-luvulta alkaen.

Suomessa erityisherkkyydestä on ryhdytty puhumaan laajemmin vasta viime vuosina. Kotimaista tutkimusta aiheesta on kuitenkin tehty vain vähän ennen sielunhoitoterapeutti **Helena Pihkalan** lopputyötä *Erityisherkkyyden ja sisäisen lapsen eheytyminen*.

Pihkala tunnisti opintojen kautta erityisherkkyyden myös itsessään.

Matala reagoitokyky

Yliherkkä, aistiherkkä, erityisherkkä. Ominaisuudella on monta eri nimeä, mutta nykyisin käytössä oleva termi kuvaa ominaisuutta kaikista tarkimmin. Erityisherkkyyden on biologinen piirre, joka vaikuttaa tunne-elämään ja käyttäytymiseen. Ihmisillä, joilla tämä ominaisuus ilmenee, on erityisen matala reagoitokyky eri asioihin.

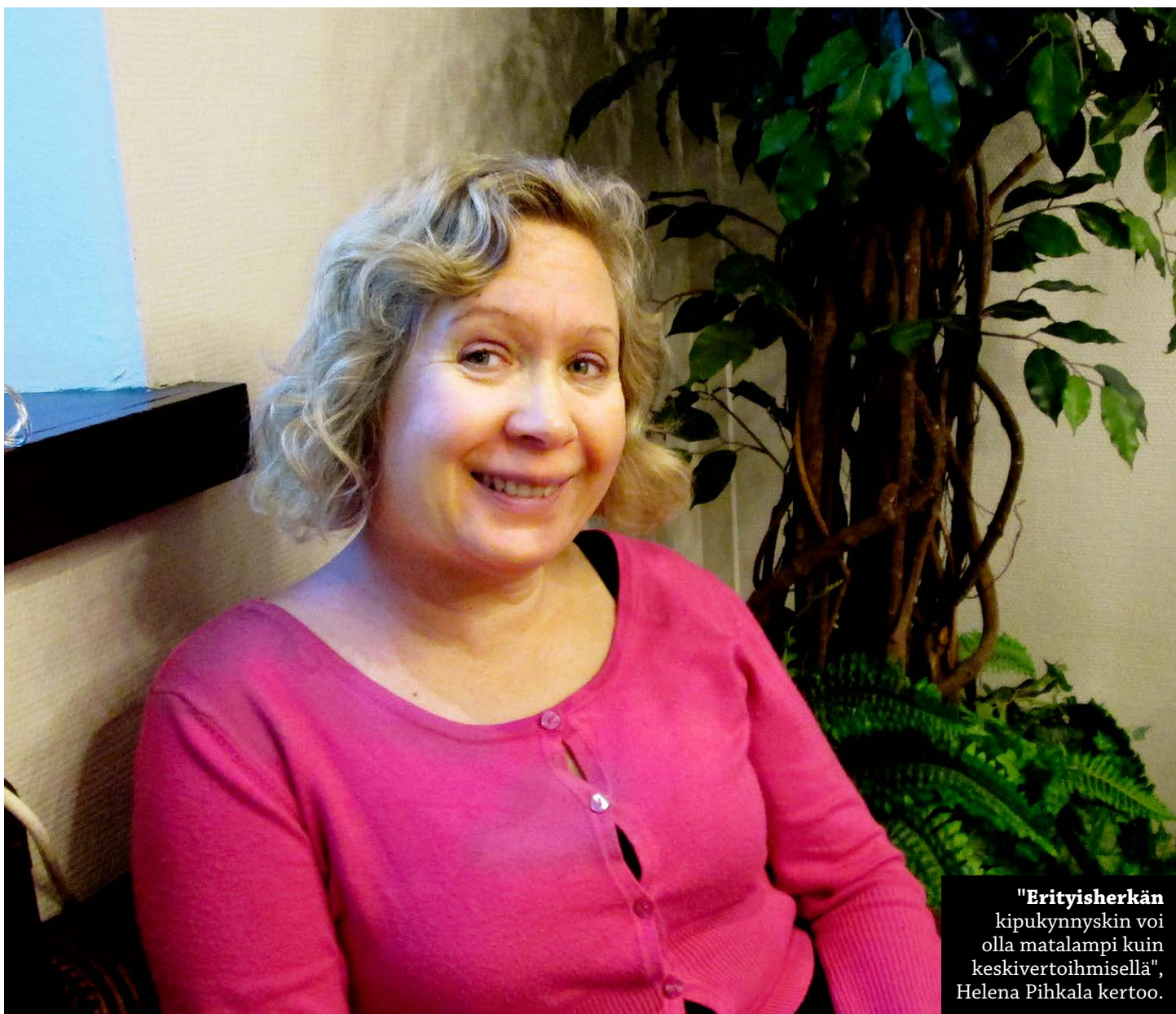
"Erityisherkkä voi olla altis äänille, melulle ja visuaalisille ärsykkeille, kuten valolle, väreille sekä hajuille. Hänen tuntoaistinsa voi olla herkempi ja kipukynnys matalampi", Pihkala kertoo.

Hän jatkaa, että erityisherkkä reagoi keskivertoihmistä yleisesti ottaen voimakkaammin ja kokonaisvaltaisemmin niin positiivisiin kuin negatiivisiin tunteisiin.

"Voisi sanoa jopa niin, että hän kulkee kaikessa vähän niin kuin tuntosarvet pystyssä."

Pihkalan mukaan varsinkin tunne-elämän yliherkkyyttä omaava kerää ympäristöstä kaikki mahdolliset ärsykkeet – myös alitajuisesti.

"Tavattessa toisen hän alkaa prosessoida

"Erityisherkan kipukynnyskin voi olla matalampi kuin keskivertoihmisellä", Helena Pihkala kertoo.

KUUKAUDEN VALINNAT

10

Kehitysmaiden naisten yrittäjyyttä tukeva suomalainen vapaaehtoisverkosto Naisten Pankki on saavuttanut 10 miljoonan euron keräystavoitteen.

19

Viime vuonna kaikissa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jumalanpalveluksissa kerättiin ennakkotiedon mukaan kolehteina yli 9 miljoonaa euroa. Kun mukaan lasketaan myös muissa seurakunnan tilaisuuksissa kerätyt kolehdit, summa nousee liki 19 miljoonaan.

1 000

Kuopion tuomiokirkon klo 10 sunnuntaimessuja on seurannut netin kautta reaaliaikaisesti lähes 1 000 katselijaa. Tallennettuja messuja on jälkikäteen katsonut keskimäärin 400. Suurin katsojamäärä oli 28.2., jolloin messun katsoi jälkikäteen yli 15 000 ihmistä. www.virtuaalikirkko.fi.

yketulvassa

”Vetäytyminen on erityisherjän selviytymiskeino

tämän ilmeitä ja äänensävyjä. Jos samanaikaisesti ympärillä on erilaista toimintaa, voi ärsyketulva tulla liian suureksi, mikä johtaa helposti ylivireystilaan ja sen kautta väsähtämiseen.”

Ylivireystilaan voi liittyä ahdistuneisuutta ja hermosuhteisuutta, jota Pihkala kuvaa ”sisäiseksi lepatukseksi”. Tällöin ajatukset lähtevät harhailemaan ja tulee tarve vetäytyä tilanteesta.

”Kanssaihminen ei tule tästä loukkaantua. Vetäytyminen on erityisherjän selviytymiskeino ja hän palautuu, kun saa olla jonkin aikaa omissa oloissaan. Erityisherkkä tarvitsee yksinkertaisesti vain enemmän lepoa ja rauhaa.”

Uskovissa hieman enemmän

Erityisherkkyyttä ilmenee uskovien joukossa hieman keskimääräistä enemmän. Tähän löytyy luonnollinen selitys.

”Erityisherkkä kiinnostuu luontaisesti erilaisista ilmiöistä sekä henkisistä ja hengellisistä asioista. Hän saattaa jopa eksyä idän uskontojen tai okkultististen asioiden pariin.”

Seurakunnassa lämmin ja hyväksyvä ilmapiiri on heille elinehto.

”Jos erityisherkkä ihminen ei kohtaa ymmärrystä, seurauksena voi olla masentuneisuutta ja seurakuntayhteyden rakoilemista.”

Kovat ja tuomitsevat sanat ovat myrkyä kenelle tahansa, mutta varsinkin erityisherkkille ihmisille, sillä heidän saattaa olla vaikea unohtaa kokemaansa loukkausta.

”Väärinkäsitysten välttämiseksi ja tulkinnan karsimiseksi asiat tulee selittää hänelle keskimääräistä tarkemmin ja hienovaraisesti. Erityisherkkä joutuu työstämään

asioita paljon voimakkaammin, pidempään ja syvemmältä kuin muut”, Pihkala muistuttaa.

”Kaikenlainen mitätöiminen tai vähättely voi suistaa hänen sisäisen maailmansa kaaokseen. Vastaavasti Jumalan armon, anteeksiannon ja rakkauden kokemus on yliherkälle hyvin tärkeä.”

Erityisherjän päästessä sinuiksi itsensä ja ominaisuutensa kanssa, hän toimii voimavarana seurakunnassa jo vahvan empatiakykynsä vuoksi.

”Hän on erityisen vahva kuuntelijana, rukoilijana ja sielunhoitajana.”

Kiltti ja tunnollinen

Erityisherkkä on usein hyvin tunnollinen ja kiltti. Työsään hän haluaa luonnostaan miellyttää ja kokea olevansa hyväksytty. Erityisherkkä voi olla täydellisyystavoittelija. Tämä tapahtuu vielä korostetusti hänen ollessa uskossa.

”Silloin erityisherkkä ajattelee, että haluan suorittaa Jumalalle tämän ja pyrin tekemään tämän prikulleen oikein, mutta eihän semmoiseen kukaan pysty. Seurauksena saattaa olla loppuun palaminen ja uupuminen. Tämän olen itse henkilökohtaisesti kokenut ja myös selviytynyt siitä kuiville.”

Erityisherkällä omien rajojensa tunnistaminen, hahmottaminen ja löytäminen voi olla haastavaa. Hänen tuleekin tiedostaa, mitä itse haluaa ja toivoo, mitkä ovat hänen omat tarpeensa.

”Tällöin hän oppii suojaamaan omaa sisintä eikä altista itseä liian suurelle ahdistukselle eri tahoilta. Liikaa ei tule myöskään paljastaa sisimmästä eikä itsestä.”

”Erityisherjän matka kohti omaa itseä, oman itsensä ymmärrystä ja vahvuutta, voi olla pitkä. Itsekin olen sen kokenut, mutta matka on kannattanut. Tänä päivänä olen vahvimmillani kuin koskaan aikaisemmin”, Helena Pihkala toteaa.

Mitä nopeammin erityisherkkä pääsee sinuksi itsensä kanssa, sitä vahvemmille hän pääsee elämässään.

”Hän voi tietoisesti opetella olemaan välittämättä kaikista negatiivista kommentista. Jos joku ei ymmärrä hänen erityispiirteitään, niin se on sitten tämän ymmärtämättömän oma ongelma.”

TARJA LAPPALAINEN

PÄÄKIRJOITUS

Sydämen rauha

Oletko kokenut elämässäsi johdatusta? Minusta tuntuu, että olen – aika usein. Minua on johdattu tehtäviin, joihin en ole halunnut. Olen tutustunut vaikeissa elämäntilanteissa ihmisiin, joista on ollut suurta apua. Ehkäpä elämäni on myös johdattu ihmisiä, joille minä olen voinut olla avuksi. Ovia on suljettu ja ovia on avattu.

Olen usein rukoillut johdatusta: ”Näytä minulle oikea tie, mihin suuntaan minun on kuljettava”. Olisi helpoa, jos joku vain kertoisi kuinka toimia. Vaikka kuinka olen yrittänyt kuulostella, ei selkeitä vastauksia ole aina annettu. Silti joissain elämäni käännekohtissa olen jälkeinpäin oivaltanut, että niin oli tarkoitettu. Myös ikävistä asioista on voinut seurata hyvää.

Minulle kävi kesällä outo sattuma. Unohdin puhelimeni kotiin. Päätin lähteä hakemaan sitä ja alaovella vastaan tuli naapuri. Hän kääntyi kanssani takaisin hakemaan sateenvarjoa ja tokaisi: ”Tänään meillä vaihdetaan lukot”. Olin kokonaan unohtanut sen. Hain unohdettuneen puhelimen ja samalla nappasin mukaan uudet avaimet. Lukot oli vaihdettu, kun tulin illalla kotiin. Jos en olisi unohtanut puhelinta, jos ei olisi satanut ja jos naapuri ei olisi muistuttanut avaimien vaihdosta, en olisi päässyt kotiin. Tämä on pieni esimerkki arjen asiasta.

”Ikävistä asioista voi seurata hyvää

Mutta onko niin, että myös elämämme suurissa asioissa teemme valintoja, jotka johdattavat meitä kohti taivaan kotia tai sieltä pois. Eräs ystäväni sanoi minulle kerran: ”Pohdi valintojasi. Ovatko ne Raamatun mukaisia, edistävätkö ne rakkaudellisuutta ja onko sinulla ratkaisun jälkeen sydämessäsi rauha?”

Elämäni suurissa käännekohtissa ja vaikeissa valintatilanteissa olen yrittänyt noudattaa tuota neuvoa. Erityisesti silloin, kun minua on pelottanut ja asiat eivät ole olleet minun toiveeni mukaisia.

Kaitse Jeesus, paimen hyvä laumassasi minua.

Eksyvä ja erehtyvä olen ilman sinua.

Luonasi saan turvan parhaan, auta, etten koskaan harhaan läheltäsi joutuisi, laumastasi luopuisi. Virsi 378:1

MINNA SIIKANIVA
minna.siiKANIVA@evl.fi

Matkalla maailmalla

Juuri lomalta palanneena on hyvä hie-
man muistella seikkailuja, joita sain
kesällä kokea. Nautin vapaudesta tehdä
asioita suunnittelematta niitä etukä-
teen, arjessa kun mennään kovin kalen-
terin ehdoilla. Arvokkaimpana muistona lomasta
jäi mieleen rentoutuminen, yksin ja yhdessä mui-
den kanssa. Rentoutuminen voi olla vain ole-
mista tai aktiivista tekemistä, tilanteesta riip-
puen.

Matkustaminen on asia, josta pidän. Se kie-
hoo ja kasvattaa. Vaikka olen matkustanut eri
maanosissa, on aina jännittävää reissata yksin.
Kun huomaa selviävänsä uudessa ympäristössä,
itseluottamus kasvaa.

Matkustaessani lentokoneella, junalla tai bus-
silla usein jännitän, että olenhan nyt oikealla
portilla tai laiturilla, vaikka olisin saanut kuinka
hyvät ohjeet siihen, mistä ja milloin kyyti läh-
tee. Nyt lomalla tulin sinuiksi asian kanssa. Kun
rupesin taas hermoilemaan, onnistuin rauhoit-
tamaan itseni; olen rauhassa tässä ja nyt, hyvin
todennäköisesti paikka ja aika on oikea. Vain
muutaman kerran on suunta tai kulkupeli ollut
väärä ja niistäkin on loppujen lopuksi selvitty.
Näitä tilanteita on jälkepäin mukava nauraan
muistella.

Yksin matkustaessa adrenaliini nousee, jänni-
tys saa vatsan sekaisin ja voin mennä minne oma
nenä näyttää. Yhdessä muiden kanssa tuntuu
turvallisemmalta ja voi jakaa unohtumattomat
kokemukset. Lomalta palatessani viimeisen len-
non kanssa oli ongelmia.

Se kuitenkin helpotti,
etten ollut ainut, jonka
lentoliput eivät jostain
syystä toimineet. Muu-
taman muukin matkus-
taja joutui jännittämään
samaa asiaa. Kun tilanne
saatiin selvitettyä, oli
meillä jo kiire koneeseen.
Nopeasti jaoimme teh-
tävät: yksi meistä otti
lentoliput, toinen otti
kaikkien passit ja kol-
mas vahti laukkuja ves-
sakäynnin aikana. Näin kolmesta satunnaisesta
matkaajasta tuli toisiinsa luottava ryhmä. Len-
non jälkeen toivotimme toisillemme kaikkea
hyvää ja lähdimme kukin omaan suuntaamme.

Ehkä hieman naiivisti ajattelen, että maa-
ilman kansalaiset pitävät kyllä huolta toisis-
taan. Tämän olen saanut reissatessa kokea. Kun
on avoin ja kysyy rohkeasti neuvoja pulmatilan-
teissa, saa kyllä apua. Ja loppujen lopuksi:

*Tänne saakka on tultu Hänen voimassaan,
huomispäivästä vielä en tiedä.*

*Kyllä Jumala huolen pitää hulluistaan,
vieköön Hän minne tahtoo vain viedä.*
(Pekka Simojoki: Jumalan hullut)

JENNI SHAKYA

Ota kortti ja hoksauta yk

Kallaveden seurakunnan diakoniatiimi on ryhtynyt etsivään työhön. Hoksauta minut! -korttikampanja toteutetaan yhdessä yhteistyökun-

Yksinäisyys la-
mauttaa ja voi
aiheuttaa epä-
toivon kierteen.
Yksinäisyys on
yhteiskunnalli-
nen kysymys, sil-
lä Itä-Suomen
yliopiston koor-

dinoimassa *Suomalaisten yksinäisyys*
-hankkeessa on arvioitu, että jopa vii-
dennes suomalaisista kokee itsensä yk-
sinäiseksi. Yksinäisyys onkin merkittä-
vä hyvinvointia sekä terveyttä alentava
tekijä.

Itse yksinäisyys ei kuitenkaan ole kas-
vanut 20 vuoden aikana, mutta ymmär-
rys yksinäisyyden vaikutuksista hyvin-
vointiin ja terveyteen on lisääntynyt.
Hankkeen johtaja, hyvinvointisosiologi-
an professori **Juho Saari** toteaa, että ta-
sa-arvoisempi yhteiskunta ja ihmisten
reilu kohtelu vähentäisivät yksinäisyy-
den kokemusta.

Yksinäisyyttä kaikissa ikäryhmissä

Kallaveden seurakunnan *Hoksauta mi-
nut!* -korttikampanja yksinäisten löytä-
miseksi sai alkunsa pari vuotta sitten,
kun kasvavan seurakunnan alueella mie-
tittiin konkreettisia keinoja yksinäisten
ihmisten tavoittamiseksi. Asia nousi yh-
deksi oman diakoniatyön painopiste-
alueeksi.

Idean pohjalla oli myös Yhteisvas-
tuukeräyksen tuotolla luotu *IkäArvo-
kas* -hanke, jonka päämääränä on ikään-
tyneiden huono-osaisuudesta johtuvan

syryäytymisen ja yksinäisyyden vähentä-
minen sekä oman elämänhallinnan edis-
täminen.

Kallaveden seurakunnan hanke
tähtää vielä kaikenikäisten yksinäis-
ten tavoittamiseen ja heidän autta-
miseen.

”Yksinäisyys näyttäytyy hyvin laa-
jasti. Sitä on lapsiperheissä, nuorissa,
työikäisissä, työttömissä, työkyvyttö-
myyseläkeläisissä, pitkäaikaissairaista ja
ikäihmisissä”, kertoo Kallaveden seura-
kunnan diakoniatyön vastaava **Maarit
Kirkinen**.

Ihmisen ikävä toisen luo

Itsekeskeisessä yhteiskunnassamme yk-
sinäisyys koetaan jo häpeällisenä tilana,
vaikka meillä jokaisella on perustarve
yhteisöllisyyteen ja jakamisen kokemuk-
siin muiden ihmisten kanssa. Suurim-
piin pelkoihin kuuluukin, ettei kelpaa
toiselle tai ole tarpeeksi hyvä. Ihmisellä
on silti ikävä toisen luo, kuten laulussa-
kin sanotaan.

”Ihmisellä on tarve jakaa tunteita ja
ajatuksia toiselle ihmiselle. Olisikin hie-
noa, jos ihmiset keskustelisivat luonte-
vasti keskenään vaikka bussipysäkillä”,
Kirkinen kannustaa.

Yksinäinen ihminen kokee, ettei tule
nähdä eikä kuulla niiden asioiden
kanssa, jotka ovat itselle tärkeitä. Yksi-
näisyyttä on monenlaista ja siihen joh-
tavat syyt ovat hyvin erilaisia.

”Joku saattaa olla jo lapsuudesta
saakka häpeään sidottu eikä ole näin ol-
len saanut kokea kuulluksi tulemisen

tunnetta. Voi siis olla häpeän tunne sii-
tä, ettei ole kenellekään tärkeä”, kuvailee
diakoniatyöntekijä **Riitta Reima**.

Joillakin ihmisillä ei ole enää sosiaali-
sia verkostoja tai voimavaroja hankkiu-
tua toisten ihmisten seuraan. Yhteyteen
saattaminenkaan ei ole aina helppoa ja

HISTORIALLISTA

Pitkä tie itsenäisyyteen

Kasurilan kylä Kuopion, Maaningan ja Nilsin tei-
den risteyksessä oli huomattavan vauras asutus-
tihenymä. Terva ja vilja matkasivat nimittäin
Kasurilan kautta Oulun ja Raahen satamakaupun-
keihin, kun Hamina ja Viipuri olivat 1700-luvulla jääneet Ve-
näjän puolelle.

Kasurilalaiset anoivat tiettävästi jo 1780 Savon ja Karja-
lan läänin ensimmäiseltä maaherralta **Otto Ernst Boijelta**
kappeliseurakunnan perustamista. Hanke ei edennyt, eivät
myöskään useat 1800-luvulla tehdyt aloitteet.

Kasurila oli ja pysyi yhteisen Kuopion seurakunnan ja pi-
täjän osana. Itsenäistymiselle tuli tilaisuus vasta Kuopi-
on seurakunnan jaon yhteydessä. Senaatti myöntyi vuon-
na 1908 siihen, että Kuopion, Maaningan ja Nilsin pitäjien
osista muodostetaan Kasurilan seurakunta. Nimi muuttui
pian Siilinjärven seurakunnaksi.

Nilsistä erotettiin samoihin aikoihin osia myös Muuru-
veden, Varpaisjärven ja Rautavaaran seurakunniksi. Muuru-
vesi, Varpaisjärvi ja Nilsin tilasivat samaan syssyyn kivikirk-
kojen piirustukset arkkitehti **Josef Stenbäckiltä**.

Nilsin vanhan puukirkon hirret olisivat joutaneet Siilin-
järvelle, mutta toisten vanhoja kirkkoja ei huolitettu. Haluttiin
jotakin ainutlaatuisia. Niinpä päädyttiin arkkitehtuurikilpai-
luun vuonna 1910. Sen voitti **Lars Sonck**.

Sonck oli tuolloin maan tunnetuimpia arkkitehtejä. Siil-
linjärveläiset kuitenkin valitsivat kilpailussa kolmanneksi tul-
leen, aikanaan yhtä tunnetun fennomaaniarkkitehdin **Vil-
ho Penttilän**. Kirkkohanke viivästyi ja Penttiläkin tapettiin
vuonna 1918. Kirkko valmistui lopulta joulukuksi 1923.

Entisestä Kuopion mahtipitäjistä sukeutui itsenäisyyden
ajan alussa neljä pienkuntaa: Siilinjärvi, Vehmersalmi, Riista-

Siilinjärven kirkko rakennettiin lopulta arkkitehti
Peko Väänänen piirustusten pohjalta.

vesi ja Kuopion maalaiskunta. Kallansiltojen pohjoispuolel-
ta maalaiskuntaan kuuluivat Kehvo, Väänälänranta ja Ran-
ta-Toivala. Kaupungin ja maalaiskunnan kuntaliitoshanke sai
Siilinjärven pelkäämään, että kaupunki tonttipulassaan ha-
vittelisi maalaiskunnan alueiden lisäksi Vuorelaa ja Toivalaa-
kin.

Vaaran vaistoten Siilinjärvi kaavoitti Vuorelan asuinalue-
eksi. Vuonna 1977 sinne valmistui nuoria perheitä palvele-
maan arkkitehti **Kaj Michaelin** piirtämä Vuorelan kirkko.

Kirkon alttariseinä **Lauri Ahlgrénin** lasimaalauksineen
oli vanhan tielinjauksen aikaan näyttävä maamerkki Kuo-
piontien kulkijoille.

KAIIJA VUORIO

sinäinen!

a yksinäisten ihmisten tavoittamiseksi.
mppaneiden kanssa.

”Kortti rohkeasti postiin ja diakoniatyöntekijä ottaa yhteyden yksinäiseen”, kannustavat Maarit Kirkinen, Hanna Rasa ja Riitta Reima.

ottaa kortin ja tarjota rohkeasti sen ihmiselle, jonka arvelee olevan yksinäinen. Yksinäinen henkilö pistää sitten kortin postiin, joka käsittelee sen suojattuna.

Pian diakoniatyöntekijä ottaa yksinäiseen henkilöön yhteyttä ja yhdessä selvittää, millä tavoin häntä voidaan auttaa.

Lähtökohtana on henkilön oma toive, joka voi olla lähimmäisen apua, asioiden selvittelyä tai hengellisistä asioista keskustelua. Tavoitteena on ihmisen kokonaisvaltainen kohtaaminen.

”Varkaudesta on saatu hyviä kokemuksia vastaavasta yksinäisten tavoittamisesta. Nyt on konkreettisen tekemisen aika eli kokeillaan, toimiiko tämä malli meidän seurakunnassamme. Yhteistyötahomme ovat ottaneet tämän hyvin vastaan, joten kampanjalle tuntuu olevan tarvetta”, Kirkinen tuumii.

Kortteja saa muun muassa Kallaveden ja Maaningan kirkoilta, Petosen seurakuntatalolta, alueen apteekkeista, ikäneuvolasta, kirjastosta, terveyskeskuksesta ja alueiden kotihoidoilta.

SEIJA RYTKÖNEN

nopeaa, sillä yksinäiselle on jo ehtinyt muodostua kynnys lähteä mukaan sosiaaliin tilanteisiin.

”Joskus voi myös olla, että yksinäisyyttä kokeva ihminen joko vaikeenee kokonaan tai sitten puhuu kaikille kaiken eli lähtee purkautu-

maan suorastaan tulvana”, sanoo diakoniatyöntekijä **Hanna Rasa**.

Kokonaisvaltainen kohtaaminen

Käytännössä korttikampanja toimii siten, että kuka tahansa meistä voi

MITÄ MIELESSÄ?

Feissari on hyvällä asialla

Nykyään varma kesän merkki on katukuvaan ilmestyvät feissarit eli eri järjestöille varainkeruuta harjoittavat nuoret.

Tänä kesänä Kuopion torilla on voinut törmätä muun muassa Kirkon Ulkomaanavun feissareihin. Elokuun lopussa pestinsä päättävä Petteri Johansson on yksi heistä.

Oletko aikaisemmin ollut feissarina?

”En, tämä on minulle ensimmäinen kerta tällaisessa työssä. Hyvin olen kuitenkin viihtynyt ja voisin kuvitella työskenteleväni feissarina myös ensi kesänä.”

Mitä työhösi kuuluu?

”Päätavoite on hankkia Kirkon Ulkomaanavun kuukausilahjoittajia. Kerron myös järjestön toiminnasta, sillä kaikki eivät välttämättä tiedä mikä Kirkon Ulkomaanapu on ja mitä se tekee. Monet kyllä kuuntelevat ihan kiinnostuneina,

vaikka eivät lahjoittajiksi ryhtyisikään. Sekin on jo askel eteenpäin.”

Miten ihmiset suhtautuvat feissareihin?

”Suhtautumista on oikeastaan kolmenlaista: osa ei noteeraa ollenkaan, jotkut saattavat olla hyvinkin ilkeitä ja toiset vastaavasti tykkäävät jäädä juttelemaan pitkäksi ajaksi.”

Oletko onnistunut tavoitteissasi?

”Alkukesästä tuli paljonkin lahjoittajia, jopa seitsemän päivässä. Nyt tahti on tasaantunut 2–3 lahjoittajaan per päivä. Määrään on vaikuttanut se, että aika pitkälti ne ovat samoja ihmisiä, jotka torilla päivittäin kulkevat.”

Millainen ihminen pärjää feissarina?

”Sellainen, joka on luonteeltaan positiivinen ja sosiaalinen. Ei saa pelätä kontaktin ottamista ja ihmisten kanssa juttelemista. Eikä pidä ottaa itseensä ilkeitä kommentteja.”

Miten säät vaikuttavat työhön?

”Hyvällä ilmalla on paljon ihmisiä liikkeellä. Kovin kurjalla kelillä emme tule töihin ollenkaan, koska silloin torilla on hiljaista ja tyhjää. Sisätiloissahan meillä ei ole lupa harjoittaa työtämme.”

HELI HARING

TAKSI Ari Turunen
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

Palvelutalo Lepola
tarjoaa ikääntyville
turvallisen kodin ja
laadukkaat palvelut
kellon ympäri. Myös
ryhmäkotiasuntoja.

**Kysy vapautuvista
asunnoista.**

puh. 044 270 9200
044 270 9201
www.palvelutalolepola.fi
Taivaanpankontie 2,
70200 Kuopio

Pitopalvelua

**Ilon ja surun hetkellä
olemme palveluksessanne**

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737
tai s-posti
piirakkapulikka@luukku.com

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

**Ammatillista
tukihenkilötoimintaa ja
sosiaalista kuntoutusta.
Toiminnassa mukana
hevoset ja koirat.**

www.kasvuntukiylieisteiden.com

Lähetä surunvalittelusi.

punaisenristinkauppa.fi
→ Adressien tekstausta
tai puh. 020 701 2211

Punainen Risti

PUIJON KIVI

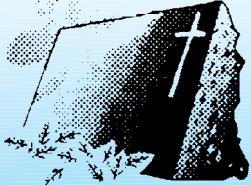
HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisäimen kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniittitie 7
Puh. (017) 771 811

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverukset**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

**Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

RISTIVETOA

Reppu selkään
ja askel kohti
ensimmäistä
koulupäivää.

Suuremman suojassa koulutielle

**Koulun aloittaminen on iso ja ehkä vähän
jännittäväkin juttu. Ensimmäinen koulupäivä
säilyykin monen muistoissa ikuisesti.**

Kuopiolainen **Maija Hyttinen** on intoa täynnä. Ensimmäisen luokan ensimmäinen päivä on kunnialla takana päin. "Ei jännittänyt ollenkaan mennä kouluun. Monet luokkakaverit olivat tuttuja jo ennestään", reipas koululainen tuumaa.

Ensiaskele koululaiseksi tuli otettua jo keväällä, kun Maija osallistui Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla järjestettyyn koulunsa aloittavien siunaamistilaisuuteen.

Lempiruokaa ensimmäisenä päivänä

Maija kertoo, että koulun alkaminen tuntuu kivalta. Läksyistä hän ei kuitenkaan usko tykkäävänsä.

"Onneksi niitä ei vielä ensimmäisenä päivänä tullut. Emme saaneet yhtään kirjaakaan tänään, mutta jospa huomenna jo saisimme."

Erityisesti Maijaa ilahduttaa, että koulussa oli tarjolla hänen lempiruokaansa makaronilaatikkoa. Ensimmäisen päivän kokemus on siis ollut kaikin puolin lupaava.

Koulun alkamiseen oli yhdessä vanhempien kanssa valmistauduttu jo etukäteen.

"Ostimme kyniä, kumeja ja penaa. Uutta reppua en tarvinnut, koska sain sellaisen jo eskariin."

"Ja koululaisella pitää olla myös oma avain ja kännykkä", Maijan äiti lisää.

Pohjantien koululle on Maijan kotoa matkaa kilometrin verran. Äidin mukaan reitti on sellainen, että tytön uskaltaa turvallisesti lähteä koulutielle.

"Aion kulkea kouluun yhdessä kaverin kanssa", Maija selvittää.

Kampanja ihmisarvon tärkeydestä

Kirkko on aloittanut reilun vuoden mittaisen kampanjoinnin teemalla *Suuremman suojassa*. Kirkko haluaa kampanjallaan korostaa erityisesti ihmisarvon tärkeyttä yhteiskunnassa. Kampanja alkoi ekaluokkalaisten kouluun siunaamisilla.

Seurakunnat ympäri Suomen ovat järjestäneet ekaluokkalaisten siunaushetkiä elokuussa. Osa seurakunnista on siunannut kouluun lähteviä jo keväällä eskarivuoden päätteeksi.

Suuremman suojassa -kampanja jatkuu jo loka-kuussa, jolloin vietetään Enkelten sunnuntaita eli mikkelinpäivää.

Sosiaalisessa mediassa jaettavia *Suuremman suojassa* -meemejä löytyy juuri avatuilta verkkosivulta suuremmansuojassa.fi. Verkkosivuilla on myös Helsingin piispa **Irja Askolan** videosiunaus kaikille koulutensa aloittaneille. Videolla piispa Askola kertoo omista koulumuistoistaan ja kannustaakin pieniä koululaisia ja heidän läheisiään olemaan luottavaisin mielin uuden edessä.

HELI HARING

Tasaamalla kohti ihmisarvoista elämää

Osallistumalla syksyn Tasaus-tapahtumiin voit muuttaa monen köyhän ihmisen elämää toisella puolella maapalloa.

Alavan seurakunnan kansainvälisen työn sihteeri **Pia Sahi Sousa** kävi Nepalissa, yhdessä Tasaus-keräyksen kohdemaista. Hän näki itse, kuinka Kuopiossakin kerätyt varat auttavat naisia, lapsia ja maattomia.

”Jokainen tukieuro vie köyhää ihmistä lähemmäs ihmisarvoisempaa elämää. Nepalissa esimerkiksi on pienillä tytöillä todellinen vaara joutua ihmiskaupan uhriksi eli tyttöjä vietään kotiorjiksi Intiaan”, murehtii Sahi Sousa, joka tekee myös varhaisnuorisotyötä omassa seurakunnassaan.

”Itselleni jäivät päällimmäiseksi mieleen ja rukouksiin juuri nämä pienet tytöt. Tasaus-keräyksen varoilla voimme auttaa noita pieniä tyttöjä, jotta he pääsisivät kouluun ja saisivat elää lapsen elämää, eivätkä joutuisi lapsiavioliiton uhreiksi.”

Nepalilaiset työn toteuttajina

Tasaus-ryhmä, johon Pia Sahi Sousa kuului, oli keväällä Nepalissa tutustumassa Suomen Lähetyssseuran tukemaan järjestötyöhön sekä maattomien ihmisten elämään. Suomen Lähetyssseuran työ Nepalissa tehdään kumppanuusjärjestöjen kautta eli työn toteuttajina ovat nepalilaiset kansalaisjärjestöt. Järjestöjen tekemän työn avulla köyhät lapset pääsevät kouluun, ruokaturva parantuu puhtaan veden ja vessojen rakentamisen ansiosta, vammaiset lapset saavat mahdollisuuden opiskeluun sekä oikeuden elää ihmisarvoista elämää.

Kansalaisjärjestötyössä opetetaan paikallisia työntekijöitä suunnitteluun ja arviointiin.

”Ajatuksena on, että nepalilaiset itse löytävät ne asiat, jotka parantavat heidän elämänlaatuaan. Ja kun omat tavoitteet kirkastuvat heille, kumppanuusjärjestöt auttavat Suomen Lähetyssseuran tuella toteuttamaan tavoitteita. Tulin vakuuttuneeksi siitä, että kaikki Tasaus-keräykseen annetut varat menevät perille ja niillä saadaan aikaan vaikuttavaa työtä.”

Maattomuus aiheuttaa köyhyyttä

Nepalissa on paljon maattomuutta, joka on aiheutunut konfliktien, epätasa-arvoisen lainsäädännön ja myös vuosi sitten olleen

Rotansyöjäkylän pienet koululaistytöt jaloittelemassa. Luokkatila oli rakentunut pahvialustojen päälle.

maanjärjestyksen seurauksena. Maattomuus tarkoittaa sitä, että maanviljelyksestä toimeentulonsa saava ihminen menettää oikeuden tai mahdollisuuden viljellä maataan.

Maattomiin köyhiin kuuluvat muun mu-

assa kastittomat dalitit, joita Suomen Lähetyssseura kouluttaa kumppanuusjärjestöjensä kanssa. Oma maatilkku olisi monelle perheelle avain omavaraiseen ja itsenäiseen elämään.

”Tutustuimme maattomien kyliin Etelä-Ne-

palissa lähellä Intian rajaa. Kävimme yhdeksässä kylässä, joissa yhteisö oli löytänyt oman tapansa parantaa kylän ihmisten elämää.”

”Yhteen kylään kävelimme 2,5 tuntia viidakon läpi, koska hallitus ei ollut antanut lupaa tehdä tietä. Kumppanuusjärjestön kautta kylän joka taloon saatiin aurinkopaneelit ja kylän lapset pääsivät lukemaan sekä tekemään koululäksyjään.”

Tuossa dalit-kylässä asui valtion mailla paljon maattomia ja omaisuutensa menettäneitä ihmisiä, jotka olivat joutuneet muuttamaan pois vuoristoalueiltaan luonnonkatastrofen, maavelkojen ja riitojen vuoksi.

”Kylään oli saatu vuosi sitten klinikka ja sinne työntekijäksi aiemmin kylässä asunut nuori mies, joka oli Suomen Lähetyssseuran kummituella valmistunut sairaanhoitajaksi. Hän palasi omaan kyläänsä auttamaan muita.”

Rottienpaistoa nuotiolla

”Viimeiseksi kävimme niin sanotussa rotansyöjäihmisten kylässä, joka oli ollut kumppanuusjärjestön antaman tuen piirissä vasta viisi kuukautta.”

”Kyläläiset edustavat alinta kastia, ja monellakaan ei ole syntymä- tai henkilötodistusta. Järjestöjen tehtävä olikin hankkia heille henkilöpapereita, jotta he pääsevät kouluun ja terveydenhuollon pariin.”

”Nämä henkilöt olivat myös maattomia. Ja jos ei omista maata, ei voi viljellä sitä ja eikä päästä omavaraiseen elämään.”

”Rotansyöjäihmisten kylä oli saanut nimensä siitä, että dalitit ovat maatyössä ja heidän tehtävänään on tappaa riisipeltojen rottia, jotka vahingoittavat kastelujärjestelmiä. Dalitit paistavat rottia nuotiolla ruoakseen. Rotat ovatkin monen Etelä-Aasian maan ruokalistalla”, Sahi Sousa kertoo.

”Rotansyöjäkylässä saatiin kumppanuusjärjestöjen avulla pieniä ihmeitä aikaan. Ensimmäisenä projektina oli lasten saaminen koulutielle.”

”Kylässä asunut tyttö, joka lapsia opetti, oli Suomen Lähetyssseuran kummilapsi. Kummilapsituen avulla tyttö kävi lukion. Sitten hän pääsi opettamaan oman kylänsä lapsia ja sai työstään jo pientä palkkaa.”

SEIJA RYTKÖNEN

Ramlal toteutti unelmansa

Ramlal Chepong on syntynyt vammaisena. Kylän parantaja kehotti vanhempia viemään vastasyntyneen pojan viidakoon. Vanhemmat eivät uskaltaneet vastustaa parantajaa ja veivät vauvan viidakkoon. Kahden päivän kuluttua he menivät katsomaan, miten lapselle oli käynyt. Poika oli vanhempien ihmeeksi elossa. He ottivat lapsen takaisin kotiin ja ruokkivat häntä vuohenmaidolla.

Ramlal ei ole koskaan pystynyt kävelemään, vaan hän liikkuu käsillään maata pitkin. Hän on taitava myös kiipeämään käsillään. Ramlal olikin päivät hedelmäpuissa ja auttoi vanhempiaan ajamaan apinat pois hedelmien kimpusta. Häntä rohkaistiin hakemaan valtiolta vammaiselle ihmisille kuuluva punainen kortti. Sen avulla Ramlal saa nyt vammaisrahaa kymmenen euroa kuussa. Ramlal hakee neljän kuukauden rahat kerralla, sillä matka kestää yhteen suuntaan noin neljä tuntia.

Ramlalia tuettiin ja rohkaistiin toteuttamaan oma unelmansa. Hän perustikin kau-

pan, ja tienaa kuukaudessa nyt noin 25 euroa. Hän myös asuu pienessä kaupassaan.

Välillä Ramlal kiipeää kaupan lähellä olevaan puuhun soittamaan vanhemmilleen ja veljelleen, koska puhelimelle tarvittavaa kenttää ei alhaalla maassa ole. Veli toimittaa hänelle polkupyörällä kerran viikossa tavaroita kauppaan myytäväksi. Maantieltä on kaupalle noin kahden tunnin vaikeakulkuihin matka. Polku mutkittelee viidakon halki ylä- ja alamäkien sekä joen ylityksien kautta kylään.

Ramlal on nykyisin kristitty ja hänen isänsä on pastori. Ramlalin kasvot säteilevät valoa ja iloa. Hänellä on ihmisarvo ja työ, jolla hän elättää itsensä ja avustaa vanhempiaan.

PIA SAHI SOUSA

Ramlal Chepong hylättiin vastasyntyneenä vammaisena viidakkoon, mutta vanhemmat kävivät sitten pelastamassa hänet. Nykyään hän on kauppias.

Nepal:

- ✦ Hindulaisuus, maan valtauskonto, 80 % väestöstä.
- ✦ Noin 26,5 milj. asukasta.
- ✦ Yksi Aasian köyhimmistä maista.
- ✦ Kastijärjestelmä vaikuttaa yhä, vaikka on lailla kielletty jo 1960-luvulla.
- ✦ Maanjärjestyshuhtikuussa 2015 ja myöhemmin jälkijärjestyksiä.
- ✦ Suomen Lähetyssseura tukee Nepalia kummilapsitoiminnan sekä nepalilaisten kumppanuusjärjestöjen kautta.
- ✦ Suhtautuminen vammaisuuteen on kielteistä ja perheet piilottelevat vammaisia perheenjäseniään. Lähetyssseura aloitti v. 2006 vammaisten lasten ja nuorten tukemisen.

Naurua laulun lomassa

Syksyn tullen kannattaa katsoa, mihin seurakunnan kuoroon voisi liittyä. Olisiko se vaikka 14–19-vuotiaille tarkoitettu KNOT?

Yhdessä oleminen on meille tosi tärkeää. Kuorossamme on vahvasti mukana sosiaalinen puoli”, kertoo Kallaveden seurakunnan kanttori ja KNOT-kuoron johtaja **Richard Nicholls**.

”Meillä on hauskaa, vaikka hauskanpidon ohella laulaminen onkin kovaa työtä.”

Naurua kuoroharjoituksissa kuulemma kuuluuukin melkein yhtä paljon kuin laulua.

”Kuorolaisille on tarjolla pientä syötävää ennen harjoituksia, koska suurin osa tulee Petosen seurakuntatalolle suoraan koulusta. Nuoret tapaavat kuorolaulun ohella toisiaan vapaamuotoisesti.”

Tärkeä osa nuorisotyötä

Kuoron nimilyhenne KNOT tarkoittaa suomeksi solmua. Nuorella kuorolla on kuitenkin monta nimeä, joten kuoronjohtaja toteaa olevan sen ”Kallaveden Nuorisokuoro On Tämä” ja kuoron nuoret tarjoavat nauraa selitykseksi ”Koska Nuotit Ovat Turhia”.

Kuoro syntyi, kun viime syksynä tarvittiin laulajia nuorille suunnattuun messuun. Nicholls teki kyselykierrosta ja nappasi nuoria yksi kerrallaan kuoroon.

Koska nuoret olivat innostuneita laulamaan uudemman kerran, kuoron toiminta jatkui. Lokakuussa oli esiintyminen messussa ja Kauneimmat joululaulut vielä joulun alla. Helmikuussa oltiin jo harjoitusleirillä, ja kevätkaudella kuoro lauloi messujen lisäksi nuorten ahtikirkossa, riparikirkoissa, lähetysrallissa ja keväthuhlassa.

”Kuoro on yksi osa Kallaveden seurakunnan nuorisotyötä ja työskentelemme yhdessä sen eteen. Kuoroa kehitetään nuorisotyöntekijöiden kanssa, sillä olen saanut paljon tukea muun muassa **Marjukka Pakkalalta, Jari Alaselta** ja **Petteri Hämäläiseltä**”, Nicholls kertoo.

”KNOT-kuoron toiminta liittyykin laajempaan tavoitteeseen: kuoron ja muun muassa Ps5M-bändin kautta voidaan tukea ja vahvistaa seurakunnan nuorisotyön musiikkiosuudesta nuorten keskuudessa muun muassa leireillä ja nuorten illoissa.”

Dumle-patukalla laulamaan

14-vuotias **Tom Räsänen** on ollut kuorossa mukana melkein sen syntyaajoista lähtien

KNOT-kuoro laulaa muun muassa nuorten keskuudessa suosittuja hengellisiä kappaleita.

eli viime syksystä. Hän ei ollut aiemmin laulanut missään, joten kokemus kuorolaulusta oli hänelle uusi. Hän virnistee, että kuoronjohtaja Nicholls nappasi hänet mukaan Dumle-patukan avulla. Kuorossa onkin olemassa kaverikutsuhaaste: houkuttele kaveri mukaan ja molemmat saavat palkinnoksi Dumle-patukan!

”Tämän kautta on tullut jotain tekemistä viikolle. Kuorossa oleminen on hauskaa ja tästä nauttii. Ja täällä voi laulaa, vaikka välillä laulaa hieman nuotin vierestäkin”, Räsänen hymyilee.

Räsänen on ollut kuoron harjoitusleirillä ja useissa esiintymisissä.

”Kuoron harjoitukset pidetään kerran viikossa. Kuka tahansa 14–19-vuotias nuori voi

liittyä kuoroon, jos on intoa ja halua laulaa. Tällä hetkellä kuorossa on 26 aktiivista jäsentä, mutta monia muitakin on ollut mukana vuoden aikana”, Nicholls summaa.

Jouluksi oma levy

KNOT-kuoro laulaa tällä hetkellä Nichollsin tekemiä omia sävellyksiä, hänen sovituksiinsa Punaista laulukirjasta, negrospirituaaleja ja jonkin verran lauluja myös englanniksi. Kuoro on vuoden aikana kehittynyt huimasti, sillä tavoitteena on tehdä tulevaisu jouluksi ”*Laulava joulukortti*” -levy ja saada siitä tuloja vuonna 2018 tehtävälle ulkomaanmatkalle.

”Musiikillisina tavoitteina on syventää ja monipuolistaa ohjelmaamme, kehittää ää-

Kuoro on vuodessa kehittynyt huimasti

nenkäyttöä ja saada vielä kuoroomme lisää laulajia mukaan”, Nicholls kannustaa kaikkia laulamista kiinnostuneita.

”Yksi tärkeä aspekti tässä KNOT-kuorossa vielä on: antaa nuorille itselleen vastuuta toiminnassa. He ovat säestäneet itse kappaleita, ja suunnittelevat nyt johdollani tuota *Laulava joulukorttia*.”

SEIJA RYTKÖNEN

Gloria Patri -turnauksessa Kuopioon pronssia

Seurakuntien työntekijöiden ja luottamus henkilöiden jalkapalloturnaus *Gloria Patri* pelattiin elokuussa jo 24. kerran. Turnauksen avasivat Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolkkonen** ja Palloliiton edustaja **Pekka Ojala**. Turnaus järjestettiin yhteistyössä Palloliiton ja Kirkkohallituksen kanssa. Kuopion ev.lut. seurakuntien joukkue *Piisbailaajat* voitti kultaa viime vuonna. Tänä vuonna voiton vei *Mooseksen Potku* -joukkue, joka koostui Helsingin yliopiston teologian opiskelijoista.

Turnauksessa oli yhtenä tärkeänä osana Kirkon ulkomaanavun *Peace United* -kampanja. Se pyrkii ehkäisemään sotien runteluilla alueilla väkivaltaista radikalisoitumista ja kulttuurien välisiä konflikteja. *Peace Uni-*

ted hyväntekeväisyysotteluun osallistui turvapaikanhakijoita, jotka asuvat Setlementti Puijolan ylläpitämissä vastaanottokeskuksissa Siilinjärven Tarinassa ja Kuopion Leväsellä. Mukana oli myös muutama Puijolan työntekijä. Reilun pelin hengessä pelaajat sekoitettiin eri joukkueisiin. KuPS:n **Tuomas Rannankari** oli paikalla kannustamassa.

Alavan kirkkoherra **Hannu Koskelainen** on ollut mukana lähes jokaisessa turnauksessa. ”Tunnelma oli tälläkin kertaa loistava”. Helsingin Paavalin kirkkoherra **Kari Kanala** kertoi, että turnaus tarjoaa loistavaa kollegiaalista vertaistukea. Muusikko **Petri Laaksonen** oli puolestaan innoissaan päästessään laulamaan *Maamme*-laulua Savon Sanomat Areenalla.

MINNA SIIKANIVA

Piispa Jolkkonen oli vauhdissa *Peace United* -ottelussa.

Tervetuloa laulamaan

Kun sanat eivät yllä, musiikki ylittää rajat. Kirkon kuoroissa on vaihtoehtoja ja tilaa.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

TUOMIOKIRKON KAMARIKUORO Suuria kirkkomusiikkiteoksia, avustaa messuissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Keskuseurakuntatalo ke klo 18–20.30 alk. 17.8. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 4848 280.

TUOMIOKIRKKOKUORO Sekakuoro varttuneemmille laulajille. Keskuseurakuntatalo to klo 15–17 alk. 18.8. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 484 8280.

TUOMIOKIRKON PÄIVÄKUORO Eläkeläisten naiskuoro. Keskuseurakuntatalo to klo 13–14 alk. 18.8. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 484 8280.

KUOROKERHOT 1.–3.lk. tytöille ja pojille. Snellmanin koulu to klo 14–14.45 ja Steinerkoulu to klo 15–15.45 alk. 1.9. Laulua, leikkiä ja liikkumista! Anna Pöyhönen 040 4848 279.

KOULUIKÄISTEN KUORO 3.–6. lk. tytöille ja pojille. Keskuseurakuntatalo to klo 16.30–17.30. Hieman tavoitteellisempaa lasten laulamista. Anna Pöyhönen 040 4848 279.

NUORTEN LAULURYHMÄ Projektiluontoista toimintaa, jota kokoonnutaan yhdessä suunnittelemaan. Anna Pöyhönen 040 4848 279.

NUORTEN BÄNDIKERHO Snellmanin koululla tiistaisin. Tervetuloa mukaan joko soittokokemuksella tai ilman. Jaakko Pöyhönen 044 2891 314.

LAULAJAPANKKI avustaa mm. laitoshartauksissa sekä Hiljaisuuden messuissa. Ei vaadi pitkäaikaista sitoutumista. Anna Pöyhönen 040 4848 279.

ALAVAN SEURAKUNTA

Kaikkiin kuoroihin otetaan uusia laulajia

KIRKKOKUORO työikäisille Alavan seurakuntatalo klo 18–20. alk. 7.9. Maksuton lapsiparkki. Ossi Jauhiainen 040 4848 322.

SENIORIKUORO Alavan seurakuntatalo to klo 11–12.30 alk. 8.9. Ossi Jauhiainen 040 4848 322.

ZIPPORIM-KUORO Israelilaista musiikkia esittävä erityiskuoro. Alavan seurakuntatalo to klo 17.30–19 alk. 8.9. Tarvittaessa lapsiparkki. Leila Savolainen 040 4848 323.

BÄNDI- JA LAULURYHMÄTOIMINTA yläaste- ja lukioikäisille. Alavan kirkko pe klo 16.30–18 alk. 9.9. Ossi 040 4848 322 tai Leila 040 4848 323.

LAPSIKUOROT alakouluikäisille. Alavan srk-sali to klo 15–16 alk. 8.9., Neulamäen kirkko ke klo 15.30–16.30 alk. 14.9. ja Särkinniemen koulu pe klo 14–15 alk. 9.9. Leila Savolainen 040 4848 323.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

JUANKOSKEN KIRKKOKUORO seurakuntatalo to klo 18 alk. 8.9. Matti Saarela 040 4888 615.

NILSIÄN KIRKKOKUORO seurakuntakoti to klo 18.45–20.30 alk. 1.9. ja Gospelkuoro Iso Pappila ke (ei aina) klo 18–19.30 alk. 31.8. Tervetuloa mukaan uudet laulajat! Annette Kärppä-Leskinen 040 4888 673.

IKÄIHMISTEN LAULURYHMÄ Nilsin seurakuntakoti joka toinen to (parilliset vkot) klo 9.30–10.30 alk. 22.9. Annette Kärppä-Leskinen 040 4888 673.

RIISTAVEDEN KIRKKOMUSKARI seurakuntatalo to klo 17.30–18.15 alk. 8.9. 0–7-vuotiaille lapsille aikuisen kanssa. Riikka Tuura 040 4888 634.

RIISTAVEDEN KIRKKOKUORO seurakuntatalo to (parittomat vkot) klo 18.30 alk. 8.9. Moniäänistä perinteistä hengellistä musiikkia. Uusia laulajia tarvitaan! Riikka Tuura 040 4888 634.

SÄYNEISEN KIRKKOKUORO seurakuntatalo ma klo 13–14.30, alk. 5.9. Taru Parviainen 040 4888 607.

TUUSNIEMEN KIRKKOKUORO seurakuntatalo to klo 17.15 alk. to 22.9. Aliisa Lukkari-Lohi 040 488 8626.

TUUSNIEMEN TUUSTYTÖT to klo 16, alk. to 22.9. Aliisa Lukkari-Lohi 040 488 8626.

VEHMERSALMEN KIRKKOKUORO seurakuntakoti to klo 14 alk. 8.9. Yksi- ja moniäänistä hengellistä musiikkia iloisella mielellä, tervetuloa mukaan! Riikka Tuura 040 4888 634.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

KALLAVEDEN KIRKKOKUORO Sekakuoro työikäisille. Kuoroon otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Nuotinlukutaitoa ei tarvita. Kallaveden kirkko ke 18.15–20.15. Anna-Mari Linna 040 4848 367.

KALLAVEDEN SENIORIKUORO Kallaveden kirkko to klo 15–16.30. Kuoroon otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Anna-Mari Linna 040 484 8367.

LAPSIKUOROT ala-asteikäisille: Kallaveden kirkko ke klo 17–18 alk. 24.8., välipalamahdollisuus klo 16–17. Vehmasmäen kappeli klo 18.30–19.30. Mari Vuola-Tanila 040 4848 368.

NUORTEN LAULURYHMÄ yläaste- ja lukioikäisille Petosen seurakuntatalo to klo 17–18 alk. 25.8. Välipalamahdollisuus klo 16–17. Mari Vuola-Tanila, 040 4848 368.

KUVISMUSKARI vanhemmille ja alle 1-vuotiaille vauvoille Petosen seurakuntatalon kirkkosali to klo 13.30–14.15 ja klo 14.30–15.15

alk. 1.9. 6–8 vauva-vanhempi-paria. Tiedustelut taina.kuosmanen-kangas@evl.fi

MUSKARI 1–2-vuotiaille ja vanhemmille Petosen seurakuntatalon kirkkosali pe klo 9.30–10.15 alk. 2.9. 6–8 vauva-vanhempi-paria. Ilmoittautumiset. Tiedustelut mari.vuola-tanila@evl.fi

KÄSIKELLOKUORO DOLCE Kallaveden kirkko to klo 18–19.30 alk. 25.8. Mukaan otetaan uusia 11–18-vuotiaita nuotinlukutaitoisia soittajia. Richard Nicholls 040 4848 366.

KÄSIKELLOKERHOT Kallaveden kirkko to klo 17–18 alk. 25.8. Uudet alakouluikäiset soittajat tervetuloa. Richard Nicholls 040 4848 366.

KNOT-NUORISOKUORO 14–20-vuotiaille. Aiempaa laulukokemusta ja nuotinlukutaitoa ei tarvitse olla, intoa laulamiseen ja hauskanpitoon musiikin parissa kyllä. Petosen seurakuntatalo ke klo 16–17.30 alk. 17.8. Kevyttä välipalaa tarjolla ennen harjoituksia.

NUORTEN BÄNDITOIMINTAA 14–19-vuotiaille. Kiinnostuneet soittajat ottakaa yhteyttä kanttori Richard Nicholssiin 040 4848 366.

BÄNDIKERHO 3.–7.-luokkalaisille. Kallaveden kirkko to klo 18–19.30. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Richard Nicholls 040 4848 366.

KARTTULAN KIRKKOKUORO Karttulan seurakuntakoti ke klo 18–20 alk. 14.9. Anne Keränen 040 4848 541.

KARTTULAN LAPSIKUORO Karttulan seurakuntakoti to klo 15 alk. 1.9. Anne Keränen 040 4848 541.

MAANINGAN KIRKKOKUORO yli 15-vuotiaille Maaninkatalon sali to 16.30–19 alk. 9.9. Eri tyylisiä lauluja, gospelia ja psalmeja neliäänisesti, opetellaan äänenmuodostusta. Talvikki Attila-Pekonen 040 4848 358.

NUORTEN MUSAPAJA 5.–9.-luokkalaisille Maaninkatalon sali ke klo 14.45–16 alk. 7.9. Maksuton välipala. Rentoa musisointia, opetellaan äänenmuodostuksen perusteita. Talvikki Attila-Pekonen 040 4848 358.

LAPSIKUORO ILON SÄTEET 1.–4.-luokkalaisille Maaninkatalon sali to klo 14.15–16 alk. 1.9. Maksuton välipala ja valvottua puuhailua alkuun. Opetellaan yhdessä laulamista ja musiikin perusteita. Talvikki Attila-Pekonen 040 4848 358.

MUSKARI 3–6-vuotiaille Maaninkatalon kerhotila ke klo 16.30–17 alk. 7.9. Musiikin perusteita lauluin, leikein, rytmisoittimin ja kantelein. Talvikki Attila-Pekonen 040 4848 358.

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

KIRKKOKUORO Pyhän Johanneksen kirkko ke klo 18–19.30 alk. 14.9. Maksuton lapsiparkki. Kuoroon kaivataan lisää laulajia erityisesti miesääniin. Tintti Tinkala 040 4848 404.

PÄIVÄKUORO seniori-ikäisille laulajille Pyhän Johanneksen kirkko to klo 11–12 alk. 15.9. Heikki Mononen 040 4848 402.

LAPSIKUORO kouluikäisille. Kettulan koulu ke klo 14–14 alk. 14.9. ja Pohjantien koulu to klo 14–14.45 alk. 15.9. Tintti Tinkala 040 4848 404.

NUORTEN MUSIIKKIRYHMÄ soittamisesta ja laulamisesta kiinnostuneille nuorille. Pyhän Johanneksen kirkko to klo 17. Heikki Mononen 040 484 8402.

PUIJON SEURAKUNTA

PUIJON KAMARIKUORO Monipuolista ja haasteellista kirkkomusiikkia kokeneille, nuotinlukutaitoisille laulajille. Puijon kirkon seurakuntatalo ke klo 18.30 alk. 31.8. Koelaulu. Anna Antikainen 040 484 8436.

PUIJON KIRKKOKUORO Matalan kynnyksen kuorotoimintaa. Puijon kirkon seurakuntatalo to klo 18–19.30 alk. 1.9. Joona Saraste 040 4848 435.

LAULURYHMÄ VERSO ti klo 17.45–18.45 Gospelmusiikkia laulava ryhmä, joka esiintyy Puijon seurakunnan messuissa sekä Pienissä iltakirkkoissa. Erkki Pesonen 050 583 1399.

PÄIVÄRANNAN LAULAJAT Vapaamuotoinen lauluryhmä erilaisiin tilaisuuksiin lähinnä Poukamassa. Jyrki Lampinen 050 374 6908.

NUORET JA OPISKELIJAT

LUOMUS Nuorten aikuisten gospelkuoro Vanha Pappila, Kuninkaankatu 12, ti klo 16.30–18.30 alk. 6.9. Jarkko Maukonen 040 4848 473.

Kanttorien sähköpostiosoiteet
etunimi.sukunimi@evl.fi

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Johdatuksen sivum

Onko kaikki pelkkää sattumaa? Vai ohjaako kaikkea Suuri Suunnitelma? Se, mitä kristityt kutsuvat j

Joskus palikat loksahtavat yhteen ihmeellisen kauniisti. Huomaan viime hetkellä työpaikkailmoituksen ja kohta allekirjoitetaan työsopimus. Monen sattuman kautta tapahtuu ihmisen, josta tulee lopulta elämäkumppani. Kas kun soitit, olin juuri ajatellut sinua.

Jonkun mielestä elämä vaan on tällaista. Kaikkea tapahtuu, myös yllättävän hyviä asioita. Kristitty ei näe niitä pelkästään lempeinä sattumina, vaan hän kiittää Jumalaa. Hän tunnustaa elämän hymyssä Jumalan lahjan.

Joskus käytetään vielä vahvempaa sanaa. Puhutaan johdatuksesta. Jumala on johdattanut niin, että hänen hyvä suunnitelmansa toteutuu.

Suunnitelman mukaan

Johdatus on perin vaikea käsite. Silti itse asia on todellista. Jumala ei seuraa luomakunnan sattumuksia puolivälinpitämättömästi josta-kin tuolta ulkopuolelta, vaan hän vaikuttaa täällä salatulla tavalla. Hän ohjailee tapahtumia, pieniä ja suuria, oman tahtonsa mukaan.

Raamatun pitkä historia Israelin kansan valinnasta kristillisen seurakunnan syntyyn on yhtä suurta johdatusta. Profetian idea perustuu johdatukseen. Jumala lupaa etukäteen jotakin, jonka hän sitten toteuttaa myöhemmin historiassa.

Uskontunnustuksen viimeinen rivi, ”uskon iankaikkisen elämän”, kertoo sekin johdatuksesta. Jumalalla on hyvä suunnitelma, jonka hän tulee kerran viemään päätökseensä.

Hän on täällä

Usko johdatukseen kuuluu hengellisen elämän ytimeen. Luterilainen teologia opettaa, että ihmisen usko on Jumalan lahja. Pyhä Henki vaikuttaa siten, että otamme vastaan kolmiyhteisen Jumalan pelastavan läsnäolon. Näin ihmisen sydäntä kuljetetaan, joskus suorastaan taivutellaan, Jumalaa kohti. Mitä muuta tämä on kuin johdatusta?

Kun ihminen sitten herää tietoiseen uskon aavistukseen, hän rukoilee. Kiittää ja pyytää. Molemmissa luotetaan jälleen johdatukseen. Kiitän Jumalaa, koska hän on johdattanut elämäni hyviä asioita. Pyydän häneltä lisää, koska uskon hänen vaikuttavan tässä maailmassa.

Jumalanpalveluksen esirukouksessa johdatukseen turvaudutaan melkein päsokeasti. Pyhä toisensa jälkeen pyydämme häntä auttamaan, vaikka maailman hätä ei hellitä hetkeksikään. Jumala näyttää nukkuvan. Silti

häntä huudetaan apuun. Uskomme johdatukseen silloinkin, kun siitä ei näy merkkiäkään.

Luota itseesi

Mistä sitten tunnistan johdatuksen omassa elämässäni?

Voinko vaikka asuntoa valitessa tehdä näin: Pyydän Jumalaa johdattamaan juuri oikeaan kotiin. Sitten selailen asuntoilmoituksia ja kuuntelen omaa sisintäni. Menen asuntoesittelyihin ja tunnustelen mielessäni, mihin Jumala haluaa viedä minua. Sitten teen ratkaisun siinä uskossa, että Jumala on nyt johdattanut minua.

Kuulostaa hyvältä ja samalla huonolta. Johdatuksen pyytäminen on oikein. Silti on vaarallista tehdä päätöksiä sen perusteella, minkälaisista johdatuksen tuntua koen sisällä-

ni. Miten voin olla varma, että kuulen Jumalan tahdon oikein? Entä jos Jumalalla ei ole mitään erityistä tahtoa tässä asiassa? Päätä itse ja kannan itse vastuu, hän sanoo.

Johdatukseen on lopulta uskottava näennäisesti ristiriitaisella tavalla. Johdatusta pyydetään, mutta päätöksiä tehtäessä luotetaan pelkästään omaan arvioon eikä oteta etukäteen kantaa siihen, toteutuuko tässä Suuremman tahto ja tarkoitus.

Usko johdatukseen ei anna etukäteiskarttaa elämän valintatilanteisiin.

Kiitollista jälkiviisautta

Useimmiten johdatuksen näkee vasta jälkikäteen.

Pysähdyn katsomaan taaksepäin menneiden vuosien iloja, suruja ja suuria käännekoh-

tia. Huomaan monen suuren asian alkaneen pienestä sattumasta. En nähnyt sitä silloin. Pienten alkujen merkitys paljastui vasta paljon myöhemmin. Taisi olla johdatuksen sivumakua.

Näin johdatuksen näkeminen on eräänlaista jälkiviisautta. Tuossa ja tuossa tapahtumassa Jumalan sormi työnsi asioita hyvään suuntaan. Kiitos niistä.

Pimeälle polulle

Entä onnettomuudet ja vastoin käymiset? Miksi Jumala ei johdattanut silloin, kun tein virheitä, tai kun minulle tapahtui pahaa aivan minusta riippumatta. Miksi hän ei varjellut?

Nämä kysymykset vievät johdatuksen korkeakouluun, jossa kenestäkään ei ole opetta-

”Usko johdatukseen ei anna etukäteiskarttaa elämään

akua?

ohdatukseksi.

MINNA SIKANIVA

Joonan kirja – johdatusta vastoin tahtoa

En tahdo sitä, minne Jumala johdattaa minua. Näin ajatteli Vanhan testamentin profeetta **Joona**.

Jumala kutsui hänet matkustamaan Niniven kaupunkiin, jossa tämän tulisi saarnata ihmisille parannusta heidän synneistään. Mutta Joona ei tahtonut mennä, joten hän nousi laivaan, joka oli matkalla aivan päinvastaiseen suuntaan.

Kohta nousi hirmuinen myrsky ja laiva oli uppoamisillaan. Merimiehet tajusivat sen johtuvan jostakin yliluonnollisesta. He heittivät arpaa saadakseen tietää, kehen jumalat ovat vihastuneet. Arpa lankesi Joonalle. Silloin merimiehet saivat tietää profeetan pakenevan Jumalaansa.

He heittivät Joonan laivasta mereen lepyttääkseen Jumalan vihan. Myrsky taukosi saman tien. Suuri kala puolestaan nielaisi Joonan ja oksensi hänet kolmen päivän kuluttua kuivalle maalle.

Sitten Jumala käski uudestaan Joonaa menemään Niniveen, joka ei ollut enää kaukana. Nyt profeetta teki työtä käskettyä ja hänen saarnansa sai aikaan suuren herätyksen kaupungissa.

Tarinan opetus. Johdatusta ei voi paeta. Vaikka ihminen pyristelee vastaan, Jumala ohjailee tapahtumia niin, että hänen johdatuksensa toteutuu lopulta.

KARI KUULA

Monta tulkintaa johdatuksesta

KDeismiksi kutsutun näkemyksen mukaan Jumala ei puutu mitenkään maailman tapahtumiin. Hän on jättänyt luomakunnan luonnonlakien ja tietoisten olentojen ratkaisujen varaan. Hän ei erikseen vaikuta missään eikä johdata mitenkään, vaan hän seurailee tapahtumia ulkopuolisena.

Päinvastaisen kannan mukaan Jumala ohjailee kaikkea yksityiskohtaisen tarkasti. Hän on päättänyt hiustemme määränkin etukäteen. Tapahtukoon sinun tahtosi -pyyntö tulee aina toteutumaan. Tuoksahtaa hieman fatalismilta eli kohtalouskolta.

Jotkut ajattelijat tekevät eron erityisen ja yleisen johdatuksen välillä. Erityinen johdatus tarkoittaa Jumalan toimintaa raamatunhistoriassa. Siellä hän on kuljettanut tapahtumia täsmälleen etukäteissuunnitelmansa mukaan. Muu maailmanhistoria taas etenee vapaammin. Sen osalta Jumalalla ei ole yksityiskohtaista suunnitelmaa tai tahtoa.

Ehkä Jumala kunnioittaa luomakunnan ja elävien olentojen tahtoa niin paljon, ettei hän oikeastaan voikaan johdattaa maailman tapahtumia kovin lujalla otteella. Hän vain suostuttelee, taivuttelee ja houkuttelee ihmisiä ja elontonta luontoa, mutta ei pakota mihinkään. Siksi johdatus on hidasta ja haurasta. Näin opettaa prosessiteologiaksi kutsuttu koulukunta.

Vielä on mainittava ”emme tiedä” -linja. Sen mukaan johdatuksesta puhuminen on asioiden katso- mista Jumalan näkökulmasta. Se taas ei ole mahdollista meille ihmisille. Me emme voi tietää, mitä Jumala milloinkin tahtoo tai tekee. Siksi on turha puhua johdatuksesta. Tiedämme johdatusta olevan, mutta emme koskaan tiedä, missä sitä tapahtuu.

KARI KUULA

jaksi. Luterilaisessa perinteessä on kuitenkin ajateltu, että joskus risti ja ahdistus kuuluvat Jumalan sallimuksiin.

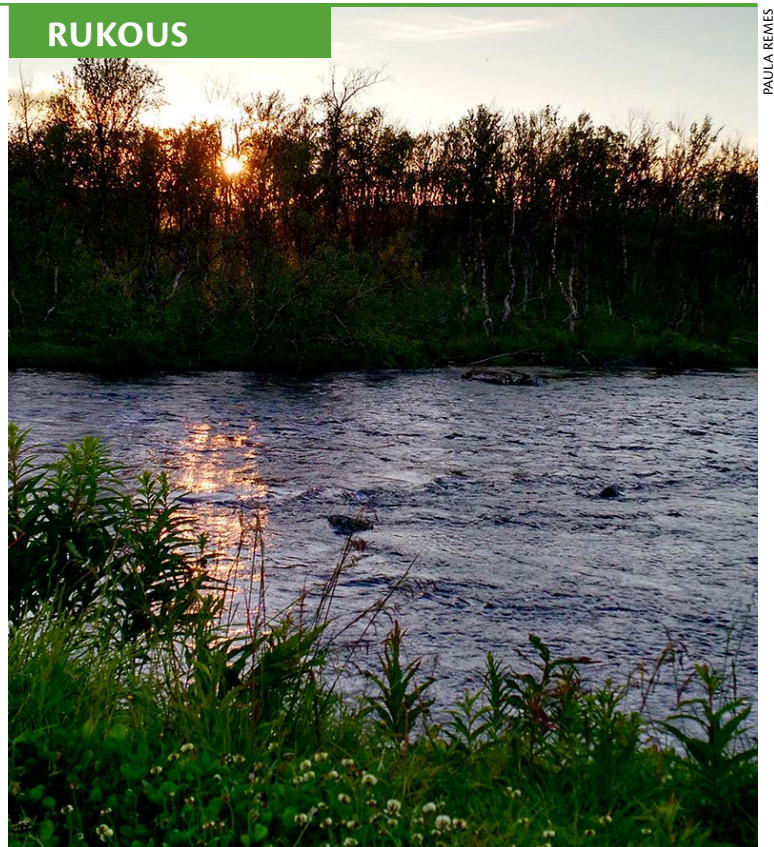
Ja jos kaikkivaltias sallii kärsimyksen – jatko on sanottava sormi huulilla – ehkä hän jollakin tavalla tahtoo sitä. Johdatus vie toisinaan oudoille poluille. Joskus ihminen viedään seuraamaan Jeesusta myös kärsimystielle.

Tästä syystä turvautuminen johdatukseen ei takaa onnea ja menestystä. Se lupaa kylä Jumalan läsnäolon, mutta ei aina lepoa ja rauhaa. Joskus kyselemme yhdessä Kristuksen kanssa ”miksi minut hylkäsit?”

Tältäkin ihmisestä voi tuntua, vaikka oltaisiin syvällä Jumalan sylissä.

KARI KUULA

RUKOUS

PAULA REMES

*Tuoksussa syksyn kirpeyttä
ja kostea viileä maa*

*Alkujen valo
ja hetkessä hyvä.
Hengitän hiljaista kiitosta.*

SANALLISTA

Jumalan huolenpito

Matt. 6:25-34

Jeesus sanoo:

”**Älkää** huolehtiko hengestänne, siitä mitä söisitte tai joisitte, älkää ruumiistanne, siitä millä sen vaatettaisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet? Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin. Älkää siis huolehtiko huomispäivästä, se pitää kyllä itsestään huolen. Kullekin päivälle riittävät sen omat murheet.”

Huolettomuuden evankeliumi! Kutsu lepoon ja luottamukseen Nasaretin paljasjalkaiselta Vaeltajalta! Nyt ei ole kyse muurahaisen ja heinäsirkan välisestä erosta työ- moraalissa. On kyse siitä, että vastuista ja huolista huolimatta voi vaeltaa luottavaisesti. On kyse siitä, että vaatimuksia voi suhteellistaa ja jopa karsia. On kyse siitä, että adrenaliinin piiskaamat hermot saavat luvan lepoon.

Vadstenalaisessa pyhiinvaellusperinteessä on ollut seitsemän keskeistä sanaa ja arvoa: vapaus, yksinkertaisuus, hitaus, hiljaisuus, huolettomuus, jakaminen ja hengellisyys. Kullekin sanalle on symboli. Huolettomuuden symboli on hattu. Hattu suojaa auringon paahteelta sekä viimalta. Helle ja routa polttavat vuoroin, mutta kristitty saa olla niiden keskellä suojassa. Jumala on lähelläsi. Myös muille, Jumalan käsinä ja korvina toimiville, voit keventää sydäntäsi ja pyytää apua.

Rukoushelminauhan huolettomuuden helmi on puolestaan sininen: taivaan väri ja Neitsyt Marian viitan väri. Levon lähde voi olla kodin rauhassa, luonnon helmassa, ehtoollispöydässä tai vaikka ihminen, joka välittää sinulle rauhan ja levon. Työn ja kuormien uuvuttamille lepo ja huolettomuus ei koita vain vapaapäivinä tai lomilla, vaan on mahdollista löytää arjen keskellä. Läsnäolo alkaa siitä, kun huolehtiminen lakkaa. Samalla elämänilo ja elämävoima elpyvät. Elämä on tässä ja nyt.

SALLA TYRVÄINEN
Männistön seurakunnan pastori

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248
ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoinna syys- ja talvikaudella ma–pe klo 10–15 sekä lisäksi perjantaisin klo 18–22.
040 4848 256

■ **Virtuaalikirkossa** voit seurata Kuopion tuomiokirkon sunnuntaimessuja netin kautta reaaliaikaisesti joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan ja niitä voi katsoa myöhemminkin. www.virtuaalikirkko.fi

Viikkomessu ke 31.8. klo 18.

Perjantaimessu pe 2.9. klo 19.

Herättäjän maakunnalliset seurakunnat la 3.9. klo 18–20. Erkki Laitinen, Raili Pursiainen, Reijo Mattila. Seurojen jälkeen kahvit ja veisuut uudistuvien Siionin virsien äärellä.

Herättäjän maakunnallisten päivien messu su 4.9. klo 10. Saarna piispa Matti Sihvonen, liturgia Satu Karjalainen, kanttori Anu Pulkkinen, urkuri Risto Eskola, Kuopion Virsikuoro Päivi Perttälän johdolla.

Viikkomessu ke 7.9. klo 18.

Perjantaimessu pe 9.9. klo 19.

Messu su 11.9. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttori Pekka Leskelä.

■ **Englanninkielinen jumalanpalvelus** su 11.9. klo 14. kappelissa.

■ **Yhteinen muisteluilta Tuomiokirkossa** ti 13.9. klo 18. Miten Tuomiokirkko liittyy elämääsi? Miksi kirkonpenkit ovat tulleet sinulle rakkaiksi pyhässä ja arjessa? Sana on vapaa ja huumori sallittu. Voit lähettää muistoja etukäteen pastori Lauri Kastariselle sähköpostilla: lauri.kastarinen@evl.fi tai kirjeellä: Suokatu 22 A, 70100 Kuopio.

Hiljaisuuden messu ke 14.9. klo 18.

Perjantaimessu pe 16.9. klo 19.

Rauhanyhdistyksen iltamessu la 17.9. klo 18. Saarna Teuvo Mononen, liturgia rovasti Jaakko Kaltakari (Haukipudas).

Messu, Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä su 18.9. klo 10. Saarna rovasti Jaakko Kaltakari, liturgia Lauri Kastarinen.

Viikkomessu ke 21.9. klo 18.

Perjantaimessu pe 23.9. klo 19.

Messu su 25.9. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, kanttori Anu Pulkkinen.

Synodaalikokouksen aloitusmessu ti 27.9. klo 10.

Synodaalikokouksen sanajumalanpalvelus ke 28.9. klo 15.

Viikkomessu ke 28.9. klo 18.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259
Tuomiokirkkoseurakunnan syksyn 2016 varhaisuorten kerhot alkavat viikolla 35 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E, Nuorisotilat. Kerhoesitteet jaetaan koteihin alakoulujen kautta.

Mm. Kokkikerho 3.–6.lk. tytöille ja pojille, Tyttökerho 4.–6.lk. Pehmolelukerho, Peli-ilta! mm. pleikka3- ja lautapelejä. Tutustu tarjontaan ja katso tarkemmat tiedot verkosta www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/koulukaistat/kerhot

Perheillat ke 31.8. klo 18 takahuoneella kerran kuussa keskiviikkoisin 31.8., 21.9., 26.10. ja 16.11. klo 18–19.30. Tervetuloa mukaan leikkimään, pelailemaan ja puuhailemaan yhdessä. Tarjolla myös iltapalaa ja hetki hiljaisuudelle.

Touhuissa mukana Kirsi, Kaisa ja Paula sekä kerhonojaajat

Uusi ryhmä aloittaa! Kuoro

3.–6.-luokkalaisten tytöille ja pojille torstaisin 1.9. alkaen klo 16.30–17.30. Hieman tavoitteellisempaa lasten laulamista. Ohjaa kanttori Anna Pöyhönen 040 4848 279. Tutustu muuhun kuoro- ja musiikkiryhmä tarjontaan verkkosivulla: www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/musiikki/kuorot

■ **Herättäjän maakunnalliset seurakunnat** su 4.9. klo 11.30–14.30, Suokatu 22 C. Lounas messun päätyttyä noin klo 11.30 H-Y:n toiminnan tukemiseksi. Klo 12.15 Raamattutunti hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen. Kahvit ja seurat klo 13.30

Simo Korkalainen, Päivi Perttilä, Minna Kettunen, Sakari Häkkinen.

Maanantain lähetyspiiri ma 12.9. klo 16 kerhuhuone Aaronissa, Suokatu 22 C. Maanantaisin 12.9., 10.10., 7.11. ja 5.12. klo 16.

Perhekerho 13.9. alkaen tiistaisin klo 9.30–11, Suokatu 22 E. Mukaan ovat tervetulleita lapset oman aikuisen kanssa. Yhdessä puuhailemme, leikimme ja pysähdymme pyhän äärellä.

Äitien illat, alkaen ti 13.9. klo 17, ovat äitien omia hengähdyshetkiä toisten samassa elämänvaiheessa olevien kanssa. Tule vaihtamaan kuulumisia ja istahtamaan hetkeksi ilman kiirettä mihinkään.

Näissä illoissa iloitaan yhdessä ja jaetaan arjen huolet pienemmiksi. Kokoontumissillat ti 13.9. ke 5.10., ke 9.11. ja ke 7.12. klo 17–19 takahuoneella, Suokatu 22 E. Iltaa johdattelevat Pippi ja Paula.

■ **Eläkeläisten virkistyspäivä** ke 14.9. klo 11. Tuomiokirkkoseurakunnan nimikkolähetit Eeva ja Jari Vähäsarja kertovat työstään medialähetysten parissa. Iltapäivällä diakonissaopiskelija Bea Vähäsarjan kokemuksia Afrikasta. Arpajaiset lähetystyön hyväksi. Lounas ja kahvi 7 €.

Vauvakerho 16.9. alkaen perjantaisin klo 9.30–11.00. takahuoneella, Suokatu 22 E. Tervetuloa aamukahville. Kerhossa tapaavat toisia vanhempia ja pääset jakamaan vanhemmuuden iloa ja taakkaa. Kerhoon ovat tervetulleita myös lasta odottavat vanhemmat. Kerho ei ko-
koonnu seuraavina ajankohtina: 23.9. ja 21.10. Syksyn viimeinen kerta on 9.12. Mukana ihmettelyn äärellä ovat Pippi ja Paula.

Lukupiiri su 18.9. klo 15–17. Suokatu 22 E, perhetyöntoimisto. Luotsaa Sirpa

Kasurinen. Huom. 16.10. peruttu.

Näpertäjät ti 20.9. klo 13 kerhuhuone Aaronissa, Suokatu 22 C, joka kolmas tiistai klo 13. Syyskauden kokoontumispäivät 20.9., 11.10., 1.11. ja 22.11.

Keskiviikon/Kotien lähetyspiiri ke 21.9. klo 12.30 kerhuhuone Samulissa, Suokatu 22 C.

Lähimmäiset ma 26.9. klo 16 kerhuhuone Samulissa, Suokatu 22 C.

Unicef-ilta ti 27.9. klo 18. Kuopion Unicefin vapaaehtoisryhmän järjestämä tilaisuus, jossa mukana Unicefin hyvätahdon-lähettiläs Eija Ahvo, joka kertoo kenttämatkastaan Ruandaan. Eija Ahvon kanssa laulamassa entisen Kalevankoulun musiikkiluokkalaista. Yhteysenkilö Tuula Laine Kuopion UNICEFin vapaaehtoisryhmästä.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 28.9. klo 11. Virsintunti Pekka Leskelän johdolla. Iltapäivällä aiheena edunvalvonta, henkikirjoittaja Heikki Saastamoinen. Lounas ja kahvi 7 €.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15, 040 4848 272
Raamattutuokio tiistaisin klo 13. Paitsi joka kuukauden viimeisenä tiistaina eikä arkipyhinä.

Papin päivä ti 27.9. klo 13. Virpi Soveri. Papin päivä joka kuukauden viimeisenä tiistaina, ei arkipyhinä.

POUKAMA
Poukamantie 105

Naisten lenkkipiiri Poukamassa ma 12.9. ja ma 26.9. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

MUUTA

Kuorokerhot kouluikäisille 1.–3.lk. tytöille ja pojille torstaisin 1.9. alkaen Snellmanin koululla klo 14–14.45 ja Steinerkoululla klo 15–15.45. Laulua, leikkiä ja liikkumista! Ohjaa kanttori Anna Pöyhönen.

Valkeisen korttelikerho alkaen ma 5.9. klo 13–14.30. Osoitteessa: Evlut Kansanlähetysten tilat, Sairaalakatu 11, Kuopio. Parillisten viikkojen maanantaisin klo 13–14.30. Syyskauden viimeinen kokoon-
tuminen ma 12.12. Tiedustelut Birgitta Oksman 040 4848 284.

Pappilan korttelikerho alkaen ti 6.9. klo 12–13.30 Vanhassa Pappilassa, Kunninkatu 12. Parillisten viikkojen tiistaisin klo 12–13.30. Syyskauden viimeinen kokoontuminen ti 13.12. Tarkemat tiedustelut Birgitta Oksman 040 4848 284.

Keskiviikon/Kotien lähetyspiiri ke 7.9. klo 12.30 Maija Väättäisellä, Minna Cantin katu 29 A 11.

Perhekahvila to 8.9. klo 10–11.30 Tätilässä, Inkiläntie 7 B. Parillisten viikkojen torstaisin. Syksyn viimeinen kahvila 1.12. Tervetuloa lapsiperheiden kohtaamispaikkaan, Paula Vartiainen.

Inkilänmäen seurakuntakerho Tätilässä, to 8.9. klo 13–15. Inkiläntie 7 B. Syksyn

syn aloitus ja tutustuminen. Alkuharta-
us, kahvit ja vaihtuvaa ohjelmaa.

Perhekahvila to 22.9. klo 10–11.30 Tätilässä, Inkiläntie 7 B.

Inkilänmäen seurakuntakerho Tätilässä to 22.9. klo 13–15.

Sanajumalanpalvelus su 25.9. klo 12 Tätilässä, Inkiläntie 7 B.

KASTETUT

Jare Elias Petteri Turunen, Eeli Juhani Partanen, Aarni Valtteri Kosonen, Onni Francisco Johannes Jimenez, Leila Iris Turner, Jesse Kasper Oliver Kinnunen, Hilma Vilhelmiina Tuohimaa, Valtteri Samuel Pernes.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Petri Juhani Kuusela ja Jenni Maaria Reinikainen, Jani Juhani Miettinen ja Linda Karoliina Kuivalainen, Osmo Herman Juhani Miinalainen ja Anna-Maija Pietilä, Jani Kristian Rainakari ja Marianne Marjatta Markkanen, Joonas Anselmi Jussila ja Anna-Maria Karoliina Oikarinen, Simo Oskari Huovinen ja Henna Johanna Nevalainen, Arttu-Ville Matias Kemppainen ja Annaleea Emilia Mäyrä, Janne Joonas Petteri Lehto ja Alisa Mirjam Kauhanen, Jesse Petteri Tervonen ja Tea Carita Antikainen, Henri Ville Santeri Korhonen ja Mia Elisa Tuulikki Lampinen, Jyrki Ensio Leppänen ja Anna-Mari Mikkonen.

KUOLLEET

Kimmo Tapani Huikuri 56 v, Maija Tuulikki Repo 78 v, Anja Inkeri Saastamoinen 64 v, Irma Lydia Leskinen 92 v, Risto Olavi Pöntinen 71 v, Viljo Sakari Ronkainen 69 v, Juho Ivan Uimonen 68 v, Terttu Sinikka Hyvönen 82 v, Katri Vappu Puurunen 83 v, Helvi Annikki Kivilahti 84 v, Maija Liina Lauste 90 v, Toivo Tapani Korhonen 81 v, Rauha Kyllikki Räsänen 92 v, Anna Maija Värjö 88 v, Tyyne Tellervo Keinänen 90 v, Sirpa Liisa Marjatta Ronkainen 70 v, Reino Okkonen 84 v, Pentti Hakkarainen 91 v, Elsa Johanna Happonen 81 v, Antti Olavi Simonen 81 v, Helmi Laitinen 91 v, Maija Helena Pöyhönen 78 v, Kaija Kyllikki Saarela 89 v, Marja Leena Mykkänen 85 v, Sirkka Liisa Petro 83 v, Ylle Gunnar Vilpponen 83 v, Tyyne Annikki Tirkkonen 85 v, Otto Edvard Honkonen 89 v, Toivo Armas Komulainen 90 v, Riitta Helena Toivanen 49 v, Pekka Sakari Lyytinen 68 v, Frans Valfrid Nuutinen 94 v.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

040 4848 298

Messu su 4.9. klo 11. Saanaa Anna Väättäinen, Juha Välimäki, Ossi Jauhiainen. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Messu** su 11.9. klo 11. Saanaa Juha Vä-

limäki, Anna Väättäinen, Leila Savolainen. Lähimmäisen kirkkopyhä, kirkko-kahvit. Kirjallisuuspiirin 40-vuotisjuhla seurakuntasalissa. Tuo lähimmäisesi kirkkoon ja ehtoolliselle. Tarvitsemme avustajia hakemaan ja saattamaan liikuntarajoitteisia henkilöitä lähipalvelutaloista. Kyytiä tai saattajaa tarvitsevat, avustajiksi tulevat ilm. diakoniatyöntekijöille Piia Jääskeläinen 040 4848 326 tai Sisko Laitinen 040 4848 324.

■ **Gospelmessu** su 11.9. klo 18. Saanaa Erja Kalpio, Anna Väättäinen, Leila Savolainen, Zipporim-kuoro, Nuorten bändi. ELY:n kirkkopyhä ja lähetystilaisuus. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

Messu su 18.9. klo 11. Saanaa Pirjo Kuula, Anu Kiviranta, Leila Savolainen.

Messu su 25.9. klo 11. Saanaa Hannu Koskelainen, Juha Välimäki, Ossi Jauhiainen, seniorikuoro. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Tuomasmessu** su 25.9. klo 18. Saarna Kirsti Kirjavainen, musiikki Luomus. Ko-
lehti Tasaus-keräykselle. Iltateellä mais-
taisia n. nepalilaista snackruokaa, samo-
soja.

■ **Tasaus-konsertti** pe 30.9. klo 18. Mukana tasauksessa mm. Tuire Nyssönen, Fabrizio Rende, Timo Eskelinen (Savo), Alavan kirkkokuoro, Ossi Jauhiainen, housebändinä Popo Salami Band. Ohjelma 10 €.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B

Läsnäolon tiistai klo 11 pieni rukoushetki kirkossa, klo 11.30 arkinen ateria (5 €) seurakuntasalissa, n. klo 12–13 Tarinan ja toiminnan tuokio. Aiheena: 6.9. kesäkuulumisia ja syksyn suunnittelua, diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen ja 13.9. Terve suu antaa laatua elämään, suuhygienisti Terhi Kaartinen.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ti 6.9. klo 17.30. Alavan seurakuntakodilla (nuortentila, alakerta). Tarjolla pientä suolaista. Yhteysenkilö Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

■ **Raamattutunti** Tällaista aikaa var-
ten su 11.9. klo 16.30 alasalissa. ELY:n iltapäivä, pastori Erja Kalpio. Kahvitarjoilu. Zipporim.

Tehdään yhdessä käsityöpiiri ti 13.9. klo 12 nuorten tilassa. Kuukauden parittomina tiistaina. Ohjaajana Kaija Meklin.

Lähetys- ja rukouspiiri ti 13.9. klo 18 neuvottelutilassa. Parittomien viikkojen ti klo 18–19.30, ajalla 13.9.–22.11. Yhteys-
henkilö Sakari Kainulainen 040 502 8558.

Kirjallisuuspiiri ma 19.9. klo 14 nuorten tilassa. Huom! ma 19.9. klo 12 piiri ko-
koontuu Poukamassa 40-vuotisjuhlien
merkeissä. Jukka Sariola: *Ystäväni Seija –
kutsumuksena Afganistan*, to 27.10. Var-
pu Kulhomäki: *Mietiskelijä*, to 24.11. Terhi
Rannela: *Frau*. Yhteysenkilö Aino Mik-
konen 040 7071 499.

Alavan raamattu- ja rukouspiiri ma 19.9. klo 18 neuvottelutilassa. Parillisten viikkojen ma klo 18–19.30, ajalla 19.9.–12.12. Yhteysenkilö Anja Komulainen 044 944 6407.

Kirsti Kirjavaisen valokuvanäyttely *Nepalin voimaantuneet naiset – Tasaamalla autamme*. Kuopion kaupunginkirjastossa 19.–24.9. kirjaston aukioloaikoina sekä Alavan seurakuntasalissa 25.9.–2.10. Tar-

TAPAHTUU

HANNU KORHONEN

Yhteinen
muisteluilta
Tuomiokirkossa

Miten Tuomiokirkko liittyy elämääsi? Miksi kirkonpenkit ovat tulleet sinulle rakkaiksi pyhässä ja arjessa? Sana on vapaa ja huumori sallittu. Voit lähettää muistoja etukäteen pastori Lauri Kastariselle joko sähköpostilla lauri.kastarinen@evl.fi tai kirjeellä: Lauri Kastarinen, Suokatu 22 A, 70100 Kuopio.

Muisteluilta Kuopion tuomiokirkossa
tiistaina 13.9. klo 18.

Syksyn
Tuomasmessut

Sunnuntaina klo 18 Alavan kirkossa

- ✚ **25.9.** Saarna: Kirsti Kirjavainen
Musiikki: Luomus
- ✚ **30.10.** Saarna: Olli Seppänen
Musiikki: Sibelius-Akatemian musiikkiryhmä
- ✚ **27.11.** Saarna: Tarja Säynevirta
Musiikki: Kuopion Nuorisokuoro
- ✚ **31.12.** Uudenvuoden messu klo 20

kemmat aukioloajat www.kuopionseurakunnat.fi/alavanseurakunta/lahetys-ja-kansainvalinen-vastuu

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

040 4848 311
Lyhtymessu su 4.9. klo 16. Anna Väätäinen. Pohjois-Savon Kansanlähetys.
Neulamäen raamattu- ja rukouspiiri ti 6.9. klo 18 kokoustilassa. Tiistaisin klo 18–19.30, ajalla 6.9.–13.12., ei 6.12. Yhteys-henkilö Ilkka Sormunen040 542 6280.
Arkinen ateria to 8.9. klo 11. Hinta 5 €/hlö.
Messu su 18.9. klo 16. Pirjo Kuula, Anu Kiviranta, Leila Savolainen.

LEHTONIEMEN KERHOTILA

Lehtonientie 107

Lehtotupa ma 12.9. klo 13. Oletko uusi tai alkuperäinen asukas Lehtoniemen alueella? Kaipaatto päivääsi seuraa ja keskustelukaveria? Lehtotupa on vapaa-uo-toinen kohtaamis- ja keskustelu-paikka kahvin merkeissä. Parittomien viikkojen ma klo 13–14.30. (12.9.–5.12). Li-sätietoja diakoniatyöntekijä Piia Jääske-läinen 040 4848 326.
Saaristomartat su 18.9. klo 17.30. Seu-raavat kokountumiset 9.10., 30.10., 20.11. ja 11.12. Yhteyshenkilö Irene Rekiranta 0400 811 723.

SÄRKINIEMEN KERHOTILA

Särkiniementie 4 (ent. kirjasto)

Särkitupa, lähetys- ja diakoniapiiri to 8.9. Vapaamuotoinen kahvittelun ja koh-taamisen paikka joka to klo 13–14.30. Lä-hetyskerta kuukauden viimeinen to. Yht.henk. Sylvi Viippola 040 5955 882 ja Ulla Pitkänen 044 5235 991. Diakoniatyönte-kijä Piia Jääskeläinen 040 4848 326.
Puurojumppa ja hetkihartaus ke 21.9. klo 12. Parillisten viikkojen ke klo 12–13.30, (21.9.–14.12.). Yhteyshenkilö Toi-ni Jääskeläinen 0400 786 166. Diakonia-työntekijä Piia Jääskeläinen 040 4848 326.
Särkiniemen raamattupiiri ke 28.9. klo 18. Parittomien viikkojen ke klo 18.–19.30, (28.9. – 7.12.). Yhteyshenkilö Sirkka Pitkä-nen 044 379 3529.

DIAKONIA

Ajanvaraus diakonityöntekijälle: Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatyöntekijöi-hin, kun kaipaat sieluhoidollista, kriisi-tai hengellistä ohjauskeskustelua, neu-vontaa ja avustusta taloudellisessa ah-dingossa, yhteyttä ryhmissä tai kotikäyn-nillä, kun etsit mahdollisuutta toimia diakonisessa vapaaehtoistyössä. Piia Jää-skeläinen (Lehtoniemi, Särkiniemi, Särki-lahti) 040 4848 326, piia.jaaskelainen@evl.fi, Sisko Laitinen (Alava, Niirala Haa-paniemi) 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi, Kati Ukkonen (Neulamäki) 040 4848 325, kati.ukkonen@evl.fi.

MUUTA

■ **Rukoustanssileiri** 22.–23.10. Kurssi al-kaa lauantaina klo 10 ja päättyy sunnun-taina klo 14.30. Osallistumismaksu 30 €, + täysihoidto 20 €. Ilm. 1.9.–9.10. [www.kuopionseurakunnat.fi/alavan-seurakun-ta/aikuiset](http://www.kuopionseurakunnat.fi/alavan-seurakunta/aikuiset). Tarkempia tietoja Hanne-le Tenhu 045 125 5255, kristanssi@kris-tanssi.fi. Järj. Alavan seurakunta ja Kristanssi ry. Ei tanssitaidol-lisia edellytyksiä.

■ **Hiljaisen rukousmaa-lauksen rettriitti** pe–su 16.–18.9. Rettriitti raken-tuu hiljaisuudelle ja sään-nöllisille rukoushetkil-le, lähtökohtana on an-nettu raamatunteksti. Ai-kaisempaa kokemusta maa-laamisesta ei tarvita. Maalau-ksen tekniseen toteuttamiseen oh-jataan. Ohjaajana toimii pastori Mar-ja Leena Virolainen sekä maalaukseen ohjaajana taideterapeutti Heide Hil-lebrecht. Hinta Alavan seurakuntalaisil-ta 80 €, eläkeläisiltä, työttömiltä ja opis-kelijoilta 60 €, muilta 100/80 €. Ilm. to 8.9. mennessä www.kuopionseurakun-nat.fi/tutki-uskoa/retriitit. Lisätietoja: Marja Leena Virolainen 044 062 7751 ja Anna Väätäinen 040 4848 316, anna.vaa-tainen@evl.fi

■ **Kotimetsän kirkkoretki -pyhäkoulu** su 18.9. klo 16 Pöhlönsaarella. Raija Pe-sonen ja Marja Vehviläinen.
■ **BändiBäivä** su 18.9.2016 klo 12–17 Alavan kirkolla. Koko seurakuntayhty-män nuorten laulajien ja soittajien ac-tionpäivä!
Hanna-piiri ti 20.9. klo 18. Kipinäkatu 32. Kerran kuukaudessa klo 18–19.30 (ti 20.9., 18.10. ja 15.11.). Yhteyshenkilö Elisa-bet Kivioja 040 509 3732. Hanna-piiris-sä rukoillaan Hanna-työn rukouskalen-terin mukaan erityisesti maailman nais-ten puolesta.

PERHETYÖ

Perhekerhot: Särkiniemen kerhoti-la tiistaisin alkaen 13.9 klo 9.30–11, **Neu-lamäen kirkon päiväkerhotilat** keski-viikkoisin alkaen 14.9 klo 9.30–11, **Alavan kirkon päiväkerhotilat** (seurakuntasa-lin alakerta) keskiviikkoisin alkaen 14.9 klo 9.30–11, **Lehtoniemen kerhotila** kes-kiviikkoisin alkaen 14.9 klo 9.30–11. Per-hekerho on avoin olohuone lasten ja ai-kuisten yhdessäololle. Perhekerhossa on kynttilähetki, pientä aamupalaa ja seu-raa niin leikkeihin kuin keskusteluihin-kin. Toiminta on maksutonta eikä siihen tarvitse ilmoittautua etukäteen.
Vauvatupa Lehtoniemen kerhotiloissa torstaisin alkaen 15.9 klo 9.30–11. Vauva-tupa on tarkoitettu alle 1,5-vuotiaille lap-sille vanhempineen. Leppoista yhdessä-oloa kahvikupposen äärellä. Kerhoon voi tulla milloin vaan. Lisätietoja lapsityön-ohjaaja Sirpa Pesoselta 040 4848 297.

KASTETUT

Eliel Andrea Kiuru, Peetu Johannes Ritanen, Frida Amanda Pekkarinen, Joona Mikael Launonen, Eetu Sakari Nousiainen, Ella Ilona Voutilainen, Eemeli Eevertti Korhonen, Elsi Alla Sanelma Berg, Olivia Rauha Sofia

Granholm, Alisa Emilia Rapo, Oskari Petrus Inkinen, Juhani Emil Kalervo Arvonen, Saimi Airi Emilia Airaksinen, Vilho Mikael Perälä, Joni Juhani Kääriäinen, Eemi Oliver Pirhonen, Vilja Liisa Sofia Savolainen, Jani Sakari Pärnänen ja Roope Pentti Tapio Väisänen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Juhani Pekkarinen ja Pirkko Päivikki Hintsala, Teemu Aleksi Pesonen ja Marjo Maija Hannele Repo, Antti Tapio Ihalainen ja Sari Helena Kokkonen, Niilo Leskinen ja Anne Seija Kristiina Kröger, Jussi Aleksanteri Hakomäki ja Anna Emilia Munter, Mika Johannes Kauppinen ja Sanna Maria Simonen, Ilkka Terho Sakari Koponen ja Niina Marjaana Närhi.

KUOLLEET

Elli Sisko Peltola 76 v, Elvi Jälänne 90 v, Seija Inkeri Laulainen 60 v, Lauri Antero Tirkkonen 86 v, Aarne Kalevi Pasanen 82 v, Leena Anneli Markonsalo 65 v, Maija Juottonen 89 v, Matti Ensio Sokka 65 v, Eino Tapio Kröger 90 v, Erkki Antero Nuutinen 80 v, Bruuno Laitinen 91 v, Laina Tuulikki Kekäläinen 80 v, Helvi Marjatta Miettinen 86 v, Markku Kalevi Parviainen 58 v, Raimo Alfred Kunnas 75 v, Kalervo Olavi Mäenpää 68 v, Pentti Olavi Miettinen 74 v, Toini Helena Tuomainen 84 v, Pekka Aarne Olavi Supinen 57 v.

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Perhe- ja päiväkerhot ovat alkaneet. Lisätietoja oman alueen lastenohjaajilta.
■ **Kehitysvammaisten kirkkopäivä Muuruvedellä** ke 14.9. Alkaen klo 10.30 messulla Muuruveden kirkossa ja jatku-en ruokailulla ja ohjelmalla maatalous-oppilaitoksen tiloissa. Ruoka ja kahvi 7 €/hlö. Ilm. diakoniatyöntekijöille 5.9. men-nessä. Lisätietoja Pirjolta 040 4888 627.
■ **Joulumatka Pitkärantaan** 17.–19.12. Joulutervehdykset ja vierailut ystävyys-seurakunnassa. Paluumatkalla käyn-ti Sortavalassa. Matkan hinta määrit-tyy osallistujien määrän mukaan. Tie-dustelut ja ilm. Mikko Huhtalalle 040 4888 625.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

■ **Sadosta kiittämisen messu ja yrittä-jän kirkkopyhä** su 4.9. klo 10. M. Mäki-nen, Vuorinen Pauliina. Voit tuoda satoa siunattavaksi alttarille, lopuksi jaamme sadon kirkkokansan kesken. Kahvit.
■ **Viittomakielinen messu** su 4.9. klo 13. Seppo Laukkanen ja L. Vartiainen.
Messu su 25.9. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Keskustie 2

Perhekerhot tiistaisin klo 9.30.
Raamattupiiri ti 6.9. klo 12–13.30. Tak-kahuone.
Sanajumalanpalvelus ja Herättäjän pyhä su 11.9. klo 10. Saarna Hannu Ko-mulainen, M. Mäkinen, Tuura. Kahvit.
Seniorisynttärät to 15.9. klo 13–14.30. Tänä vuonna 70, 75, 80 ja 90+ vuotta täyttävälle. Ennakkoilmoittautuminen soittaen tai tekstiviestillä Marjaana-pa-pille 040 4888 612.
Kirkkomuskari torstaisin 15.9. alkaen klo 17.30, alakoululikäisille lapsille aiku-i-sen kanssa. Tervetuloa laulamaan, leikki-mään ja tapaamaan muita perheitä.
Kirkkokuoro torstaisin klo 18.30 paritto-milla viikoilla 15.9. alkaen.
Sanajumalanpalvelus su 18.9. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Arkinen ateria ti 20.9. klo 11.30. Ruokai-lu klo 11.30 ja ohjelmatuokio klo 12–13, hinta 5 €/aikuinen. Uutta toimintaa Riis-tavedellä! Tervetuloa tapaamaan tuttu-ja ja tulemaan tutuksi, nauttimaan ruo-kahetki yhdessä ja puuhaamaan muka-via porukassa.
Miesten ruokapiiri ke 21.9. klo 17. Piirit syksyllä 19.10. ja 16.11.
■ **Siioninvirsiseurat** ma 26.9. klo 18. Tytti Lintunen. Seurat syksyllä 24.10. ja 21.11.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5, Juankoski

Sanajumalanpalvelus su 4.9. klo 10. Ha-ring, Saarela.
Messu su 11.9. klo 10. Pursiainen, Parvi-ainen.
■ **Messu** su 18.9. klo 10. Eläkeliiton juh-lapyhä. R. Leino, Saarela.
Messu su 25.9. klo 10. Keihänen, Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Perhekerho maanantaisin klo 9.30.
Rukouspiiri tiistaisin klo 10.30 pienessä kerhohuoneessa
Seurakuntakerho keskiviikkoisin 1 krt/kk, alkaen ke 14.9.
Liikunta- ja näkörajoitteiset ensimmäi-nen kokountuminen pe 2.9. klo 12.
Veteraanikerho kokoontuu joka kuu-kauden 1. ma klo 12. Alkaa ma 5.9.
Aamukahviryhmä parillisen viikon to klo 10, alkaen 8.9.
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 12.30 pienessä kerhohuoneessa.
Miesten raamattupiiri ke 14.9. klo 18. Ryhmä kokoontuu joka viikko pienessä kerhohuoneessa.
Lähetytaskartelu parittoman viikon to klo 10, alkaen 15.9.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 4.9. klo 13. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Messu su 11.9. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 18.9. klo 13. Saarna Reijo Leino, Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Mikko Huhtala 50 v. -kirkkokahvit. Mu-kana Säte-lauluryhmä.
Messu su 25.9. klo 13. Huhtala, Lukkari-

Syrjäniemi. Kirkko-oppaiden kiitosmessu ja kirkkokahvit seurakuntatalossa.
■ **Konsertti** pe 30.9. klo 18. Joel Halli-kainen. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €. Tuot-to diakoniatyölle, lapsiperheiden autta-miseen.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Perhekerhot perjantaisin klo 9.30.
Mielenterveyspiiri ti 27.9. klo 13.

MUUTA

Vanhemman väen lauluhetki ke 14.9. klo 13 Palvelukeskuksen aulassa.
Vanhemman väen retki Ilomaitsiin ma 19.9. Lähtö Kaavin matkahuollosta klo 7.30. Lisätiedot Pirjolta 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kirkkotie 2

Koululaisten syyskirkko pe 2.9. klo 9. Esikoululaisten ja ekaluokkalaisten kou-luun siunaaminen. Keihänen, Saarela.
Sanajumalanpalvelus su 4.9. klo 13. Pur-siainen, Saarela.
Messu su 11.9. klo 13. Pursiainen, Parvi-ainen.
Kehitysvammaisten kirkkopäivä Muu-ruvedellä ke 14.9. Alkaen klo 10.30 mes-sulla Muuruveden kirkossa, jatkuen ruo-kailulla ja ohjelmalla maatalousoppilai-toksen tiloissa. Ruoka ja kahvi 7 €/hlö. Ilm. diakoniatyöntekijöille 5.9. mennessä. Lisätietoja Pirjolta 040 4888 627.
Sanajumalanpalvelus su 18.9. klo 13. Keihänen, Saarela.
Messu su 25.9. klo 13. Keihänen, Saarela.
■ **Kirkkokonsertti** su 25.9. klo 19. Jorma Hynninen, baritoni ja Juantehtaan Soit-tajat, joht. Raimo Maaranen.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kirkkotie 1

Perhekerho torstaisin klo 9.30.
Seurakuntakerho to 15.9. klo 13.

NILSIÄN KIRKKO

Kirkonmäentie 1

Messu su 4.9. klo 10. Pursiainen, Kärp-pä-Leskinen.
Toivevirsiens ilta ke 7.9. klo 18. Virsitoi-veita saa jättää kirkon eteisessä olevaan toivelaattikkoon.
Messu su 11.9. klo 10. Haring, Kärppä-Leskinen.
Messu su 18.9. klo 10. Keihänen, Parviai-nen. Pystykahvit.
Sanajumalanpalvelus su 25.9. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie 59

Kirkkokuoro torstaisin klo 18.45. Al-kaa 1.9.
Perhekerho tiistaisin ja torstaisin klo 9.30.
Naisten raamattupiiri maanantaisin klo 18, Alkaen 5.9. Ei piiriä 19.9. ja 26.9.
Mannaruokailut parillisen viikon tiistai-na klo 12, alkaen ti 6.9. EU-noonan jake-lu mannaruokailun jälkeen.
Näkö- ja kuulokerho kerran kuukaudes-sa, alkaen ti 6.9. klo 13.
Näpertäjät parillisen viikon torstaina klo 12, alkaen to 8.9.

navankerin konsertti. Virolaisia kansankoraaleja ja keskiaikaista messumusiikkia. Ohjelma 10 €.

✚ **Tuomasmessu** Alavan kirkos-sa su 25.9. klo 18. Saarna Kirsi Kirjavainen. Kolehiti Tasaus-ke-räykselle. Iltateellä maistiaisina nepalilaista snackruokaa ja sa-mosojia.

✚ **Tasaus-konsertti** Alavan kir-kossa pe 30.9. klo 18. Mukana mm. Tuire Nyysönen, Fabrizio Rende, Timo Eskelinen, Alavan kirkkokuoro, Ossi Jauhiainen ja Popo Salami Band

✚ **Kirsi Kirjavaisen valoku-vanäyttely** *Nepalin voimaan-tuneet naiset* – Tasaamalla autamme Kuopion kaupungin-kirjastossa 19.–24.9. ja Alavan seurakuntasalissa 25.9.–2.10.

TAPAHTUU

Porkkanamarkkinat ja Tasaus-tapahtumia

✚ **Suomen Lähetyseuran Ta-saus-keräyksen** teimana on tänä vuonna *”Jokaisella on oi-keus maahan”*. Valtaosa maail-man köyhistä asuu maaseudul-la. Oma maapala mahdollistaisi heille omavaraisen elämän ja toimeentulon, mutta noin puo-lella heistä ei ole käytössään lainkaan tai riittävästi maata. Maattomuutta aiheuttavat esi-merkiksi konfliktit, riittämätön tai syrjivä lainsäädäntö, suur-yritysten tekemät maakaappa-ukset ja ympäristökatastrofit. Maattomuus vaarantaa ihmis-ten toimeentulon ja omavarai-

suuden ja aiheuttaa köyhyyttä, nälkää, pakolaisuutta ja turvat-tomuutta. Maattomuus ajaa ih-misiä maaorjiksi ja palkatto-maan pakkotyöhön.

Tasaus-keräyksen tuotol-la Lähetyseura tukee maatto-mia ihmisiä ja ennaltaehkäisee maattomuutta.

✚ **Sadonkorjuujuhla Porkka-namarkkinat** lauantaina 17.9. klo 12–16 Männistön Pyhän Jo-hanneksen kirkolla Tasaus-ke-räyksen hyväksi. Tarjolla on lou-naaksi porkkanaseokeittoa ja muita porkkanatuotteita, myy-tävänä sämpylöitä sekä käsitöi-

tä. Seurakuntalaisia kutsutaan myymään kesän ja syksyn satoa Tasauskelle. Lapsille hevosaje-lua, kasvomaalasta sekä as-kartelu- ja leikkipiste, aikuisille

kahvila ja huovutusposte. Las-ten ohjelma päättyy klo 15.30, aikuisten klo 15.45. Tapahtuman päättää klo 16 virolaisen maail-manluokan lauluyhtyeen Hei-

SEURAKUNNAT 31.8.–28.9.2016

Siionin virsien veisuut ti 13.9. Aholan-saarella yhdessä Kiuruveden veisuupiirin kanssa. Lähtö yhteiskyydein seurakuntakodilta klo 11.30. Laiva lähtee klo 12, ensin lounas.

Naisten kasvuillat parittoman viikon tiistaina klo 18, alkaen ti 13.9.

Siioninvirsiseurat ke 21.9. klo 18.

Ikäihmisten lauluryhmä parillisen viikon torstaina klo 9.30 alkaen 22.9.

Kaikkien vapaaehtoisten koulutus ma 26.9. ja ke 28.9. klo 18. Jos vähänkään tunteet innostusta tai kiinnostusta seurakunnan vapaaehtoistoimintaan, olet tervetullut mukaan! Kaikille löytyy sopivia tehtäviä.

MUUTA

Gospelkuoro aloittaa ke 31.8. klo 18 Isossa Pappilassa.

Laitoshartaudet syyskuusta alkaen.

Kyläseurat aloittavat syys-lokakuussa.

Miesten ilta to 22.9. klo 18 Hätilän rannassa, Annamarintie 425. Lähtö yhteiskyydein klo 17.30 seurakuntakodilta

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 4.9. klo 13. Haring, Kärppä-Leskinen. Kirkkokahvit.

■ **Messu** su 11.9. klo 13. PerhekirKKo. Rantakalaa Harjusilla, Kissatie 71. Haring, Kärppä-Leskinen.

Messu su 18.9. klo 13. Haring, Parviainen.

Messu su 25.9. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Perhekerho perjantaisin klo

13.30.

Kirkkokuoro maanantaisin klo 13, alkaen 5.9.

Seurakuntakerho joka

toinen to, alkaen 15.9.

klo 12.

Lähetyskahvila joka toinen to, alkaen 22.9. klo 12.

TOUSNIEMEN KIRKKO

Keskitie 21

■ **Koulujen aloituskirkko** pe 2.9. klo 12. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 4.9. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen. Saarna Esko Taskinen.

Messu ja Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä su 11.9. klo 10. Saarna Teuvo Mononen. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Seurat ja kirkkokahvit seurakuntakodilla.

Sanajumalanpalvelus su 18.9. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 25.9. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI

Koivukuja 2

Perhekerhot tiistaisin klo 9.30.

■ **Majatalo-illat** alkavat. Ensimmäinen

ke 14.9. klo 18. Sanaa, seuraa ja rukousta. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Sanan ja yhteyden ilta ke 21.9. klo 18.30.

Kuorot alkavat to 22.9. Tuustytöt klo 16 ja kirkkokuoro klo 17.15. Entiset ja uudet laulajat tervetuloa!

MUUTA

■ **Yhdessäolon ilta** elämän suurten kysymysten ja ilojen äärellä su 4.9. klo 18

Pitkämäen-Lapinjärven Metsästysma- ja Huminassa, Loukeisentie 1060. Paula-

pappi mukana. Kahvit.

Naisten ilta pe 9.9. klo 18. Lea Mustosen kotona Väkkyssä, Savipohjantie 11.

Palvelupäivä Hirvolassa ma 19.9. klo 10. Ilm. ti 13.9. mennessä 040 4888 602.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

Messu su 4.9. klo 13. U. Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Kirkkokuoro torstaina parillisilla viikoilla alkaen 8.9. klo 14. Kanttori Riikka Tuura 040 4888 634.

Messu su 11.9. klo 13. Saarna Matti Mäkelä, M. Mäkinen, Tuura. Kirkkokahvit ja seurat seurakuntakodissa. Virsiä ja Siionin virsiä.

Messu su 25.9. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN

SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Perhekerhot perjantaisin klo 9.30.

Lähimmäisen kammari to 1.9. klo 10–12 kammarissa.

Pappi Uwe Mäkisen päivystys torstaisin klo 10–12.

Diakoni Leena Vartiainen päivystys torstaina parittomilla viikoilla klo 12–14.

Varttuneen väen virkistyspäivä joka kuun toinen torstai 8.9. alkaen klo 10–12 salissa. Ruokamaksu 5 €.

Puikko-Piiat ja Vasara-Vesat ti 13.9. klo 10 kammarissa. Himmelin tekoa ja kirkon joulu-

kuusenkoristeita.

Kokki-ukot ke 14.9. klo 16.15. Olemme vieraina Riistaveden ruokapiirissä. Yhteiskuljetus. Lähtö klo 16.15 Vehmersalmen torilta. Ilm. Uwe Mäkelä 040 4888 638 tai Eero Hujaselle 044 534 0524.

■ **Sadonkorjuun kiitosjumalanpalvelus** su 18.9. klo 13. U. Mäkinen, Tuura, kirkkokahvit. Alttari koristellaan vuoden sadolla. Tuothan satoa mukanas.

Puurokammari to 29.9. klo 10 kammarissa.

KASTETUT

Roope Matias Happonen, Tuusniemi; Kaapo Ville Kasperi Väänänen, Nilsä;

Oskari Leo Emil Rissanen, Nilsä; Leo Oliver Pitkänen, Nilsä; Juulia

Amanda Taskinen, Nilsä; Sohvi Livia Heikkinen, Nilsä; Eemeli Teo Matias

Eskelinen, Säyneinen; Ossi Sakari Hämäläinen, Nilsä; Eetu Oskari Lyytinen,

Vehmersalmi; Stiina Adalmiina Aarni, Riistavesi; Joona Oliver Ryhänen,

Riistavesi; Unna Jalda Aleksandra Kemiläinen, Nilsä; Jasperi Matias

Savolainen, Muuruvesi; Joona Toivo Juhani Koponen, Vehmersalmi; Peppi

Anni Aurora Ylönen, Vehmersalmi; Valtteri Tapio Huusko, Nilsä; Lasse Olavi

Hartikainen, Nilsä; Evert Uuno Oliver Manninen, Nilsä; Iiris Aurora Kraft,

Nilsä; Otto Perttu Vuoti, Riistavesi; Alekski Heikki Tapio Viidanoja, Kaavi;

Luukas Onni Kasper Tukiainen, Kaavi; Jenni Maarit Rantala, Vehmersalmi;

Luukas Onni Kasper Tukiainen, Kaavi; Jenni Maarit Rantala, Vehmersalmi; Eetu

Jussi Oskari Pitkänen, Tuusniemi; Ida Katriina Ruotsalainen, Nilsä; Alekski

Olavi Tiikkainen, Nilsä; Karri Onni Antero Miettinen, Tuusniemi.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Hannu Matti Joosseppi Väättäinen ja Outi Marjukka Alapirtti, Nilsä; Jani Aatami

Rissanen ja Hannele Josefiina Hyvönen, Kaavi; Pekka Antero Lehtoviita ja Suvi

Katriina Holopainen, Riistavesi; Marko Antero Taskinen ja Anna Amanda Siviä

Kauppila, Nilsä; Aki Joonas Petteri Miettinen ja Niina Hannele Partanen,

Tuusniemi; Konstantin Kytönen ja Milla Pauliina Lukkarinen, Nilsä; Kai

Pertti Rikhard Pasma ja Tiina Johanna Nykänen, Muuruvesi; Esko Juhani

Julkunen ja Arja Helena Ikäheimo, Nilsä.

KUOLLEET

Tauno Johannes Koistinen 61 v, Tuusniemi; Seija Annikki Pitkänen 70 v,

Kaavi; Salme Annikki Toivanen 76 v, Juankoski; Matti Aadam Asikainen 69 v,

Tuusniemi; Rauni Eeva Heleena Seppänen 70 v, Juankoski; Kaija Lemettinen 78 v,

Kaavi; Anna Lyyli Rahunen 83 v, Vehmersalmi; Lyyli Lea Antikainen 90 v,

Juankoski; Väinö Johannes Kuosmanen 79 v, Nilsä; Ester Koponen 94 v,

Juankoski; Ilmi Iiris Parviainen 85 v, Juankoski; Hilikka Ester Hämäläinen 87 v,

Juankoski; Hilikka Dagmar Heikkinen 100 v, Juankoski; Eino Johannes Lappalainen 97 v,

Nilsä; Hilja Elina Pitkänen 92 v, Nilsä; Martti Juhani Koistinen 57 v, Nilsä;

Aune Mirjam Taskinen 96 v, Vehmersalmi; Saimi Ester Soininen 95 v,

Juankoski; Anna Hilja Hakkarainen 91 v, Kaavi; Seppo Uolevi Happonen 67 v,

Juankoski; Kari Antero Pehkonen 59 v, Nilsä; Tomi Petteri Hakkarainen 41 v,

Nilsä; Hilma Anneli Kainulainen 79 v, Nilsä; Veikko Johannes Kokkonen 94 v,

Tuusniemi; Elsa Marjatta Hyvärinen 89 v, Tuusniemi;

Pentti Ilmari Kokkarinen 84 v, Juankoski; Tuomo Kalevi Räsänen 66 v,

Juankoski; Vilppu Ilmari Haatainen 87 v, Nilsä; Martta Mirjam Räsänen 92 v,

Tuusniemi; Ilpo Daavid Juhani Kolehmainen 68 v, Juankoski; Lauri Vilho Hakkarainen 81 v,

Kaavi; Martta Kekäläinen 89 v, Kaavi; Eino Pietari Räsänen 80 v, Kaavi;

Lauri Viljo Johannes Mykkänen 71 v, Kaavi; Laina Mirjam Heikkinen 94 v,

Nilsä; Eetu Korhonen 87 v, Nilsä; Toivo Armas Saarman 80 v, Nilsä;

Saara Helena Heikkinen 62 v, Nilsä; Jukka-Pekka Vesakivi 40 v,

Vehmersalmi; Sirkka Elisabet Huttunen 67 v, Tuusniemi;

Markku Kaarlo Koivunen 68 v, Tuusniemi; Tauno Helge Korhonen 81 v,

Nilsä; Matti Juhani Eronen 72 v, Nilsä; Martti Johannes Laitinen 58 v,

Riistavesi; Tenho Tapio Julkunen 68 v, Kaavi; Väinö Jouko Föhr 84 v,

Nilsä; Aulis Antero Pasanen 85 v, Nilsä; Elsa Kaarina Muraja 86 v,

Riistavesi.

Kallaveden seurakunnan toimisto

040 4848 327, ma–pe klo 9–15

kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO

Rauhalahdentie 21

040 4848 336

■ **Koko kansan kirkkopyhä** su 4.9. klo 9–12.30. Kansanlaulukirkko, aiheena lähimmäisyys. Klo 9–10 aamupuuro ja kahvi,

klo 10 messu: liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna: Petteri Hämäläinen,

kanttorina Mari Vuola-Tanila, Tervon pelimannit; Kaisla Karjalainen, kantele, Silja Lehtelä, laulu. Messun jälkeen toimintaa lapsille ja aikuisille. Klo 11.30–12.30

lounas, vapaaehtoinen ateriamaksu. Tule kirkkoon yhdessä oman lähimmäisesi/

tuttavasi/naapurisi kanssa.

Kallaveden kirkon raamattupiiri ma 5.9. klo 18. Joka toinen maanantai klo 18–19.30

Kirkon koulutussalissa. Vastuuhenkilönä Jarmo Oksanen.

Messu su 11.9. klo 10. Liturgia Juha Määtä, saarna Sanna Alanen ja kanttorina

Anna-Mari Linna.

Arkinen Ateria keskiviikkoisin klo 11–12 alkaen 14.9. Aterian hinta: aikuinen 5 € ja lapsi 2 €.

Messu ja yhteiset syntymäpäiväjuhlat su 18.9. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Sirpa Nummenheimo ja kanttorina Richard Nicholls.

■ **Messu** su 25.9. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Matti Pentikäinen ja kanttorina Richard Nicholls.

MUUTA

Miesten sauna- ja takkailta pe 2.9. ja

23.9. klo 17.30 Poukaman leirikeskudessa, Poukamantie 105. Iltaan kuuluvat sauna, uinti/avanto ja iltapala. Illan

aiheena 2.9. *Herran ojentettu käsi*, Lassi Keinänen ja 23.9. *Millaista on hengellisyysesi*, Kalle Väättäinen.

Perheraamattupiiri su 4.9. ja 18.9. klo 16.30–19 Kallaveden kirkon alakerrassa.

Raamattupiiristä vastaa Tuula Holmlund, tuula.holmlund@gmail.com

Raamattu-rukouspiiri Kurkimäessä ke 14.9. klo 18.30–19.30. Kurkimäentie 356.

Kokoontuminen 3–5 vk välein. Jatkoa voi kysyä Mervi Riihiluomalta 050 550 6963.

Miesten Raamattupiiri to 22.9. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Pyörönkaari 21

040 4848 345

Toiminnanmiehet perjantaisin klo 13–15 takkahuoneessa.

Vauvaperhekerho keskiviikkoisin klo 13–15.30

Varikko-parisuhdeilta su 4.9. klo 16.30–18. Aiheina mm. sinun, minun ja meidän

vahvuudet, lapsuuden koti, rakkauden kielet ja kommunikaatio. Illoissa järjestetty lastenhoito ja iltapala.

Aamurukouspiiri maanantaisin alkaen 5.9. klo 9.

Aamupala tiistaisin klo 9–10.30. Diakoniatyöntekijä paikalla.

Raamattu- ja rukouspiiri alkaa ti 6.9. klo 18.30. Piiristä vastaa Matti Turunen.

■ **Afrikkalainen gospelmessu** la 10.9. klo 18. Saarna Johannes Häkämies, liturgia Esko Konttinen, musiikissa sudanilaiset, karenilaiset ja Markku Heikkonen.

Ruokailu Etelä-Sudanin hyväksi.

Messu su 11.9. klo 17. Anni Tanninen.

Aikuisten takkailta ke 14.9. klo 18–20 takkahuoneessa.

Ystäväpiiri varttuneille torstaisin klo 12–13.30. 15.9. alkaen.

Kutsu yhteyteen -messu su 18.9. klo 17. Anni Tanninen ja Juha Määtä.

Messu su 25.9. klo 17. Anni Tanninen.

VEHMASMÄEN KAPPELLI

Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

040 4848 351

Messu su 11.9. klo 13. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.

■ **Toivevirsi- ja runoilta** su 25.9. klo 18. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.

MUUTA

Esikoislestadiolaisten seurat su 4.9., 11.9. ja 18.9. klo 16 Järj. Esikoislestadiolaiset.

HIRVILAHDEN KAPPELLI

Länsirannantie 2410

044 275 7936

Rippikoulut Siilinjärvellä

Valitse omasi 13 ryhmästä ja ilmoittaudu 12.9–2.10. verkossa www.siilinjarvenseurakunta.fi

Kaikkien ryhmien yhteinen startti rippikoulusunntaina 30.10. Siilinjärven ja Vuorelan kirkkoissa.

Lisätietoja netistä ja pastori Sanna Marinilta, 044 7284608, sanna.marin@evl.fi

Ryhmä 1.
6.–10.3. Ruokoniemessä
Konfirmaatio 19.3. klo 10

Ryhmä 2.
6.–10.3. Viitakossa
Konfirmaatio 26.3. klo 10

Ryhmä 3.
5.–9.6. ja 12.–15.6.
seurakuntatalolla
Konfirmaatio 17.6. klo 14

Ryhmä 4.
5.–9.6. (leirijakso ensin)
ja 12.–15.6.
Konfirmaatio 18.6. klo 10

Ryhmä 5. (Vuorela)
5.–8.6. ja 12.–16.6.
Päiväjakso Vuorelassa,
leiri Ruokoniemessä
Konfirmaatio 18.6. klo 14

Ryhmä 6.
19.–22.6. ja 26.–30.6.
Ruokoniemessä
Konfirmaatio 2.7. klo 10

Ryhmä 7. (Vuorela)
26.–29.6. ja 3.–7.7.
Päiväjakso Vuorelassa,
leiri Ruokoniemessä
Konfirmaatio 9.7. klo 10

Ryhmä 8.
3.–6.7. ja 10.–14.7.
Ruokoniemessä
Konfirmaatio 16.7. klo 10

Ryhmä 9.
17.–20.7. ja 24.–28.7.
Ruokoniemessä
Konfirmaatio 30.7. klo 10.

Ryhmä 10.
24.–27.7. ja 31.7.–4.8.
Ruokoniemessä
Konfirmaatio 6.8. klo 10.

Ryhmä 11.
3.–5.2. ja 21.–23.4.
Konfirmaatio
Vuorelan kirkossa
7.5. klo 13.

Ryhmä 12.
Muulla rippikoulun
käyvät

Ryhmä

Sanajumalanpalvelus su 18.9. klo 13. Sanna Alanen ja Richard Nicholls.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

040 4848 545
Messu ja yhteiset syntymäpäivät su 4.9. klo 10. Johanna Porkola, Tuula Makkonen ja Anne Keränen. Messun jälkeen yhteiset syntymäpäivät kutsutuille seurakuntakodilla, Kissakuusentie 14.
Messu ja tuottajien kirkkopyhä su 11.9. klo 10. Anni Tanninen, Anne Keränen, Reetta ja Ron- ja Jääskeläinen, laulu. Kirkkokahvit ja uutispuuro seurakuntakodilla messun jälkeen.
Messu ”Kun nuoruuden aika on ruusuinen...” vai kul- taako aika muistot? su 18.9. klo 10. Kaikille avoin eri vuo- sikymmenten seurakuntanuor- ten kirkkopyhä. Liturgia rovasti Ju- ha-Pekka Rissanen, saarna rovasti Pirkko Tulokas ja kanttorina Mari Vuola-Tani- la ja lapsikuoro. Riemukkaita ja ruusuisia muisteloita jatkamme seurakuntakodilla. Ruokailuun (vapaaehtoinen maksu) ilm. 13.9. mennessä Mirja Eskelisel- le 0400 974 452 tai eskelinenmirja@gmail.com
Kaikenikäisten juhlamessu su 25.9. klo 10. Johanna Porkola, Tuula Makko- nen, Anne Keränen ja Kuopion nuoriso- kuoro, johtajana Jussi Mattila.

MUUTA

Kaiken keskellä Jumala -tapahtuma 7.–9.9. klo 9 Karttulan torilla. Nokipan- nukahvia (Autuaanlammentie 40). Tarjol- la nokipannukahvia, grillimakkaraa sekä partiolaisten paistamia lettuja. Truba- duuri Heikki Mikkonen laulaa ja laulatta- aa. Mukana pastori Petteri Hämäläinen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI
Kissakuusentie 14

040 4848 547
Lapsikuoro to 1.9. klo 15. Kaikki laulavai- set lapset tervetulleita. Lisätietoja kant- tori Anne Keräsel- t 040 4848 541.
Sururyhmä alkaa pe 2.9. klo 10–12 seurakuntakodin takkahuoneessa. Dia- koniatyöntekijä Tuula Makkonen.
Ystävänkammari ke 7.9. klo 10 takka- huoneessa. Tuula Makkonen.
Kaiken keskellä Jumala ke 7.9. klo 18. Raamattuopetus, Olli Seppänen, klo 18.45 kahvitarjoilu, klo 19.15 Sanoin ja sä- velin, Heikki & Eila Mikkonen ja aluepapi Johanna Porkola.
Kaiken keskellä Jumala to 8.9. klo 18. Raamattuopetus, Olli Seppänen, klo 18.45 kahvitarjoilu, klo 19.15 Sanoin ja sä- velin, Heikki & Eila Mikkonen ja Kallave- den kirkkoherra Matti Pentikäinen.
Kirkkokuoro alkaa ke 14.9. klo 18. Uudet kuorolaiset tervetulleita. Lisätietoja kant- tori Anne Keräsel- t 040 4848 541.

■ Usko tai älä -ryhmä alkaa ma 19.9. klo 18 takkahuoneessa. Löytöretki ai- kuiseen uskoon. Usko tai älä -ryhmässä ovat lähtökohtana ryhmäläisiä askarrut- tavat kysymykset. Haemme niihin vasta- uksia luottamuksellisessa, toisia kunni- oittavassa ja erilaiset mielipiteet sallivas- sa hengessä. Tule ihmettelemään uskon asioita ja elämän mysteerejä turvallisessa porukassa. Lisätietoja Leena Kumpusalo 0500 310 698.

Evankeliumi on Jumalan lupaus – Raamattulu- ento to 22.9. klo 18. Juha Määttä. Kahvit klo 17.30.

MAANINGAN KIRKKO
Maaningantie 33

Maaningan kuoro- jen harjoitukset al- kavat viikolla 36. Lapsi- kuoro, nuortenkuoro, mus- apaja, muskarit ja kirkkokuo- ro. Ilm. kanttori Talvikki Attila-Pekoselle 040 4848 358.
Isoskoulutukseen ilmoittautuminen to 1.9. klo 18.
Messu su 4.9. klo 15. Saarnaa Krs:n Venä- jän vankilalähet- ti Olavi Hartikainen, li- turgia Raija Jokela, kanttorina Talvikki Attila-Pekonen, lapsikuoro Ilonsäteet.
Messu su 11.9. klo 10. Veli Mäntynen ja Mari Vuola-Tanila.
Raamatun opetusta toimituskappelissa to 15.9. klo 18. Juha Määttä.
■ Messu ja yhteiset syntymäpäivä- juhlat su 18.9. klo 10. Raija Jokela, Talvik- ki Attila-Pekonen ja Hanna Rasa. Messun jälkeen 70-, 75-, 80-, 85-, 90-vuotiaiden ja sitä vanhempien yhteinen syntymäpäi- väjuhla Maaninkatalolla.
Lähetysmessu su 25.9. klo 10. Raija Joke- la ja Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

Lähetysarpapalkintoja otetaan vastaan Ilonpisarassa, Satamatie 5, perjantaisin ja lauantaicin klo 9–13 syyskuun ajan. Li- sätietoja antaa Margit Ruotsalainen 040 4848 346.
Rukouspiiri perjantaisin klo 13 Ilonpisa- rassa, Satamatie 5.
Lähetyksen käsityöpiiri ma 12.9. klo 12–15 Satamatie 5.
Siioninvirsiseurat ma 12.9. klo 18. Arja ja Jussi Voutilalla, Lahtelantie 75.
Leppälahden eräkirkko su 25.9. klo 14. Petteri Hämäläinen ja Talvikki Attila-Pe- konen.
Ystävät ulkoiluttavat ma 26.9. seuraa- vasti: Klo 10 Kotikulmassa ja klo 13.30 Viljamissa ja Ainolassa.
Sururyhmä äskettäin läheisensä me- nettäneille alkaa 28.9. Maaninkatalon Vorloksossa. Ryhmä kokoontuu n. 6 krt. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 15.9. men- nessä: hanna.rasa@evl.fi tai 040 4848 372 tai www.kuopionseurakunnat.fi/su- ruryhmat

MAANINKATALO
Maaningantie 32

Perhekerho alkaa ti 6.9. klo 9.30 ker- hotilassa.
Hetkinen! Raamatun ympärillä ma

14.9. ja 28.9. klo 17 Vorloks- o, Maanin- gantie 32.
Nuorten Crux Cafe -ilta to 15.9. klo 18–20.
Arkinen ateria pe 16.9. klo 11–12 kahvi- ossa. Aterian hinta 4 €/hlö.
Sanan äärellä ma 19.9. klo 18.30–20. Suomen Raamattuopisto, Jouko Kauha- nen ja Hannu Laukkanen. Illan teemana on *Kristittyinä maailmassa*.

NUORET

Nuortenillat kahden viikon välein tiis- taisin klo 17–18.30 alkaen 6.9. Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21.
Nuorten K-17 -ilta kahden viikon välein torstaisin klo 18–20 alkaen 15.9. Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21

MUSIIKKI

Lapsikuoron harjoitukset (ala-astei- käiset) keskiviikkoisin klo 17–18 Kallave- den kirkolla ja klo 18.30–19.30 Vehmas- mäen kappelilla. Uudet laulajat myös tervetulleita. Yht.otot kanttori Mari Vuola-Tanila 040 4848 368, mari.vuola- tanila@evl.fi
Nuorten lauluryhmän harjoitukset (yläaste-lukioikäisille) torstaisin klo 17–18 Petosen seurakuntatalolla. Uudet lau- lajat myös tervetulleita. Yht.otot kantto- ri Mari Vuola-Tanila 040 4848 368, mari.vuola- tanila@evl.fi
Muskari 1–2-vuotiaille & vanhemmil- le pe 2.9. klo 9.30. Petosen seurakuntata- lon kirkkoalissa. Ryhmään otetaan 8–10 lapsi-vanhempi-paria. Tied. ja ilm. kant- tori Mari Vuola-Tanila 040 4848 368 tai mari.vuola- tanila@evl.fi

LÄHETYS

Lähetysaskartelut maanantaisin klo 18–20 alkaen 5.9. Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21.

DIAKONIA

■ Turinatupa-avoin kohtaamispaikka kaikenikäisille tiistaisin klo 13–14.30 al- kaen 6.9. Ravintola Käskykän kabineti- sa (Soikkokuja 12, sisäänkäynti apteekin puoleiselta p-paikalta). Hörpi päiväkah- vit mukavassa seurassa.
Petosen diakoniatyön ryhmien aloitus to 8.9. klo 12 Petosen seurakuntatalolla.
Leväsen Kammari varttuneille ma 12.9. klo 13–14.30. Leväsentie 27, 2. kerros.
Hyvän hoidon päivä ke 21.9. klo 10.30–14.30 Ryt- kyn leirikeskuksessa omaishoi- tajille, hoidettaville ja kuljetuspalvelun piirissä oleville. Ilm. diakoniatuomistoon 040 4848 332 ma klo 10–11, voit myös jättää viestin vastaajaan.

PERHETYÖ

Reipas Aamu perheille keskiviikkoisin klo 9–11.30 Kallaveden kirkon alakerras- sa, Rauhalahdentie 21.
Vauvaperhekerho keskiviikkoisin klo 13–15.30 Petosen seurakuntatalolla, Pyö- rönkaari 21.
Kuvismuskari 1–vuotiaille ja nuoremmil- le to 1.9. klo 14–15 Petosen seurakun- tatalolla. Ryhmään mahtuu 8 lapsi-van- hempi-paria. Mahdollisuus monivuoti- seen taidepolkuun Taina-lastenohjaajan ja Mari-kanttorin johdolla. Tied. ja ilm. taina.kuosmanen-kangas@evl.fi.

Perhekerhot alkavat viikolla 37 seura- vasti: **Vehmasmäen kappeli** tiistaisin klo 9.30–11. **Jynkänvuoren kerhohuone** (Isännäntie 22) keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Kurkimäki, Kurkipirtti** keskiviikkoi- sin klo 9.30–11. **Ryt- kyn leirikeskus** paril- lisen viikon keskiviikkona klo 9.30–11, al- kaen 21.9. **Petosen seurakuntatalo** tors- taisin klo 9.30–11. **Karttulan seurakun- takoti** keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Sy- vänniemen pappila** tiistaisin klo 9.30–11. **Maaningalla Maaninkatalo** tiistaisin klo 9.30–12 alkaen 6.9.

PIIRIT

Ryt- kyn, Kaislastenlahden ja Hamina- lahden työseurojen aloitus Eräkalliolla ti 6.9. klo 18. Matti Pentikäinen.
Olotilatorstai to 29.9. klo 11.30–13 Nie- misjärven kylätalossa, Niemisjärventie 763. Sirpa Nummenheimo.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut alkavat 18.9. seuraavasti klo 11 **Haminalahdessa**/Hiekkalassa ja klo 13 **Soininlahdessa**/Jauhiaisessa.

KASTETUT

Eemi Olavi Kristian Kauhanen, Dona Bilal, Jare Mikael John Valta, Tuomas Sakari Koskinen, Jan-Mikael Toivo Järvinen, Joakim Sebastian Huhtinen, Niki Sulo Matias Raatikainen, Minttu Sara Amanda Tamio, Eeka Heikki Olavi Hirvonen, Eevi Olivia Innilä, Adessa Mea Minea Valtanen, Vili Venni Jesperi Hakkarainen, Emil Juhani Myllynen, Samu Juho Kasper i Lahtivesi, Mason Oliver Maximilian Cabodevilla Sarria, Lyyti Maria Rautiainen, Viljami Juuse Matias Salia, Eetu Aleks i Repo, Pihla Johanna Hanski, Inkeri Eerika Koskela, Eelis Ensio Taavetti Huusko, Nooa Toivo Tapio Raatikainen, Ella Anniina Ahola, Pihla Lotte Loviisa Penttinen, Esther Gyamea Adomako, Silvia Viena Alisa Mielityinen, Pihla Inna Mirjami Launonen, Elli Ilona Pehkonen, Minea Elli Ilona Lukkari, Eelis Otto Juhani Soininen, Jemina Milja Maria Rautiainen, Pihla Elli Ilona Pylkkänen, Emma Kristiina Forsman, Elsa Iida Amalia Räsänen, Pietu Sakari Vanninen, Leo Armas Otava Heikkinen, Arvo Juhani Jääskeläinen, Ilse Paju Petriikka Ollilainen, Otso Eerik Tapio Ruotsalainen, Joona Mikael Mäkelä, Joel Nooa Sakari Toivainen, Nooa Veikko Benjamin Sinkko, Eetu Tapani Salmivainio, Sanni Anneli Josefiina Siltanen, Aatos Urho Iivari Polvinen, Elmo Veikka Elias Seppänen, Viljo Jeremias Hietanen, Kasper i Arvo Kalevi Myöhänen, Wilja Helena Valentina Verhilä, Arttu Tuomainen, Eemi Jaakko Juhani Jäntti, Roni Valtteri Korhonen, Noora Katariina Jormalainen, Aleks i Matti Mikael Kokkonen, Elsa Aino Aurora Kotela, Oskar Albert Mikael Horto, Nooa Vilmar i Väänänen, Viljami Aleksanteri Miettinen, livo Pekka Johannes Huttunen, Iita Pilvi Sofia Väänänen, Tatu Ensio Lyytikäinen, Roope Viljami Roitto, Ville Pellervo Pajunen, Lotta Matilda Pitkänen, Jasper Lionel Jukka Keränen, Aino Inkeri Saijonkari, Luka Ville Petrus Kröger, Inna Lyydia Ruotsi, Jooa Benjamin Karsikas, Elli Mari Marjatta Kettunen, Iisa Elina

Suomalainen, Joel Juhani Pakarinen, Aada Aini Inari Pasanen, Mila Katriina Sipilä, Leevi Väinö Juhani Leskinen, Iisa Maria Emilia Lindholm, Selja Ofelia Pöyskö.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Sami Petteri Stark ja Suvi Kristina Puumalainen, Teemu Olavi Leivo ja Tarja Tuulikki Hänninen, Miika Aapeli Myrryläinen ja Minna Orvokki Eerikäinen, Jussi Petteri Romu ja Reetta Maria Syngelmä, Tuukka Kaleva Pitkänen ja Reija Erika Ulmanen, Jari Markus Valkonen ja Hanna Kaisa Karkkonen, Jyrki Juhani Turpeinen ja Sanna Sirpa Elina Junikka, Pekka Antero Juntunen ja Hanne Maarika Väätäinen, Timo Elias Huttunen ja Eeva Inkeri Matilainen, Sami Eetu Santeri Seppänen ja Merja Hannele Valkonen, Joni Petteri Perälä ja Jenni Marjaana Ruotsi, Tommi Petteri Partanen ja Anu Elina Niemelä, Esa Jorma Petteri Knuutinen ja Sanna Elina Rautiainen, Henri Mikael Tammela ja Anni Maria Eerikkilä, Juha Ilmari Sirkkiä ja Minni Maria Kääriäinen, Janne Tuukka Kalevi Ovaskainen ja Jutta Maarit Tiirikainen, Janne Juhani Martikainen ja Nina Kristiina Leskinen, Markus Mikael Forsberg ja Susanna Marilyn Saario, Ville Matti Juhani Laakso ja Jenni Johanna Airaksinen, Kim Patrik Vainionpää ja Minna Pauliina Hurskainen, Aatu Pekka Anton Korhonen ja Veera Hanna Maria Raatikainen, Janne Olavi Tuomainen ja Aino-Elina Tuulia Leikas, Niko Antero Tossavainen ja Pia Maria Mirella Pelkonen, Pasi Samuli Huuskonen ja Päivi Hannele Immonen, Pasi Pat Sakari Ahoilta ja Hanna Henriikka Tanskanen, Jari Olavi Kuosmanen ja Olga Papulova.

KUOLLEET

Esa Eino Uljas Lempinen 52 v, Arvo Hiltunen 88 v, Unto Elias Kauppinen 85 v, Raimo Ensio Nikulainen 65 v, Seija Orvokki Sikanen 72 v, Toivo Tapio Koponen 82 v, Raili Johanna Nenonen 77 v, Aili Vilhelmiina Jylhä 88 v, Matti Fröberg 79 v, Markku Juhani Tuovinen 53 v, Jouko Olavi Poutiainen 75 v, Kaija Annikki Koponen 81 v, Tyyne Maria Karttunen 91 v, Heikki Ensio Kulhomäki 59 v, Hilkka Marjatta Iivarinen 91 v, Aino Alina Ek 89 v, Seppo Tapio Hujanen 69 v, Aili Elina Kyllikki Vesterinen 68 v, Anni Helena Lappalainen 84 v, Maire Talvio Riekkinen 89 v, Vilho August Ruuskanen 90 v, Eero Tapani Huuskonen 85 v, Kaino Kyllikki Hämäläinen 93 v, Sirkka Liisa Lipponen 83 v, Hilja Siviä Airaksinen 96 v, Kari Juhani Tolvanen 68 v, Esko Eelis Miettinen 86 v, Mikko Ensio Hoffrén 85 v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

040 4848 386
Avoimet ovet 5.–7. luokkalaisille tors-

TAPAHTUU

Kaiken keskellä Jumala

Seurakuntatapahtuma Karttulassa 7.–9.9.

✚ Karttulan torilla aamui- sin keskiviikosta perjantaihin Tapio ja Marja Sisko Virokan- gas, Heikki ja Eila Mikkonen, seurakuntalaisia ja seurakun- nan työntekijöitä tavattavis- sa kahviteltassa, nokipannu- kahvia tarjolla. Perjantaina 9.9. klo 12–13 myös trubaduuri Heikki Mikkonen laulaa ja laulattaa.

✚ Kaiken keskellä Juma- la -iltatilaisuus Karttulan seurakuntakodissa keskiviik- kona 7.9. ja torstaina 8.9. Raa- mattuopetusta, Olli Seppä-

nen klo 18, kahvitarjoilu klo 18.45 ja klo 19.15 Sanoin ja sä- velin Heikki ja Eila Mikkonen, Olli Seppänen ja Karttulan aluepappi Johanna Porkola.

✚ Kohdataan kodalla per- jantaina 9.9. klo 18. Autu- aanlammen kodalla (Autu- aanlammentie 40) tarjolla nokipannukahvia, grillimak- karaa sekä partiolaisten pais- tamia lettuja. Trubaduuri Heikki Mikkonen laulaa ja laulattaa. Mukana pastori Petteri Hämäläinen.

TUULIA HYTTINEN

Erilaiset, monenlaiset, ihanaiset naiset!

Oletko päihdeongelmas- ta kuntoutuva nainen? Kai- paatko mielekästä tekemis- tä ja kaltaistasi seuraa? Tule löytämään ilo tekemisestä, harrastamisesta ja yhdessä- olosta! Kuopion Valkonau- ha ry aloittaa syksyllä 2016 yhteistyössä Kuopion ev.lut. seurakuntien kanssa päih- deongelmasta kuntoutu- ville naisille oman suljetun ryhmän. Ryhmä kokoon- tuu 1–2 viikon välein tors- taisin kello 17–19 Kuopion keskustassa. Ensimmäiset tapaamiset ovat 6.10., 13.10. ja 20.10.

Ohjelmassa on muun muassa luonnossa liikku- mista, käsillä tekemistä ja mielen rauhoittamista – monenlaista hyvää mielelle ja keholle. Ryhmäläisten toi- veet otetaan huomioon oh- jelmassa.

Toiminta on osallistujil- le maksutonta. Ryhmään mahtuu 8 naista.

Lisätietoja ja ilmoittautu- minen 22.9. mennessä: 050 341 5801 tai varpu. ylhainen@rpylhainen.fi. Ryhmänohjaajina toimivat diakoni Varpu Ylhäinen ja sosiaalityön opiskelija Anni Ylönen.

Annukan Siivous- ja Kotipalvelu

• KODINHOITO PALVELUT
• PERUS MUUTTO- JA RAKENNUS SIIVOUKSET

PALVELUSETELITUOTTAJA
"PALVELUITA KOTIIN" -PASSI

Anna-Maija Soininen, Nilsia
0500 670 934
annukan.siivous@gmail.com

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Oman näköiseen elämään?

ihminen
Tavattavissa

Ihminen tavattavissa -mentorharjoittelija
Pirkko Olanterä, Lapinlahti.
Kysy keskusteluaikoja: **045 121 9901**
www.ihminentavattavissa.fi/mentorointi

Puhdas Maailma KOTIPALVELUT

Puhtautta, raikkautta ja viihtyvyyttä.
Soita meille: 050 339 1679
www.puhdasmaailma.fi

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoitopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-palveluista on kotitalous-vähennystä!

Alina® HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15
Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Heikkisen Kukkatarha
Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-18, LA-SU 9-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

Tarhurin Kukka ja sidonta
Kalevalankatu 23 A 2, Männistön ostoskeskus, apteekin ja pikapankin vieressä • p. 262 2821 • MA-PE 9-17, TI SULJ. LA-SU 9-14

Ostamme kultaesineitä:
koruja, kolikoita, harkkoja ja
hammaskultaa. Tilaa maksuton
myyntipaketti www.nettikulta.fi
tai puh. **044 9877 049**
(ma-pe 10-17) NettiKulta

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi
040 5844 045

Sähköasennus
Hannu Tuomainen

Puh. **050 553 8767**
hannu.tuomainen@netti.fi

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

**Sielunhoito-
terapia**
**SYDÄN-
JUURI**

terapeuttista sielunhoitoa
perheneuvontaa

Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanduuri.fi

K24

kotimaa24.fi

Ilmoitusmarkkinointi

Jaana Mehtälä

041 454 6594

jaana.mehtala@kotimaa.fi

SEURAKUNNAT 31.8.–28.9.2016

taisin klo 14.30–16.30. Milla Huttunen
040 4848 409.

Perhekerho 1.9. alkaen torstaisin klo
9.30–11. Salla Tyrväinen 040 4848 320.

Vauvakerho 1.9. alkaen torstaisin klo
9.30–11.

Messu su 4.9. klo 10. Saarna
Sanna Mertanen. Heikki Mo-
nonen.

Kokkikerhot 1.–3.- ja
4.–6.-luokkalaisten 5.9. al-
kaen maanantaisin klo
17–19. Milla Huttunen
040 4848 409.

Askarteluterho 6.9. alka-
en tiistaisin klo 17–18. Milla
Huttunen 040 4848 409.

Liikunta- ja tempukerho
6.9. alkaen tiistaisin klo 18–19. Milla
Huttunen 040 4848 409.

Isoskoulutus ke 7.9. alkaen klo 16.30–
17.30.

Messu su 11.9. klo 10. Saarna Seppo
Karppinen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tin-
kala. Männistön seurakunnan entisten
työntekijöiden tapaaminen.

Ukintupa 13.9. alkaen tiistaisin klo 11–
13.30. Heikki Hyvärinen 040 4848 397.

Kätevät kädet -lähetyspiiri 13.9. alkaen
parittomien viikkojen tiistaina klo 17–20.
Vieno Arvola 050 370 2003.

Miesten piiri ke 14.9. klo 18. Heikki Hy-
värinen 040 4848 397.

Kirkkokuoro 14.9. alkaen keskiviikko-
isin klo 18–19.30. Tintti Tinkala 040 4848
404.

Päiväkuoro 15.9. alkaen torstaisin klo 11.
Arkinen ateria to 15.9. Klo 11 hartaus,
klo 11.15 ateria 5 €. Sami Mitsman 040
4848 405.

**Sadonkorjuujuhla Porkkanamarkki-
nat ja Heinavankerin konsertti** la 17.9.
SLS:n Tasaus-keräyksen hyväksi. Porkka-
namarkkinoilla klo 12–16 tarjolla pork-
kanasosekeittoa ja porkkanatuotteita,
myytävänä sämpylöitä ja käsitöitä. Seu-
rakuntalaisia kutsutaan myymään kesän
ja syksyn satoa Tasaukselle. Hevosajelua,
kasvomaalaukset, askartelu- ja leikkipiste,
kahvila ja huovutuspuite. Klo 16 Heina-
vankeri-lauluyhtyeen konsertti, virolaisia
kansankoraaleja ja keskiaikaista messu-
musiikkia, ohjelma 10 € Tasaukselle.

Messu su 18.9. klo 10. Saarna Heikki Hy-
värinen, Tintti Tinkala.

Raamattu- ja rukouspiiri 19.9. alkaen
parillisten viikkojen maanantaina klo 13–
15. Toivo Pentikäinen 040 530 5415.

Hengellisen matkakumppanuuden
ryhmä 21.9., 26.10., 16.11. ja 14.12. klo 18–
20. Ryhmä kokoontuu syksyllä neljä ja
kevällä viisi kertaa. Salla Tyrväinen 040
4848 320. Ilm. 9.9. mennessä www.kuopionseurakunnat.fi/manniston-seurakunta/ilmioittautumiset

Messu su 25.9. klo 10. Saarna Aulikki Mä-
kinen. Sanna Mertanen, Heikki Mono-
nen. Emäntä Liisa Mahlbergin eläkkeel-
lälähtöjuhla.

Hyvän Mielen Päivä ke 28.9. klo 11–
13.30. **Jumalan huolenpito**, Sami Mits-
man. Linja-autokuljetuksen reitti: Klo
10.25 Kelloniemen Sale. Klo 10.27 Itkon-
niemi (Malminkatu 13 pysäkki). Klo 10.30
Sotilaspujokadun pysäkki. Klo 10.30 Tel-
lervonkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnro-
tinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 koh-

dalla). Klo 10.35 Pohjolankadun pysäkki
(Pohjolankatu 28 kohdalla), edelleen Kil-
lisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnro-
tkadulle. Klo 10.40 Saariaitan pysäkki. Klo
10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Pa-
luu samaa reittiä klo 13.30. Päi-
vän hinta 5 €.

**Elämää etsimässä -ker-
ho** to 29.9. klo 14.30–
16. Heikki Hyvärinen
040 4848 397.

**Tervetuloa
kuoroon!
Mahdollisuuksia
sivulla 9**

MUUTA

Sählykerhot 5.9. alkaen
maanantaisin klo 14–15 Pohjantien kou-
lulla. 7.9. alkaen keskiviikko-
isin 3.–4.-luokkalaisten klo 14–
15 ja 5.–6.-luokkalaisten klo 15–16 Poh-
jantien koululla. 7.9. alkaen keskiviikko-
isin 1.–3.-luokkalaisten klo 17–18 Kettulan
koululla. 8.9. alkaen torstaisin 4.–6.-luok-
kalaisten klo 17–18 Kettulan koululla.
Milla Huttunen 040 4848 409.

Tytöjen liikuntakerhot 5.9. alkaen
maanantaisin klo 14–15 Pohjantien kou-
lulla ja 7.9. alkaen keskiviikkoisin klo 18–
19 Kettulan koululla. Milla Huttunen
040 4848 409.

**Yhteiskristillinen raamattupiiri Sana
eläväksi** 6.9. alkaen joka toinen tiistai
klo 10 Melankadun toimintakeskukses-
sa. Raili Miettinen 0400 553 825.

Ystäväkerho Melankadun toiminta-
keskuksen ja lähiympäristön ikäihmisil-
le 12.9. alkaen maanantaisin klo 13.30–
14.30 Melankatu 10. Sami Mitsman 040
4848 405.

Lapsikuorot 14.9. alkaen keskiviikkoisin
klo 14–14.45 Kettulan koululla ja 15.9. al-
kaen torstaisin klo 14–14.45 Pohjantien
koululla. Tintti Tinkala 040 4848 404.
Ilm.: www.kuopionseurakunnat.fi/manniston-seurakunta/ilmioittautumiset

Hartaus to 15.9. klo 13.30 Mäntylän pal-
velutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hy-
värinen.

**Kirkkohetki ja toimintakeskuksen siu-
naus** su 18.9. klo 13, Melankatu 10. Heikki
Hyvärinen, Tintti Tinkala.

Perheleiri 23.–25.9. Rytkyn leirikeskuks-
sa. Salla Tyrväinen 040 4848 320, sekä
perhe- ja taideterapeutti Tarja Anttila.
Aikuiset 40 €, lapset 16 €, alle 1-vuotiaat
ilmaiseksi. Ilm. 9.9. mennessä: www.kuopionseurakunnat.fi/manniston-seurakunta/ilmioittautumiset

KASTETUT

Iiro Kari Aleks Rautapää, Linnea
Kreeta Cecilia Kallio, Monika Maria
Matilda Lyyra, Loviisa Elsa Helmiina
Reinikainen, Elli Mari Vellamo Hirvonen,
Eela Anelma Suhonen, Minea Adele
Mirjam Ronkainen, Erika Sari Aurora
Pyykkönen, Aatu Tapani Antero Alikoski,
Hugo Veikka Aleksanteri Haatainen,
Maise Tuulia Eliina Heiskanen, Ella Eva
Maria Männistö, Saana Alisa Inkala,
Alvar Eliel Blomster, Iivari Saku Johannes
Karjalainen, Emma Amanda Pylvänäinen,
Ella Vilhelmiina Hämäläinen, Aarne
Pekka Johannes Torvinen, Iiris Orvokki
Jänönen, Venla Aino Maria Leikas,
Kasper Vili Oliver Kaarto, Viola Kristiina

KIERRÄTYSKERÄYS

Laita hyvä kiertämään

Lahjoita itsellesi ylimääräiset ta-
varat edelleen niitä tarvitseville.
Kuopion Diakoniakeskuksen Kier-
rätysmyymälään kaivataan nyt las-
tenvaunuja ja -rattaita sekä kenkiä
etenkin miehille, nuorille ja lapsille.

Lahjoituksesi voit tuoda kes-
kusseurakuntatalon (Suokatu 22,
Kuopio) B-rapun tuulikaappiin ar-
kisin klo 8–16 tai Kierrätysmyymä-
lään, joka sijaitsee B-rapun pohja-
kerroksessa. Myymälä on avoinna
maanantaina, keskiviikkona ja per-
jantaina klo 10–12. Isommat tava-
rat ja lahjoituserät voidaan nou-
taa, ota yhteyttä Annu Paulukseen,
puh. 040 4848 468 tai annu.paulus@evl.fi.

PIXABAY

Moilanen, Isla Elina Rönkkö, Mico Matias Ruuskanen, Sara Nea Maria Hämäläinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Sami Henrik Olavi Honka ja Suvi Maarit Kinnunen, Anssi Olavi Puumalainen ja Henna-Riina Heikura, Arto Sakari Matilainen ja Sara Mirjami Nissinen, Risto Matti Tiihonen ja Iida Maria Muhonen, Harri Henriikki Hakkarainen ja Laura Kaarina Röppänen.

KUOLLEET

Alpo Kalevi Kortelainen 69 v, Silja Sinikka Voutilainen 76 v, Irja Tellervo Karvonen 69 v, Anna Kantelinen 83 v, Toini Tellervo Miettinen 92 v, Maija Liisa Seesranta 76 v, Eila Tellervo Hakkarainen 84 v, Arvo Heiskanen 87 v, Aino Adele Tiihonen 94 v, Kirsti Irene Pietikäinen 88 v, Maija Liisa Kosunen 96 v, Lea Marjatta Huovinen 70 v, Liisa Anita Laakkonen 85 v, Pertti Paavo Juhani Jokinen 67 v, Jouko Tapio Koistinen 78 v.

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419
Konfirmaatiomessu su 4.9. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Teemu Voutilainen, Niklas Grönholm, Anna Antikainen. Rytty 2 rippikoulu.
Kutsu yhteyteen -messu su 4.9. klo 17. Veli-Matti Ruotsalainen, opetus, Teemu Voutilainen.
Messun 18.9. valmistelu ke 7.9. klo 16.30.
Messu su 11.9. klo 10. Teemu Voutilainen saarnaa, Jaana Marjanen, Anna Antikainen. Lapsille pyhäkoulu.
Messun 25.9. valmistelu ke 14.9. klo 16.30.
Perhemessu su 18.9. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Joonas Saraste. Veera Nurmela, kantele. Soppalounas ja kirkonmäen kekke-rit kaikenikäisille.
Pieni iltakirkko ja ehtoollinen su 18.9. klo 18. Jaana Marjanen ja Heli Vuojärvi, keskustelusaarna. Lauluryhmä Ver-so. Iltatee.
Messun 2.10. valmistelu ke 21.9. klo 16.30.
Lähimmäisen ja lähetysen sunnuntain messu su 25.9. klo 10. Teemu Voutilainen saarnaa, Kari Kuula, Mari Voutilainen, Maija Antikainen, Anna Antikainen. Puijon kamarikuoron lauluryhmä. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus, Leena Mäkäräinen ja Pentti Rissanen kertovat Kansanlähetysen työstä. Tule mukaan avustamaan ikäihmisiä mes-

suun klo 9.30–11.30. Ilm. diakoniatyöntekijä Minna Toivaselle 040 4848 438.
Messun 9.10. valmistelu ke 28.9. klo 16.30.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Ystävän kammari ti 6.9. klo 11. Avoimet ovet tiistaisin klo 11–14. Kahvitarjoilu. Maija Antikainen 040 4848 439.
Israel-piiri ke 7.9. klo 14 seurakuntatalossa. Seuraavat kerhot 21.9., 5.10., 19.10., 2.11., 16.11., 30.11. ja 14.12. klo 14–15. Ari-ela Toivanen.
Kuntojumppa aikuisille naisille ma 12.9. klo 16. Kokoontuu viikoittain.
Jumalasta voi puhua -luento ma 12.9. klo 18.30. *Miksi Jumalasta voi puhua?* Dosentti Sammeli Juntunen Savonlinnasta. Luentosarjan aloitus.
Naisten lentopallo ti 13.9. klo 14. Kokoontuu viikoittain.
Perhekerho ke 14.9. klo 9.30. Kerho keski-ikäisille klo 9.30–11.
Midinetti-lähetyspiiri ke 14.9. klo 13. Kerho kerran kuukaudessa. Maija Antikainen 040 4848 439.
Eläkeläisten kerho to 15.9. klo 12.30. Kerho torstaisin klo 12.30–14. Maija Antikainen 040 4848 439.
Jumalasta voi puhua -luento ma 19.9. klo 18.30. *Jumalasta puhutaan Raamatusta.* Teemu Voutilainen.
Siioninvirsiseurat su 25.9. klo 18. Jouko Ikola esittelee Siionin virsien uudistuksia. Mari Voutilainen, Matti Pentikäinen.
Jumalasta voi puhua -luento ma 26.9. klo 18.30. *Kristillinen traditio kertoo Jumalasta.* Kari Kuula.

POUKAMA

Poukamantie 105

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 5.9. klo 18. Seuraavat kerrat 3.10., 7.11., 5.12. Valmistamme erilaisia tuotteita myyjäisiin ja arpajaisiin lähetysen hyväksi: onnittelu-, suru- ja joulukortit, pahvirasi-an koristelu, lahjakassi. Seija Rissanen 040 0587784, Riitta Murtorinne 040 4848437.
Poukaman toivelauluilta ti 6.9. klo 18. Seuraavat illat 4.10. ja 1.11. klo 18. Heli Nuutinen 040 748 9530.
Perhekerho to 15.9. klo 9.30. Kerho torstaisin klo 9.30–11.
Poukaman takkailta ke 21.9. klo 18. Makkarapaistoa nuotiokatoksessa. Seuraavat illat 19.10., 16.11., ja 21.12. klo 19 Takkatu-alla. Heli Nuutinen 040 748 9530.

**Perhemessu
Puijon kirkossa
su 18.9.
klo 10**

RANTA-TOIVALA

Kynttiläkirkko su 11.9. klo 18 Halmejoentien laavulla. Teemu Voutilainen, Anna Antikainen.
Ranta-Toivalan seurakuntapiiri ti 20.9. klo 18.30 Riitta Rissasella, Hirvolannementie 193. Teemu Voutilainen.

MUUTA

Avaimia parempaan huomiseen -keskustelupiiri ke 7.9. klo 14 Länsi-Puijon asukastuvalla, Rypysuontie 68. Seuraavat kokoontumiset 5.10., 2.11., 7.12. klo 14–15. Kokoontumisia johdattelevat ESH, YTM Lea Tuiremo ja LKT Risto Honkanen.
Perhekerho ti 13.9. klo 9.30 Toukolan päiväkodilla. Kerho tiistaisin klo 9.30–11.

KASTETUT

Iida-Maria Karoliina Kivinen, Kanerva Eliaksentytär Aho, Nuutti Wilhelm Miettinen, Ellen Helvi Elisabet Savolainen, Ville Veikko Tuppurainen, Aatu Kusti Mikael Harlamow, Kerttu Wilhelmiina Hyvärinen, Ellen Sara Amanda Raatikainen, Janni Maija Julianna Mustonen, Herta Tellervo Tarvainen, Rasmus Nemo Nikolas Luostarinen, Casper Eetu Marcus Miettinen, Sampo Onni Antero Juntunen, Sini-Elina Kokkonen, Martta Selma Susanna Roivainen, Iida Anniina Jääskeläinen, Alisa Aura Isabel Laakso, Joonas Samuel Tapani Näkki, Taneli Armas Hämäläinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Juhani Laukkanen ja Katja Hannele Saastamoinen, Jani Otto Juhani Heikkurinen ja Salla Maarit Väliavaara, Ville Petteri Mikkonen ja Jonna Marika Tiilikainen, Juho Tapio Mehtälä ja Paula Johanna Valtta, Eero Olavi Pöntinen ja Maija Anneli Hallman, Elias Emil Ylä-Herttua ja Salla Henriikka Kupari, Mikko Paavo Johannes Susitaival ja Paula Marjaana Valpolä, Sami Oskari Varonen ja Karoliina Emilia Rahunen, Lauri Olavi Tuuliainen ja Eveliina Maaria Pirttijärvi, Ville Pertti Kalevi Siekkinen ja Sini Roosa Katariina Toikkanen.

KUOLLEET

Heikki Tapani Vihtori Korhonen 61 v, Esa Tapani Kovanen 52 v, Teppo Kalervo Vähämaa 52 v, Matti Vehviläinen 84 v, Alvi Tainiola 84 v, Seppo Ilmari Kortelainen 76 v, Anja Sinikka Lintula 75 v, Esa Antero Ålander 69 v, Liisa Mirjam Ritvanen 96 v, Pauli Aukusti Miettinen 83 v, Veijo Tapio Kokkonen 66 v, Tauno Olavi Kokkonen 89 v, Kirsti Hillevi Tiilikainen 70 v, Veikko Ensio Hartikainen 90 v, Teuvo Selim Rönkkö 76 v.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Asemakatu 7, Kuopio

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi.

Löydät meidät myös Facebookista: www.facebook.com/PNKKuopio
Olemme muuttaneet. Uusi osoite: Kuopion ev.lut. seurakuntien Perheasiain neuvottelukeskus, Asemakatu 7, 70110 Kuopio.

DIAKONIAKESKUS

Diakoniakeskuksen diakoniatyöntekijät ovat tavoitettavissa puhelimitse arkisin. Seppo Marjanen 040 4848 463, Jarmo Tarkkonen 040 4848 465, Stina Mälinen 040 4848 466, vammaistyöntekijä Marjo Paakkari-Kettunen 040 4848 467.
Kierrätysmyymälä avoinna ma, ke ja pe klo 10–12, Suokatu 22 B-rapun pohja-kerros.
Katulähetyspiiri ma 12.9. klo 15, Kerho-huone Aaronissa, Suokatu 22 C-rappu.

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto ovat suljettuina 22.–23.9.
www.siilinjarvenseurakunta.fi, www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta
Harrastuskerhotarjotin löytyy osoitteesta www.siilinjarvenseurakunta.fi/423-harrastustoiminta. Ryhmiin ilmoittautuminen 5.9. alkaen.

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Sanajumalanpalvelus su 4.9. klo 10. Matti Hoffrén, Sanna Marin, Vesa Kaja-va. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa.
Messu su 11.9. klo 10. Seppo Laitanen, Satu Väätäinen, Liisa Tiilikainen, Airi Heiskanen. Vapaaehtoisten siunaaminen. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa.
Perhekerho su 11.9. klo 15. Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto.
Messu su 18.9. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Hoffrén, Vesa Kaja-va. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa.
Messu su 25.9. klo 10. Satu Väätäinen, Sanna Marin, Marjaana Kaisto. Keskustanaisten Pohjois-Savon piirin kirkkopyhä. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa.
Rauhanyhdistyksen seurat klo 15.

SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Siiliperheet – erityislasten ja vanhempien vertaisryhmä ke 31.8. klo 18 nuorten kerhotila. Tule vaihtamaan ajatuksia erityislasten arjesta. Iltapala, lastenhoito järjestetty. Lisätietoja perhetty 044 728 4646.
Nuorten Perjantai-kerho pe 2.9. klo 18 nuorten kerhotila. Vastuutehtävissä ripari kolmosen isosia.

Gospel-lattarit -lauantai 3.9. klo 14.30 kerhotiloissa. Päivä sisältää Gospel-lattareita ja afrikkalaista tanssia gospel-musiikkiin. Hinta: koko päivä 10 € tai 4 €/tunti. Ilm. ja lisätiedot siilinjarvenseurakunta.fi

Kirkonmäki kuhisee: Ilosanomaa kaikille aisteille la 3.9. klo 18 kirkko ja seurakuntatalo. Tarjolla taidetta kaikille aisteille ja kaikenikäisille. Vatsan täyteeksi vastapaistettua kiviariinapitsaa.
Tuolijumppa ma 5.9. klo 12 Iso Sali, ohj. Tanja Korhonen. Tuolijumppa jatkuu 28.11. saakka, ei 17.10.

Kasvuryhmä (Krito) ma 5.9. klo 18 Lähetyskellarissa. Ryhmä kokoontuu joka toinen maanantai. Käynti sisäpihalta partiotilan ovesta. Aiheena Saara Kinnusen kirja *Sovintoon elämän kanssa*. Uudet ryhmäläiset tervetulleita. Lisätietoja Seija Pitkänen 044 219 8833.

Sanan ja yhteyden ilta ma 5.9. klo 18.30 Pieni sali. Unto Niskanen ja Pekka Kiiski.
Nuorten kuoro ke 7.9. klo 16.30 Iso sali. Tervetuloa kaikki kuorolaulusta kiinnostuneet nuoret!

Sola Gratia -kuoro ke 7.9. klo 18 Iso sali. Tervetuloa kaikki entiset sekä uudet kuorolaulun harrastajat!

Omaishoitajakerho to 8.9. klo 13 Pieni sali. Tuo mukanaesi kesämuistoja, joka virittää meidät syksyn alkuun. Kahvit.
Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 8.9. klo 15 Päätysali.

Perjantai-kerho pe 9.9. klo 18 Nuorten kerhotila. Vastuutehtävissä ripari nelosen isosia.

Kerhonohjaajakurssi su 11.9. klo 10 Pieni sali. Kurssille ennakoon ilmoittautuneille.

Kuulokerho ti 13.9. klo 13 Päätysali.

Aikamiehet ti 13.9. klo 18 Päätysali. Toiminnan suunnittelua. Lämpimästi tervetuloa.

Askartelupiiri ke 14.9. klo 9 Lähetyskellarissa. Ei askartelupiiriä 19.10. ja 30.11.

Nuorten Perjantai-kerho pe 16.9. klo 18 Nuorten kerhotila. Vastuutehtävissä ripari viitosen isosia.

Eläkeläisten päiväpiiri ma 19.9. klo 13 Iso sali.

Kasvuryhmä (Krito) ma 19.9. klo 18 Lähetyskellarissa.

Näkökerho ti 20.9. klo 12–13.30 Akuliina.

Suomen Raamattuopiston Sana soi -ilta ti 20.9. klo 18.30 Pieni sali. Aiheena *Koettelemukset karaisevat*.

Lähetyslounas to 22.9. klo 11 Iso sali. Tauspäivän lounas 7 €, kanakeitto nepalilaisin lisukkein ja jälkiruoka. Tuotto Nepalilähetystyölle.

Suoraan Nepalista! to 22.9. klo 13 Iso sali. Vieraina Nepalissa ollut lähetystyöntekijä Kirsti Kirjavainen.

Omaishoitajakerho to 22.9. klo 13 Pieni sali. Asiaa Waltti-matkustuskortista ja PALI-kyhydeistä. Vieraana Hanna Väätäinen Kuopion kaupunki ja Päivi Pakarinen matkohenydistelykeskus.

Raamattupiiri to 22.9. klo 18 Kokoushuone. Roomalaiskirje.

TAPAHTUU

Kirkonmäki kuhisee – Ilosanomaa kaikille aisteille

Siilinjärven kirkonmäellä kuhisee jälleen! Tule kokemaan ilosanomaa ja taidetta kaikilla aisteilla lauantaina 3.9. klo 18–22. Kirkossa ja seurakuntatalon ympäristössä on nähtävää ja kuultavaa sekä tekemistä, kokemista ja maisteltavaa kaikenikäisille. Illanaikana on mahdollisuus esimerkiksi katuliituiluun, itsensä ilmaisuun hassutellen ja yhteisen suurtaideteoksen luomiseen. Tapahtumassa voit tutustua myös kirkonkellarin valokuvanäyttelyyn, hiljentyä runoihin ja rukouksiin sekä ostaa myynnissä olevia tuotteita. *Ilosanomaa kaikille aisteille* -tapahtu-

massa nähdään myös Teatteriyhdistys Vivateksen otteita tämän kesän suosituista Rambo-näytelmistä. Nälän yllättäessä tarjolla on kiviariinapitsaa vapaaehtoista maksua vastaan. Ilta päättyy yhteiseen viikkomessuun. *Kirkonmäki kuhisee – Ilosanomaa kaikille aisteille* -tapahtuman tuotto ohjataan Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahastoon.

Tapahtumassa tarjolla on Sauli Paavilaisen paistamaa kiviariinapitsaa.

TUJIA HYTTINEN

Nuorten Perjantai kahvila pe 23.9. klo 18 Nuorten kerhotila. Vastuutehtävissä ripari seiskan isosia.
Lähimmäispalvelun kuukausikokoon-
tuminen ma 26.9. klo 12 Perähuone.
Siiliperheet – erityislasten ja vanhem-
pien vertaisryhmä ke 28.9. klo 18 Nuor-

tien kerhotila. Tule vaihtamaan ajatuk-
 sia erityislasten arjesta. Ilta pala ja las-
 tenhoito järjestetty. Lisätietoja perhetyö
 044 728 4646.
Donkkis-ilta kouluikäisille ke 28.9. klo
 18. Päätysli.

Vapaaehtoistoiminnan koulutusil-
ta to 29.9. klo 17.30 Päätysli. Kahvitar-
 joilu. Ilm. mukaan siilinjärven seurakun-
 ta.fi-osoitteessa tai Jenni Shakya 044 728
 4647.

■ **Sururyhmä** läheisensä menettäneil-
 le to 29.9. klo 17.30 Kokoushuone, 2. krs.
 Ryhmä kokoontuu kuusi kertaa. Ko-
 koontumiset torstaisin 6.10., 13.10., 16.10.,
 20.10., 27.10. Osallistuminen edellyttää si-
 toutumista kokoon tumiskerhoille. Oh-
 jaajina pastori Leena Laurinkari ja
 diakoniatyöntekijä Auli Hok-

kanen. Ilm. ma 12.9. men-
 nessä kirkkoherranviras-
 toon 017 288 4600.

VOURELAN KIRK-

KO

Rissalantie 2

Arjen Ateria to 1.9. klo
 11. Hinta: aikuiset 5 €, yli
 2-vuotiaat lapset 2 €.

Ilta messu su 4.9. klo 17. Sep-
 po Laitanen.

Messu su 11.9. klo 13. Seppo Laitanen,
 Satu Väättäin, Airi Heiskanen.

Vuorelan lähetyspiiri ti 13.9. klo 10 kah-
 vio.

Raamattu- ja rukouspiiri ti 13.9. klo 18
 kirkkosali.

Lapsikuoro ke 14.9. klo 17 kirkkosali.
 Koulukäiset, tervetuloa mukaan!

■ **Perhekirkko** su 18.9. klo 17. Sanna
 Marin, Airi Heiskanen.

Vuorelan näpertäjät ma 19.9. klo 10
 ryhmähuone 3. Käsitöitä ja askartelu-
 ja lähetystyön hyväksi. Ohjaajina Pirk-
 ko ja Aino.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 19.9. klo 13.
Naisten hyvän olon ilta to 22.9. klo 18.

Teemana Tasauspäivä. Vierailijana en-
 tinen Nepalilä lähetä Kirsti Kirjavainen.
 Nepalilainen ilta pala.

Messu su 25.9. klo 13. Satu Väättäin,
 Sanna Marin, Marjaana Kaisto.

Miesten piiri ma 26.9. klo 18. Ryhmä-
 huone 3.

Vuorelan lähetyspiiri ti 27.9. klo 10 kah-
 vio.

MUUTA

Risulantien kerho ma 5.9.
 klo 13. Risulantie 12, kerho-
 huone.

■ **Mielenterveyskun-**
toutujen retkipäivä
Ruokoniemessä to 8.9.
 klo 9. Tiedustelut ja ilm.
 to 1.9. mennessä Virki-
 syksen Riitta Korhonen
 044 210 3330 tai Esko Ku-
 ronen 044 210 3339. Retken
 hinta 5 €.

Ystävän Tupa ma 12.9. klo 9 Lep-
 päkaarten kerho huone klo 9–11.

Hartaushetki ja ehtoollinen ke 21.9.

klo 14. Akuliina. Satu Väättäin, Marjaa-
 na Kaisto.

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to
 22.9. klo 14. Anna-Liisa Lappalainen, Ah-
 venkuja 4 B 7. Mukana Seppo Laitanen.
Ystävän Tupa ma 26.9. klo 9 Leppäkaar-
 teen kerho huone.

■ **Hiljaisuuden rettiitti opettajille**
 pe 7.–8.10. klo 17. Ruokoniemi. Tunnet-
 ko työn paineita ja elämän epävarmuut-
 ta? Kaipaato rauhaa, hiljaisuutta? Retrii-
 tin hinta on 22 € sisältäen majoituksen ja
 ruuat. Mukana pastori Matti Hoffrén ja
 nuorisotyön ohjaaja Anne Roivainen. Ilm.
 viim. 22.9. Anne Roivainen 044 728 4653
 tai anne.roivainen@evl.fi

KASTETUT

Veera Sofia Sipilä, Alva Aurora Tuuli,
 Linnea Katariina Venesalo, Lenni Armas
 Lappalainen, Kasper Juhani Grönfors,
 Juuso Markus Ahonen, Odessa Lilian
 Elisabet Kainulainen, Aapo Vilho Samuli
 Niskanen, Helli Aurora Halonen, Aapo
 Armas Antero Kubin, Iida-Maria Helvi
 Savolainen, Anni Katariina Paananen,
 Niilo Onni Akseli Markkanen, Paavo
 Kalle Tapani Paldanius, Eetu Ville
 Aleks Korkalainen, Konsta Riku
 Henrik Hyvärinen, Helmi Martta Maria
 Väänänen, Vilma Emilia Makkonen,
 Antti Eino Iivari Juntunen, Lilja Hannele
 Nousiainen, Sanni Helmi Aliisa Suortti,
 Anselmi Ilmari Ollikainen, Aleks Onni
 Antero Pekkarinen, Aapo Taavetti
 Rönkä, Evert Emil Edvard Sallinen, Milo
 Christian Siidorov, Ninni Aleksandra
 Pohjola, Noomi Loviisa Rantala, Enni
 Aada Akviliina Ruotsalainen, Emmi
 Laura Aliisa Salkinoja, Ella Marja Emilia
 Toivanen, Jasmin Bettina Miriam Udd,

Pihla Saaga Helmiina Hartikainen, Veikka
 Antti Ensio Kähkönen, Miranella Emilia
 Mäkelä, Jerry Johannes Olavi Pitkänen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jarkko Ensio Voutilainen ja Kaisa-Tiina
 Tiainen, Henri Mikko Matias Enbuske
 ja Laura Maria Lindqvist, Joonas Ville-
 Petteri Kristiansson ja Iida Emmiina
 Pekkala, Anssi Eerikki Siponen ja
 Marjukka Karoliina Ikonen, Antti Tapani
 Ahonen ja Janita Maaria Hietamies,
 Timo Antero Komulainen ja Sanna-
 Mari Katariina Happonen, Jarmo
 Kalevi Miettinen ja Veera Susanna
 Korhonen, Ari-Pekka Juhani Soininen ja
 Laura Johanna Vartiainen, Olli Petteri
 Hartikainen ja Jonna Riikka Juutilainen.

KUOLLEET

Seppo Antero Kovanen 65 v, Toini
 Kyllikki Liinamaa 87 v, Olli Pekka Ilmari
 Pukarinen 60 v, Oiva Johannes Jaalasti
 83 v, Saara Vikelä 79 v, Lauri Johannes
 Kainulainen 88 v, Iida Maria Oinonen
 90 v, Esa Martti Olavi Nurmi 71 v, Erkki
 Olavi Eskelinen 75 v, Iina Väänänen
 98 v, Martta Eliina Heikkinen 88 v, Kaija
 Kyllikki Lappalainen 73 v.

JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22, Kuopio

■ **Maakunnalliset Herättäjän seu-**
rat lauantaina 3.9.: **Seurat** klo 18 Tuo-
 mikirkossa. Erkki Laitinen, Raili Pursiai-
 nen, Reijo Mattila. Seurojen jälkeen kah-
 vit ja **veisuut** uudistuvien Siionin virsi-
 en äärellä.

■ **Maakunnalliset Herättäjän seurat**
 sunnuntaina 4.9.: **Messu** klo 10 Tuomio-
 kirkossa, saarna Matti Sihvonen. Mes-
 sun jälkeen lounas keskus seurakuntata-
 lolla. **Raamattutunti** klo 12.15 keskus-
 seurakuntatalolla, Sakari Häkkinen. Kahvi ja
seurat klo 13.30 keskus seurakuntatalol-
 la. Simo Korkalainen, Päivi Perttilä, Min-
 na Kettunen, Sakari Häkkinen.
Seurat ke 21.9. klo 18 Nilsin seurakun-
 takodilla.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Syyskauden toiminta käynnistyy:

Laulun ja Sanan tilaisuus pe 9.9. klo 14
 Palvelukoti Lepolassa.

Laulutuokio ja kerho ti 20.9. klo 12.30
 Keskus seurakuntatalon Samuli-kerho-
 huoneessa.

Laulun ja Sanan tilaisuus ti 27.9. klo
 13.30 Mäntylän palvelukeskuksessa.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Rukous- ja raamattupiiri ma 5.9. ja 19.9.
 klo 16.30 Kuopion keskus seurakuntata-
 lon Aaron-kerho huoneessa.

Raamattuluento su 18.9. klo 16 Kuopi-
 on keskus seurakuntatalon isossa salissa.
 Teemana *Turvapaikka – ole minulle kal-*
lio, vuorilinn luennoitsijana rovasti Esko
 Kontinen. Lopuksi tarjoilua.

Raamattu-ilta Jumalan turvissa la 17.9.
 klo 18.30 Maaninkatalon seurakuntasal-
 lissa, mukana mm. Jouko Kauhanen ja
 Hannu Laukkanen.

Sana soi -ilta su 18.9. klo 18.30 Siilin-
 järven srk-talon pienessä salissa. Sanaa
 ja Viisikielisen lauluja teemalla *koettele-*
mukset karaisevat. Mukana mm. Jouko
 Kauhanen.

KESKUSTELUSARJA

Jumalasta voi puhua

Luento- ja keskustelutarja Puijon seurakuntakeskuksessa
maanantaisin klo 18.30.

✚ **12.9. Miksi Jumalasta voi puhua?** Dosentti Sam-
 meli Juntunen

Väitetään, että Jumalan
 on niin toisenlainen, ettem-
 me me ihmiset voi puhua Ju-
 malasta paljoakaan. Dosent-
 ti Sammel Juntunen väittää
 toista. Kristinuskon Jumala
 on nimenomaan sellainen
 Jumala, josta ihminen voi
 puhua. Tämä johtuu siitä,
 että Jumala on puhunut en-
 sin meille. Luennolla Juntu-
 nen avaa Jumalasta puhumi-
 sen problematiikkaa.

✚ **19.9. Jumalasta puhu-**
taan Raamatussa. Johda-
 tus raamattuteologiaan. Tee-
 mu Voutilainen.

Tuhannen vuoden kulu-
 essa syntynyt kirjakokoelma
 kertoo oman aikansa ihmis-
 ten uskomuksista. Mutta sa-
 malla se puhuu Jumalasta
 itsestään. Taju Jumalasta sy-
 venee vuosisata toisensa jäl-
 keen. Jeesuksen elämän, kuo-
 leman ja ylösnousemuksen
 kautta Jumalasta avautuu ai-
 van uusi ulottuvuus. Hän on
 Isä, Poika ja Pyhä Henki. Tee-
 mu Voutilainen johdattaa
 tarkastelemaan raamatun-
 historiasta nousevaa juma-
 lauskoa.

✚ **26.9. Kristikunnan tra-**
ditio kertoo Jumalasta.
 Katsaus teologian historiaan.
 Kari Kuula.
 Henki johdattaa teidät

kaikkean totuuteen. Jeesuk-
 sen lupaus toteutuu pääsiäi-
 sen jälkeisessä kirkon histori-
 assa. Kristikunnan ymmärrys
 Jumalasta syvenyy. Teolo-
 gian historiaa voidaan kat-
 soa raamatullisen pelastus-
 historian jatkona. Se mikä
 kasvoi oraalle Raamatussa,
 nousee valtavaksi ymmärryk-
 sen puuksi kristillisen traditi-
 on historiassa. Kari Kuula lue
 katsauksen jumalauskon sy-
 venemiseen teologianhisto-
 rian eri vaiheissa.

✚ **3.10. Mitä järjen perus-**
teella voidaan tietää Ju-
malasta? Uskonnonfilosofi-
 an peruslöytöjä. Kari Kuula.

Apostoli Paavalin mukaan
 järjen avulla voidaan tie-
 tää yhtä ja toista sekä Juma-
 lan mahdollista että hänen hy-
 vyydestään. Järki tietää vielä
 enemmän, kun se lähtökoh-
 taisesti sitoutuu kristilliseen
 uskoon. Kari Kuula esittelee
 modernissa uskonnonfilosofi-
 assa käytyä keskustelua juma-
 lauskon perusteluista. Mitä
 Jumalasta voidaan tietää jär-
 jen, tunteen ja uskonnollisen
 kokemuksen perusteella?

Tervetuloa perhekerhoon!

Katso tästä perhekerhojen alkamisajat ja -paikat.
Kerhot kokoontuvat klo 9.30-11.00 ellei toisin mainita.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Suokadun keskus seurakuntatalo, E-rappu ti 13.9.
 Keskus seurakuntatalo, vauvakerho klo 10 pe 16.9.

ALAVAN SEURAKUNTA

Särkiniemi, Särkiniementie 4 ti 13.9.
 Alavan kirkko ke 14.9.
 Neulamäen kirkko ke 14.9.
 Lehtoniemen kerhotilat ke 14.9.
 Vauvatupa, Lehtoniemen kerhotilat to 15.9.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Juankoski ma 29.8.
 Riistavesi ti 30.8.
 Tuusniemi ti 30.8.
 Nilsia ti 30.8. ja to 1.9.
 Muuruvesi to 1.9.
 Vehmersalmi pe 2.9.
 Kaavi pe 2.9.
 Säyneinen klo 13.30 pe 2.9.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Maaninka-talo klo 9.30-12 ti 6.9.
 Vehmasmäki ti 13.9.
 Syvänniemen pappila ti 13.9.
 Jynkänvuori, kerhotilat (Isännäntie 22) ke 14.9.
 Karttulan seurakuntakoti ke 14.9.
 Kurkipirtti ke 14.9.
 Petosen seurakuntatalo to 15.9.
 Ryttylän leirikeskus parilliset viikot, alk. ke 21.9.
 Kallaveden kirkolla myös
 Taidetiistai klo 9.30-11.30 ja 13-15 alk. ti 30.8.
 Reipas Aamu klo 9-11.30 alk. ke 14.9.

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Pyhän Johanneksen kirkko to 1.9.
 takka huone to 1.9.
 Vauvakerho alle 1-vuotiaille ja vanhemmilleen
 yläkerran kerhotila to 1.9.

PUIJON SEURAKUNTA

Toukolan päiväkotito ti 13.9.
 Puijon kirkko ke 14.9.
 Poukaman leirikeskus to 15.9.

KATSO LISÄTIETOJA
www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
 SEURAKUNNAT

**Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 28.9.**

Raamatunope-
tus ma 19.9. klo
18.30 Juankos-
ken srk-talossa
10 käskyä, käskyt
1–3 Minä olen Her-
ra, sinun Jumalasi. Jou-
ko Kauhanen, Hannu Lauk-
kanen, Raimo Myyryläinen. Tarjoilu
klo 18 alkaen.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22, Kuopio

Yhteinen pyhäkoulu ja seurat su
4.9 klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Tuusniemen kirkkopyhä su 11.9 klo
10 Tuusniemen kirkossa.
Syysseurat/messu la 17.9 klo 18
Tuomiokirkossa.
Syysseurat/messu su 18.9 klo 10
Tuomiokirkossa.
Seurat su 25.9 klo 14 Rauhanyhdis-
tyksellä.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.
fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi,
0207681660
Syyskauden avaus Eteenpäin! Sa-
nan Kulma pe 2.9. klo 18. KRS:n toi-
minnanjohtaja Ulla Saunaluoma,
Mirja Kontio, musiikki ylistysryh-
mä Jaspe. **Iloa ja yhteyttä elämään**
Syksyn sato – hengen hedelmät, Sa-
nan Kulma ti 6.9. klo 13. Päivätapaa-
mista johdattelee Lea Tuiremo.
Evankeliumia arjessa L10T – tapa

elää Sanan Kulma
ke 7.9. klo 18 Toivo
Halonen alustaa.
Puhu Jeesukselle
retriitti Tervonsalmi
9.–11.9.

Majataloilta Lounasra-
vintola Aika, Inkiläntie 7, la
17.9. klo 17. Kari Mikkonen, Eliina
Heinonen, musiikki Majatalo Hou-
seband.

Club for five – KRS:n ja Sana-leh-
den 70-vuotiskonserttikiertue Kuop-
ion tuomiokirkossa ti 20.9. klo 18.
Pienryhmät Sanan Kulmalla: Ru-
kouspiiri maanantaisin klo 18 alka-
en 29.8. 050 386 1747 Liisa. Raamat-
tupiiri maanantai pariton viikko klo
18 alkaen 26.9. 050 548 4087 Juha.
Naisten solu tiistai pariton viik-
ko klo 18 alkaen 14.9. 050 037 2791
Aune. Krito-ryhmä (Kristus-keskei-
nen toipuminen) torstaisin klo 18–
20 alkaen 3.9. 044 944 6407 Anja.
Rukouspäivystys ja avoimet ovet
perjantaisin klo 13–16 alkaen 9.9.
050 037 2791 Aune.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

Lyhtymessu Neulamäen kirkossa
su 4.9. klo 16. Pekka Toivanen *Syn-
tiinlankeemus ja Jumalan pelastus-
suunnitelma*, Anna Väättäinen.
Sanan ja yhteyden ilta Siilinjär-
ven seurakuntatalon pieni sali ma
5.9. klo 18.30. Pekka Kiiski, Unto Nis-
kanen.

Lyhtyilta Lähetyskodilla Kuopi-
ossa su 18.9. klo 16.

Sanan ja yhteyden ilta Nilsin seur-
akuntakodilla ti 20.9. klo 18.30.
Lähetyspyhä Puijon kirkossa su
25.9. klo 10. Saarna Leena Mäkä-
räinen.

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928
www.ywca.fi/paikallinen toiminta/
kuopio

Kuoro ma klo 13.
Kahvihuone Wirwoitus jäsenille ja
ystävälle su 11.9. klo 14 Keskuseura-
kuntatalon kahviossa.

Käsityökerho la 24.9. klo 13–15
kerhohuone Samuli, Suokatu 22
C-porras.

Kirjallisuuskahvila su 25.9. klo 14
Keskuseurakuntatalon kahviossa.
Kirjana Heidi Köngäs: *Hertta*, alusta-
jana Liisa Voutilainen.

Maahanmuuttajanaisten ryhmä
ke 21.9. klo 18 Mummon mökissä,
Puijonkatu 10.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.
aholansaari.fi, aholansaari@aho-
lansaari.fi

Talkooviikot 29.8.–9.9.

Siionin virsien veisuut 13.9. Laiva
Sääskiniemestä klo 12.

Körttifoorum 23.–25.9.

Aholansaaren ystäväpäivät
30.9.–2.10.

Löydä lisää   tapahtumia

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit 31.8.–28.9.2016

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com
kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

- + 27.8.–15.9. Kirsti Tuokko ja Sini Majuri
- + 17.9.–6.10. Päivi Eskelinen ja
Pekka Hannula

Kuopion taidemuseo

- + Seitsemän jättiäistä
23.9.2016–28.1.2017

RIISA – Suomen ortodoksinen kirkkomuseo

- + Neulalla maalatut 16.8. – 17.12.
- Siilinjärven pääkirjasto Artsi**
- + Nina Venäläinen 2.–29.9.

ESITYKSIÄ / TAPAHTUMIA

- + Kuopion kamarimusiikkiseura:
WOE 18.9. klo 16 Kuopion
kaupungintalo
- + Pasimusic Festival 29.9.–2.10.
www.pasimusic.com

Kuopion kaupunginteatteri

- + Annie mestariampuja: ensi-ilta 10.9.
- + Vaimoni, Casanova: kantaesitys 13.9.

Sotku

- + 2.9. klo 12 Kulttuurikeitto:
Iiro Näkki - Anni Koskinen:
Kaareutuva
- + 3.9. klo 19 Tanssiteatteri MD: Hyppy
- + 10.9. klo 16 TANSSI ITÄÄ -iltama
- + 23.–24.9. klo 19 Tanssiteatteri
Rimpparemmi: Leiblied
- + 30.9. klo 12 Kulttuurikeitto:
Reetta Honkakoski: Duetto yhdelle

Kuopion Musiikkikeskus

- + 31.8. klo 13 Valokabinetti:
Kulttuurikahvila 60+:Korutaide
- + 2.9. klo 19 Konserttisali:
Tahtipuikon taikaa I
- + 8.9. klo 12 Konserttisali:
Päivämatinea I
- + 8.9. klo 19 Konserttisali:
Sinfoniasarja I
- + 28.9. klo 13 Valokabinetti:
Kulttuurikahvila 60+: Kirjallisuus

HENNA HIETAINEN / RIISA

RIISAn Neulalla maalatut -näyt-
telyssä on esillä kirjottuja tekstii-
li-ikoneja. Kuva teoksesta Suojelu-
senkeli. Yksityiskokoelmat.

- + 29.9. klo 19 Konserttisali:
Sinfoniasarja II

Kino Kuvakukko

- + 2.9. alkaen: Hymyilevä mies
(ohj. Juho Kuosmanen)
- + 2.9. alkaen: Florence
(ohj. Stephen Frears)
- + 9.9. alkaen: Palaa luokseni vielä
(Piero Messina)
- + 13.9. klo 13 ja klo 15.15 HOPEATÄHTI:
Jättiäinen

Kulttuurikeskus Vuorilinna

- + Draamis ja avoimet ovet
perjantaisin 2.9. alkaen klo 12–15.
- + Enkelisomiste kovetemassa-
työskentely ti–ke 6.–7.9. klo 17–20.
- + Kranssikurssi ke 14.9. ja heijastinpaja
ke 21.9. klo 17–20.
- + Aikuisten ylistystanssikurssi
lauantaisin 24.9. alkaen klo 12–14.

LYHYESTI

Tulevaisuuden kirkon kehityslinjoja

Perinteinen yhteisöllisyys yhteis-
kunnassa on heikentynyt. Tämä
on vaikuttanut myös kirkkoon
kuulumiseen. Koska yhteisöl-
lisyys on uskonnon ja kirkon
perusta, on yhteiskunnan individuaalistuva
kehitys kirkolle yksi suurimpia haasteita.
Kysymys kuuluu: Miten yhdistää tulevaisuu-
dessa yksilöllisyys ja yhteisöllisyys? Uskon-
toon sosiaalistuminen on heikentynyt. Täs-
säkin perinteinen yhteisöllisyys ja tradi-
tiot ovat heikentyneet. Uskonto yksilöllistyy
enenevässä määrin.

Toinen keskeinen muutossuunta on kir-
kon identiteetin hämärtäminen ja opillisen
eheyden heikentyminen modernisaatiokehi-
tyksen myötä tapahtuneen eriytymisen seu-
rauksena. Tämä on toki sittemmin antanut
tilaa erilaisille näkemyksille ja korostuksille.
Kirkko hajautuu yhä selkeämmin yhtäältä
tämänpuoleisuutta korostaviin ja toisaalta
tuonpuoleisuutta painottaviin sekä vielä kol-
manneksi ns. tavan seurakuntalaisiin, joille
jännite ei ole enemmälti ongelma.

Kolmas keskeinen vaikuttava tekijä on
ilmiön kontekstisidonnaisuus. Kirkossa se
tarkoittaa, että sekularisoituvaa ja muuttuva
yhteiskunnallinen ympäristö tuottaa sille
monenlaisia paineita. Koska kirkon sanoma
on yksi ja sama eli ns. muuttumaton, niin
ristiriita muuttuvan ja moniarvoistuvan
ympäristön välillä jatkuvasti korostuu.

Kirkko ei voi erottua yhteiskunnasta
omaksi erilliseksi saarekkeekseen. Tosin

ilmenee pyrkimyksiä päästä yhteiskun-
nan kontekstivaikutusten ulottumattomiin.
Tämä ei kuitenkaan ole luterilaiselle kan-
sankirkolle mahdollista, koska silloin se ei
enää olisi olemukseltaan kansankirkko, eikä
kovin luterilainenkaan.

Rakkautta julistaessaan rakkauden tulisi
näkyä myös kirkon toiminnassa. Kirkko jou-
tuu näin uudistamaan sekä kieltään että
opetustaan kontekstivaatimusten mukai-
sesti.

JUHANI LAURINKARI
Yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja,
Puijon seurakuntaneuvoston jäsen

Tällä palstalla seurakuntien luottamushenkilöt
kirjoittavat vuorollaan.

MEERI KOUTANIEMI

Meeri Koutaniemen näyttely avautuu VB-valokuvakeskukselle syyskuussa.

Opettaja Elina Luukkaisen Venäjälle kadonnut suku jatkuu hänen lapsissaan, kuvassa Elina ja Eero Luukkainen tyttärensä Riitta Luukkainen-Mannerin kanssa.

Ihmeellistä johdatusta

Siilinjärveläisen palvelukeskus Akuliinan kodikkaassa salissa istuu siro ja valpas nainen ja laulaa harvinaisen kauniilla äänellä. Kun tilaisuus on ohi, lauluäänestä alkanut keskustelu vie merkilliselle matkalle Jäämeren myrskyistä perille pääsemisen rauhaan.

Merkityksellinen meri

Opettaja **Elina Luukkainen** syntyi nuoren Neuvostoliiton kansalaiseksi Kuolan niemimaalla, Jäämeren rannalla pian 92 vuotta sitten. Hänen vanhempansa **Magnus** ja **Maria Takkinen** olivat Muurmanskin suomalaisia ja ukin hätäkastama Elina oli nuorin heidän kahdeksasta lapsestaan.

Äidin vanhemmat olivat lähteneet 1800-luvun suurten nälkävuosien jälkeen paremman elämän toivossa Kuusamosta ja Tervolasta Kuolaan ja rakentaneet siellä itselleen hyvän elämän. Isä Magnus Takkinen oli syntynyt Norjassa, mutta vuosisadan vaihteessa hänenkin perheensä matka oli jatkunut Muurmanskiin. Isän suku oli niin ikään lähtöisin Suomesta, Simosta.

Jäämerellä pyydettiin erityisesti turskaa ja lohta, mutta suomalaiset harjoittivat Kuolassa menestyksekkäästi myös maanviljelystä ja karjataloutta. Elina isä työskenteli kalastusaluksen kapteenina ja teki kauppamatkoja Norjaan. Äiti hoiti tilaa, eikä elämästä puuttunut mitään.

Äitikin oli erinomainen kalastaja ja osasi myös kalankäsittelyn niksit. Uskon meren ja kalastajaelämän kasvattaneen luonnetta enemmän kuin mikään muu. Se antoi kärsivällisyyttä ja henkistä vahvuutta, mikä oli niin tarpeen myöhemmän elämän vaikeissa vaiheissa.

Kolme Elinan sisarusta oli kuollut jo ennen hänen syntymäänsä, muun muassa Elina-niminen sisar lohirosvojen ryöstömurhan uhrina. Myöhemmin kuoli vielä kaksi lasta lentävään keuhkautiin. Takkusen perheen lapsista oli elossa vain kolme, kun Stalinin mullistukset ja vainot saivat myös Jäämeren rannikon.

Kieli ja kodin elämä muuttuu

Elina oli käynyt neljä vuotta suomenkielistä alkeiskoulua ja osallistunut pioneiritöihin. Venäjän kielen hän oppi pitkällä priimuskoululaisen palkintomatka Mustalle merelle ja Krimille. Kielitaito tuli tarpeeseen, sillä suomenkieliset koulut lakkautettiin ja kieli muuttui venäjäksi. Uskonnonopetus ei kuulunut neuvostokouluun.

Isä Magnus Takkinen joutui luopumaan laivastaan ja siir-

tymään kolhoosin kalastusaluksen päälliköksi. Myöhemmin hänet monien muiden suomalaisten tavoin vangittiin ja teloitettiin "kansanvihollisena" vuonna 1938. Kaksi vuotta myöhemmin suurin osa yli nelituhantisesta Kuolan suomalaisväestöstä karkotettiin Neuvosto-Karjalaan ja Uralille. Sen jälkeen Elina ei enää koskaan nähnyt veljeään eikä sisarensa perhettä, eikä saanut tietää mitään muistakaan sukulaisistaan. Äiti pääsi Karjalassa työhön lastenkotiin ja 16-vuotias tytär ehti aloittaa Petroskoin opettajaseminaarin ennen kuin "isänmaallinen sota" syttyi.

Myöhäissyksyllä 1941 Maria-äiti hukkuu yhdessä lastenkodin lasten kanssa Ääniseen heitä evakoineen proomun saatua suomalaisten osuman Povenzanlahdella. Samana syksynä Elina jäi toisten nälkiintyneiden seminaarilaistytöjen kanssa suomalaisten vangiksi, kun heidät oli määrätty kaivamaan juoksuautoja Karhumäen ja Petroskoin välille.

Hyviä ihmisiä

Neuvostopropaganda kertoi suomalaisten sotilaiden raiskaavan ja hirttävän naiset puihin. Salaa sotilaita kuunnellut Elina oli ihmeissään, kun nämä puheissaan sääliittelivät nuoria tyttöjä, antoivat ruokaa ja kohtelivat heitä kunnioitavasti. Puhdasta suomea puhuvana Elina luokiteltiin suomalaiseksi ja hänet kuljetettiin Äänislinnaksi muuttuvaan Petroskoihin. Elina pääsi asumaan pakolaisena 1918 Neuvostoliittoon tulleen **Lyydia Rautiaisen** luo. Hänen poikansa taistelivat puna-armeijassa ja mies oli kuollut Stalinin vainoissa. Lyyti-tädistä tuli elämässä yksin jääneen Elinan suuri tuki ja turva, – ja hoitipa hän vielä Elinan lapsiakin.

Petroskoin keskitysleirien johtajana vain puoli vuotta toiminut everstiluutnantti **Kustaa Levälahti** otti kaksikielisen Elinan tulkikseen ja opasti hänet Itä-Karjalan Sotilaspiirin opettajaleirille, missä koulutettaisiin opettajia vallatuille alueille. Elina lähti jatkamaan opintojaan opettajaleirille Suomeen, ensin Jämsään ja myöhemmin Raumalle. Hän ei ollut vapaa, mutta ei vankikaan.

Neuvostoliiton suurhyökkäyksen alkaessa Kannaksella kesällä 1944, Elina oli juuri lomalla Lyyti-tädin luona Ääni-

linnassa. Kun suomalaiset joukot jättivät kaupungin, hän sai valita jäädäkö vai lähteä. Elinalle valinta oli selvä, Lyyti-tädille vaikeampi. Viimeisellä junalla he kuitenkin yhdessä jättivät Petroskoiksi jälleen muuttuvan Äänislinnan. (Lyydia Rautiainen ei koskaan saanut tietoa poikiensa kohtalosta. Neuvostoliitosta 1940-luvulla palannut suomalainen tosin kertoi venäläisen rajavartijan lähettäneen suomeksi terveisiä Lyydia Rautiaiselle. Täti uskoi terveisten lähettäjän olleen toinen pojistaan.)

Elina sai pätevyystodistuksen Rauman opettajaseminaarista kesäkuussa 1945. Elämää leimasi kuitenkin jatkuva Neuvostoliittoon palauttamisen pelko. Valvontakomissio toimi maassa ja valtiollinen poliisi etsi neuvostokansalaisia. Opettajaleirin entiset johtajat **Matti Koskenniemi** ja **Antero Valtasaari** auttoivat uupumatta entisiä oppilaitaan. Elinakin ehti lähteä Valtasaarten kodista piiloon Pielavedelle vain päivää ennen kuin häntä etsittiin sieltä. Antero Valtasaari toimi myös alaikäisen Elinan virallisena holhoojana ja saattoipa hän Elina-morsiamen alttarillekin, kun pappi lopulta vuonna 1950 uskalsi vihkiä neuvostokansalaisen Elina Takkusen ja **Eero Luukkaisen** avioliittoon. Avioliiton myötä Elina sai Suomen kansalaisuuden, hänestä tuli maalaistalon emäntä ja neljän lapsen äiti. Hän jatkoi myös omaa työtään ja teki pitkän päivätyön opettajana Pohjois-Karjalassa. Nyt hän viettää eläkepäivään yhdessä Eero-puolisonsa kanssa kauniissa Akuliinan kodissa.

Vasta Suomessa varmistui, että vanhempani olivat luterilaisia. Neuvostoliitossa ei puhuttu uskonnosta, enkä minäkään ollut uskonnollinen. Kun nyt katselen elämäni, näen siinä ihmeellisen selvän Jumalan johdatuksen. Aina kun olin vaarassa tai vaikeuksissa, minua suojeltiin ja kuljetettiin eteenpäin.

SATU VÄÄTÄINEN

Elina Luukkainen on julkaissut elämänvaiheistaan Esa Luukkaisen ja Ilkka Markkulan toimittaman kirjan *Jäämeren myrskylintu*. 2014